

Pitanja i odgovori u svezi s Pravilima nogometne igre 2022./2023.

Nakladnik: Hrvatski nogometni savez
Glavni urednik: Draženko Kovačić, instruktor-kontrolor
Suradnici: Šime Vukić, instruktor-kontrolor
Ivica Modrić, sudački instruktor

Srpanj 2022.
SEDAMNAESTO DOPUNJENO I IZMIJENJENO IZDANJE

Odobрила: KNS IO HNS

Sadržaj

PRAVILO 1 – TEREN ZA IGRU	3
PRAVILO 2 - LOPTA	10
PRAVILO 3 – IGRAČ	12
PRAVILO 4 - OPREMA IGRAČA	23
PRAVILO 5 - SUDAC.....	28
PRAVILO 6 – OSTALI ČLANOVI SUDAČKOG TIMA.....	29
PRAVILO 7 – TRAJANJE UTAKMICE	44
PRAVILO 8 - POČETAK I NASTAVAK IGRE.....	47
PRAVILO 9 - LOPTA U IGRI I IZVAN IGRE	51
PRAVILO 10 – ODREĐIVANJE ISHODA UTAKMICE	52
PRAVILO 11 - ZALEĐE.....	56
PRAVILO 12 – PREKRŠAJI I NESPORTSKA PONAŠANJA	64
PRAVILO 13 – SLOBODNI UDARCI.....	64
PRAVILO 14 – KAZNENI UDARAC	94
PRAVILO 15 – UBACIVANJE LOPTE U IGRU	99
PRAVILO 16 – UDARAC S VRATA	102
PRAVILO 17 – UDARAC IZ KUTA.....	105
INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD (IFAB)	107

* = prednja crta vratarevog prostora (5,50 m)

PRAVILO 1 – TEREN ZA IGRU

1. Tko i kada odlučuje o sposobnosti terena za igru prema Pravilniku o nogometnim natjecanjima HNS-a?

Sudac u vremenu koje je službeno predviđeno za početak igre u prisustvu kapetana obiju momčadi, iznimno i ranije, ali istog dana (npr. u vrijeme organizacijskog sastanka), uz prisustvo kapetana obiju momčadi i delegata.

2. Koji su razlozi zbog kojih sudac neće započeti utakmicu navedeni u Pravilniku o nogometnim natjecanjima HNS-a?

Sudac neće započeti utakmicu:

- a) ako teren za igru nije pravilno i vidljivo obilježen, a sve naprave pravilno i ispravno postavljene,
- b) ako su na terenu za igru blato ili voda koji ometaju kretanje igrača i lopte,
- c) ako je teren za igru zaleđen te postoji mogućnost ozljede sudionika igre,
- d) ako je teren za igru pokriven snijegom čija visina onemogućava kretanje igrača, lopte i sudaca,
- e) ako uslijed magle nisu vidljiva vrata sa središnje crte.

Sudac i delegat su obvezni u pisanom obliku izvijestiti nadležno tijelo o razlogu neodigravanja utakmice u roku od 24 sata, uz prethodnu telefonsku obavijest.

3. Koja je dužnost suca ako momčad prije početka utakmice uloži pisani prigovor na neispravnost mjera prostora na terenu za igru ili naprava, te kakav je postupak?

Sudac je dužan pisani prigovor unijeti u Zapisnik utakmice, utvrditi – prekontrolirati stvarno stanje mjera prostora na terenu za igru ili naprava te dozvoliti ili ne dozvoliti početak igre ovisno o rezultatu kontrole (ako su mjere ili naprave neispravne, a to se ne može otkloniti, igra ne smije započeti).

4. Je li dozvoljen bilo kakav oblik promidžbe na terenu za igru ili na napravama?

Nije dozvoljen nikakav oblik promidžbe na terenu za igru ili napravama.

5. Koje su dozvoljene širine crta na terenu za igru i o čemu ovisi njihova širina?

Sve crte moraju biti jednake širine, i ne smiju biti šire od 12 cm. Poprečne crte moraju biti jednake širine kao što je širina stupova vrata i grede.

6. Koja je dozvoljena širina i debljina stupova vrata i grede, i gdje je to propisano?

Najveća širina i debljina stupova vrata i grede je 12 centimetara, a najmanja 10 centimetara. To je propisano u posebnim odlukama HNS-a.

7. Kome se i kada može najaviti žalba na neispravnost naprava ili mjera terena za igru?

Sucu. Pisani se prigovor mora podnijeti najkasnije jedan sat prije početka utakmice.

8. Spadaju li crte koje omeđuju određene prostore terena za igru u te prostore, a navedite i specifičnost kod zaleđa?

Da. Središnja crta kod pravila zaleđa za napadača smatra se kao vlastita polovica terena za igru.

- 9. Određeni ste za suca utakmice i gostujuća momčad dostavi pisani prigovor jer je domaćin, umjesto drva upotrijebio specijalno stakleno vlakno za izradu stupova i greda vrata. Odluka?**

Prigovor nije osnovan jer je specijalno stakleno vlakno dozvoljeno za izradu stupova i greda vrata.

- 10. Tijekom utakmice vrata se slome i ne mogu se popraviti. Domaćin ima prenosiva vrata koja u potpunosti odgovaraju. Hoće li sudac dozvoliti nastavak igre ako se slomljena vrata zamijene ponuđenim prenosivim vratima?**

Da. Samo se moraju iz sigurnosnih razloga dobro učvrstiti u tlo.

- 11. Unutar tehničkog prostora, na tlu, klub domaćin ucrtao je reklamnu poruku. Je li to dozvoljeno?**

Ne.

- 12. U prostoru za pregled snimke te prostoru između tehničkog prostora i uzdužne crte, na tlu, ispisane su reklamne poruke. Je li to dozvoljeno?**

Ne.

- 13. Na prostoru između poprečne crte vrata i mreže vrata ispisane su reklamne poruke. Je li to dozvoljeno?**

Ne.

- 14. Iznad trenerskih klupa, u tehničkom prostoru, na pleksiglasu, izvještene su reklamne poruke. Je li to dozvoljeno?**

Da.

- 15. Zabrana reklamiranja na tlu, u tehničkom prostoru, na prostoru između tehničkog prostora i uzdužne crte igrališta, u prostoru za pregled snimke te prostora između poprečne crte i mreže vrata propisana je u PNI uz koje pravilo?**

To je propisano u Pravilo 1, točka 12. Komercijalno oglašavanje.

- 16. Je li tijekom igre dozvoljeno prikazivanje, stvarno ili virtualno, logotipova ili znakovlja Fife, konfederacija, nacionalnih saveza, natjecanja, klubova ili drugih tijela na terenu za igru, mrežama na vratima i prostorima koje omeđuju, na okvirima vrata te na kopljima kutnih zastavica?**

Ne. Prikazivanje je dopušteno samo na kutnim zastavicama.

- 17. Navedite oblik, temeljne mjere terena za igru te mjere za međunarodne utakmice?**

Teren za igru mora biti pravokutnog oblika i obilježen neprekinutim crtama koje ne predstavljaju opasnost za sudionike. Uzdužna crta mora biti duža od poprečne crte.

OSTALE UTAKMICE:

- a) Dužina (uzdužna crta): minimalno 90 m, maksimalno 120 m
Dužina (poprečna crta): minimalno 45 m, maksimalno 90 m.

MEĐUNARODNE UTAKMICE:

- b) Dužina (uzdužna crta): minimalno 100 m, maksimalno 110 m
Dužina (poprečna crta): minimalno 64 m, maksimalno 75 m

18. Mogu li nacionalni savezi, Propozicijama natjecanja, odrediti dimenzije terena za igru (graničnih crta) za pojedina natjecanja?

Pravilo 1 dozvoljava da se Propozicijama natjecanja odredi dužina uzdužne i poprečne crte unutar navedenih mjera.

19. Je li dozvoljeno odigravanje službenog natjecanja na terenima za igru sa umjetnom podlogom?

Da, pod uvjetom da ta podloga udovoljava zahtjevima FIFA-inog Programa kvalitete za nogometnu travu, osim ukoliko IFAB ne izda posebno odobrenje.

20. Je li dopušteno kombinirati dijelove prirodne trave i umjetnih površina na terenu za igru?

Nije dopušteno iz sigurnosnih razloga.

21. Je li dopuštena upotreba umjetnih podloga za označavanje crta na travnatom terenu za igru?

Da, ukoliko ne predstavlja opasnost za igrače. Upotreba umjetnih podloga preporuča se za označavanje graničnih crta terena za igru i u zonama kretanja pomoćnih sudaca.

22. Tko je ovlašten odlučiti je li teren za igru pravilno i vidljivo obilježen te jesu li pravilno i ispravno postavljene naprave na terenu za igru?

O tome odlučuje sudac utakmice (točka 14. Odluka IO HNS-a, uz Pravilo 1).

23. Ako teren za igru nije pravilno i vidljivo obilježen, odnosno naprave nisu pravilno i ispravno postavljene, koje su dužnosti suca?

Sudac će od organizatora zatražiti da ukloni nepravilnosti, a ako to nije moguće utakmica se neće odigrati.

24. Mogu li se utakmice stalnog natjecanja na području HNS-a igrati bez mreža na vratima?

Ne.

25. Je li obavezno postavljanje zastavica na svakom kraju središnje crte?

Ne. Zastavica koje se mogu postaviti na svakom kraju središnje crte, udaljene najmanje 1 m od uzdužne crte, nisu obavezne.

26. Jesu li dopuštene dodatne oznake na terenu za igru koje pomažu vrataru?

Ne.

27. Kakve su karakteristike crta koje obilježavaju teren za igru?

Crte se moraju dobro vidjeti i ne smiju biti šire od 12 cm (5 ins). Poprečne crte iste su širine kao vratnice i greda.

28. Može li se ucrtati oznaka 9,15 m (10 yardi), od kutnog luka, pod pravim kutem na poprečnu crtu?

Da, ali mora se ucrtati izvan terena za igru.

29. Je li prostor omeđen poprečnom crtom i mrežom vrata dio terena za igru?

Ne. To je prostor izvan terena za igru.

30. Od čega moraju biti napravljeni stupovi vrata i greda te kakav je njihov oblik?

Stupovi vrata i greda koje se upotrebljavaju za službena natjecanja moraju udovoljavati zahtjevima FIFA-nog Programa kvalitete za nogometna vrata.

Njihov oblik mora biti četverokutan, pravokutan, okrugao, eliptičan ili kombinacija četiri osnovna oblika te ne smiju predstavljati opasnost za igrače. Stupovi i vrata na obje strane terena moraju biti istog oblika.

31. Koje se crte mogu obilježiti na terenu za igru?

Na terenu za igru mogu se obilježiti samo crte odobrene u Pravilu 1. Kada se koriste umjetne površine, druge crte su dozvoljene samo pod uvjetom da su različite boje i da se jasno razlikuju od crta koje se koriste za nogomet.

32. Za vrijeme izvođenja jedanaesteraca za dobivanje pobjednika, vrata na koje se izvode jedanaesterci postanu neispravna. Mogu li se koristiti druga vrata?

Da, uvijek.

33. Jesu li kutne zastavice obavezne ili to ovisi o stupnju natjecanja?

Kutne zastavice su obavezne. No, IFAB predlaže da nacionalni savezi propozicijama natjecanja dozvole odigravanje utakmice, osobito na najnižim razinama, čak ako i nedostaje kutna zastavica.

34. Ako greda pukne tijekom utakmice koja se igra prema Propozicijama natjecanja i nema načina da se popravi ili zamijeni, hoće li sudac prekinuti utakmicu?

Da. Greda je dio vrata i uvijek mora biti na mjestu.

35. Je li dopušteno obilježiti teren za igru isprekidanim crtama ili brazdama?

Ne.

36. Vratar ili neki drugi igrač na terenu za igru svojim stopalom nacрта nedopuštene oznake. Odluka suca?

Ako sudac to uoči prije početnog udarca, igrač koji je počinio prekršaj bit će opomenut zbog nesportskog ponašanja.

Ako sudac uoči da to igrač radi tijekom utakmice, opominje igrača koji je počinio prekršaj zbog nesportskog ponašanja nakon što igra bude prvi puta zaustavljena.

37. Mogu li se dodatne crte koje nisu odobrene Pravilom 1 označavati na terenu za igru?

Ne. Na terenu za igru mogu se obilježiti samo crte odobrene u Pravilu 1.

38. Pri izvođenju udarca iz kuta, mogu li igrači momčadi koja se brani biti bliže nego oznake 9,15 m (10 yds) označene izvan terena za igru od kutnog luka i pod pravim kutem u odnosu na uzdužnu i poprečnu crtu?

Ne. Ove oznake nisu obavezne i koriste se kako bi pomogle sucu. Svi igrači momčadi koja se brani moraju se nalaziti barem 9,15 metara (10 yardi) od kutnog luka sve dok lopta ne bude u igri.

39. Jesu li obavezne mreže na vratima?

Ne. One se preporučuju uvijek kada je to moguće i mogu se uvjetovati Propozicijama natjecanja.

40. U točki 12. Komercijalno oglašavanje, u svezi s Pravilom 1, utvrđuje se način postavljanja uspravnih komercijalnih reklama. Gdje moraju biti postavljene uspravne reklame?

Uspravne reklame moraju biti postavljene najmanje:

- 1 m (1 yd) od uzdužnih crta terena za igru;
- na istoj udaljenosti od poprečne crte, kao što je dubina mreže na vratima;
- 1 m (1 yd) od mreže na vratima.

41. Koliko uspravne reklame moraju biti udaljene od uzdužne crte terena za igru?

Uspravne reklame moraju biti udaljene od uzdužne crte terena za igru najmanje 1 metar.

42. Koliko uspravne reklame moraju biti udaljene od poprečne crte terena za igru?

Uspravne reklame moraju biti postavljene na istoj udaljenosti od poprečne crte, kao što je dubina mreže na vratima.

43. Koliko uspravne reklame moraju biti udaljene od mreže vrata?

Uspravne reklame moraju biti udaljene najmanje 1 metar od mreže na vratima.

44. Jesu li dozvoljene preinake okvira vrata kod upotrebe tehnologije na gol-crti (GLT)?

Upotreba GLT-e propisana je Propozicijama natjecanja i upotrebljava se natjecateljskim utakmicama. Preinake na okviru vrata, gdje je u upotrebi GLT-a, dopuštene su pod uvjetom da sustav GLT-e ispunjava zahtjeve FIFA-inog Programa kvalitete za GLT-u.

45. Koje su dužnosti organizatora ako se tehnologija na gol-crti upotrebljava u natjecateljskim utakmicama?

Organizator natjecanja mora osigurati da sustav GLT-e ispunjava zahtjeve FIFA-inog Programa kvalitete za GLT-u.

46. Što mora biti propisano Propozicijama natjecanja na utakmicama u kojima se koristi VAR-sustav?

Na utakmicama u kojima se koristi VAR-sustav, Propozicijama natjecanja mora biti propisana prostorija za VAR-suce te najmanje jedan prostor za sudačke provjere.

47. Gdje može biti smještena prostorija za VAR-suce te kome je dozvoljen ulazak u tu prostoriju?

Prostorija za VAR-suce može se nalaziti na stadionu ili u njegovoj blizini, ili na udaljenoj lokaciji. Ulazak u prostoriju za VAR-suce, kao i komunikacija s VAR-sucima i pomoćnicima VAR-sudaca te rukovoditeljem usporene snimke, dopušten je samo autoriziranim osobama.

48. Kako će biti kažnjen igrač, zamjenski ili zanijenjeni igrač, a kako službena osoba u slučaju da prekrši Pravilo 1 i uđe u prostoriju za VAR-suce?

Igrač, zamjenski, zamijenjeni igrač i službena osoba koji uđu u prostoriju za VAR-suce bit će isključeni.

TEHNIČKI PROSTOR

1. Što je tehnički prostor i kako se obilježava?

To je prostor uz klupe za pričuvene igrače i službene osobe koji se obilježava crtom 1 metar sa svake strane klupe i proteže prema igralištu, najdalje na razdaljinu 1 metar od uzdužne crte terena za igru.

2. Smije li trener stajati na poprečnoj crti tehničkog prostora, stalno dajući upute igračima?

Smije, pod uvjetom da se za vrijeme, i nakon dane upute, ponaša odgovorno.

3. Koliko osoba može davati taktičke upute iz tehničkog prostora?

U bilo koje vrijeme samo jedna osoba može davati taktičke upute iz tehničkog prostora, ali se u svakom trenutku mora odgovorno ponašati.

4. Koliko osoba može davati taktičke upute iz tehničkog prostora prema odluci IO HNS?

U bilo koje vrijeme samo trener ili pomoćni trener može davati taktičke upute iz tehničkog prostora ali se u svakom trenutku moraju odgovorno ponašati.

5. Tko određuje broj osoba koje se mogu nalaziti u tehničkom prostoru i na dodatnoj klupi?

Broj osoba kojima je dozvoljeno zauzeti mjesto u tehničkom prostoru i na dodatnoj klupi određuje se Propozicijama natjecanja.

6. Pod kojim uvjetima je dozvoljeno službenim osobama zauzeti mjesto u tehničkom prostoru?

Osobe koje zauzimaju mjesto u tehničkom prostoru:

- moraju biti identificirane prije početka utakmice u skladu sa Propozicijama natjecanja
- moraju se ponašati odgovorno
- moraju ostati unutar granica tehničkog prostora osim u posebnim okolnostima, na primjer kada fizioterapeut ili liječnik, uz odobrenje suca, ulaze u teren za igru kako bi pregledali ozlijeđenog igrača
- smiju davati taktičke upute igračima pod uvjetom da to radi jedna osoba u svakom trenutku.

7. Pod kojim uvjetima je dozvoljeno dodatnim službenim osobama zauzeti mjesto na dodatnoj klupi i tko propisuje upotrebu dodatnih klupa ?

Propozicijama natjecanja dozvoljava se, do maksimalno pet dodatnih službenih osoba, da zauzmu mjesto na dodatnoj klupi, ukoliko za to postoje sigurnosni uvjeti, koja mora biti udaljena minimalno pet metara od tehničkog prostora. Dodatne službene osobe koje zauzimaju mjesto na dodatnoj klupi:

- moraju biti identificirane prije početka utakmice u skladu sa Propozicijama natjecanja
- moraju se ponašati odgovorno
- moraju ostati sjediti na dodatnoj klupi tijekom cijele utakmice i nije im dozvoljeno davati taktičke upute igračima
- u nadležnosti su i ovlasti suca.

8. Kako glasi pravilo vezano uz TEHNIČKI PROSTOR, te ponašanje trenera i drugih službenih osoba?

Trener ili službene osobe moraju ostati unutar granica tehničkog prostora osim u posebnim okolnostima, na primjer kada fizioterapeut ili liječnik, uz odobrenje suca, ulaze u teren za igru kako bi pregledali ozlijeđenog igrača ili kada kondicijski trener, u za to određenom prostoru, zagrijava zamjenske igrače.

9. Pomoćni trener koji se nalazi u tehničkom prostoru tijekom igre koristi elektronički opremu koja za posljedicu ima neprimjereno ponašanje prema službenim osobama. Četvrti sudac je o tome obavijestio suca utakmice. Odluka suca?

Sudac će u prvom zaustavljanju igre pomoćnog trenera, koji se ponaša na neprimjeren način, isključiti odnosno pokazati mu crveni karton, te ga udaljiti iz tehničkog prostora.

10. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, tijekom igre reagira na odluku suca bacanjem ili udaranje bočice s pićem unutar tehničkog prostora. Četvrti sudac je o tome obavijestio suca utakmice. Odluka suca?

Sudac će u prvom zaustavljanju igre opomenuti trenera.

11. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, tijekom igre reagira na odluku suca bacanjem ili udaranje bočice s pićem u teren za igru. Četvrti sudac je o tome obavijestio suca utakmice. Odluka suca?

Sudac će u prvom zaustavljanju igre, trenera koji se ponaša na neprimjeren način isključiti, odnosno pokazati mu crveni karton, te ga udaljiti iz tehničkog prostora.

12. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, tijekom igre rukama zaustavi suparničkog igrača koji je napustio teren za igru kao sastavni dio igre, u namjeri da zaobiđe suparnika. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, trenera koji se ponaša na neprimjeren način isključiti, odnosno pokazati mu crveni karton, te ga udaljiti iz tehničkog prostora. Igru će nastaviti izravnim slobodnim udarcem na graničnoj crti s točke najbliže mjestu prekršaja.

13. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, rukama uhvati/napuca loptu nakon što je izašla izvan terena za igru, ili sprečava kretanje suparničkog igrača, s jasnom namjerom odgađanja nastavka igre suparničke momčadi. Odluka suca?

Trenera koji se ponaša na neprimjeren način isključiti, odnosno pokazati mu crveni karton, te ga udaljiti iz tehničkog prostora.

14. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, rukama uhvati loptu nakon što je izašla izvan terena za igru s jasnom namjerom odgađanja nastavka igre vlastite momčadi. Odluka suca?

Trenera koji se ponaša na neprimjeren način opomenuti zbog otezanja s nastavkom igre, odnosno pokazati mu žuti karton.

15. Zamjenski igrač, koji se nalazi u tehničkom prostoru, ubaci loptu u teren za igru i zaustavi obećavajući napad suparničke momčadi. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, opomenuti zamjenskog igrača. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja ili kaznenim udarcem, za suparničku momčad.

16. Trener, koji se nalazi u tehničkom prostoru, tijekom igre povremeno napušta tehnički prostor. Četvrti sudac je o tome obavijestio suca utakmice. Odluka suca?

Sudac će u prvom zaustavljanju upozoriti trenera da se mora ponašati odgovorno.

17. Službena osoba baci plastičnu bocu na teren za igru. Nitko od članova sudačkog tima nije uspio identificirati počinitelja. Odluka suca?

Namjerno ubacivanje ili udaranje nogom predmeta u teren za igru kažnjava se isključenjem počinitelja. Sudac će mu pokazati crveni karton. U slučaju da nije identificiran počinitelj sudac će isključiti glavnog trenera.

18. Može li isključeni igrač ostati u tehničkom prostoru?

Ne. Mora napustiti tehnički prostor i ograđeni dio terena za igru.

PRAVILO 2 - LOPTA

1. IFAB je u Pravilu 2 Lopta, za utakmice službenih natjecanja u nadležnosti FIFA-e ili konfederacija, odredio oznake kvalitete koje potvrđuju da lopta odgovara minimalnim tehničkim zahtjevima, a oznaka mora biti na lopti. Koje su to oznake?

Sve lopte koje se upotrebljavaju u utakmicama službenih natjecanja u nadležnosti FIFA-e ili konfederacija moraju ispunjavati zahtjeve i nositi jednu od oznaka FIFA-inog Programa kvalitete za nogometne lopte.

2. Smiju li se logotipovi Nacionalnih saveza ili natjecanja prikazivati na službenim loptama za igru?

Da, pod uvjetom da je njihovo prikazivanje u skladu s Pravilom 2.

Propozicijama natjecanja može se ograničiti veličinu i broj takvih oznaka.

3. Koliko je najmanje lopti obavezan pripremiti klub domaćin prema odluci HNS-a i to za: I. HNL-a, II. HNL-a, III. HNL-a kao i niže stupnjeve natjecanja?

Određuje se prema Propozicijama određenog stupnja natjecanja.

4. Kako treba nastaviti igru ako lopta pukne kod izvođenja slobodnih udaraca, izuzev kaznenog udarca?

Ako lopta pukne od udarca - sudac će loptu zamijeniti ispravnom, a udarac će se ponoviti.

Ako lopta pukne nakon što je bila u igri – sudac će loptu zamijeniti ispravnom, a igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

5. Izvodi se neizravni slobodni udarac. Nakon što je udarac pravilno izveden i lopta u igri sudac zapazi da je lopta pukla. Odluka suca?

Igru zaustaviti, zamijeniti loptu ispravnom, a igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

6. Je li dozvoljena zamjena lopte tijekom utakmice?

Zamjena lopte tijekom utakmice dozvoljena je jedino uz dopuštenje suca.

7. Tijekom igre pri izvođenju kaznenog udarca lopta, poslije pravilno izvedenog kaznenog udarca, udari u stup vrata i, odbivši se u teren za igru, pukne unutar kaznenog prostora. Odluka suca?

Igru zaustaviti, loptu zamijeniti ispravnom te igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

8. Izvodi se slobodni udarac. Lopta pukne od udarca i tako neispravna prijeđe 10 metara. Odluka suca?

Igru zaustaviti, zamijeniti loptu ispravnom i ponoviti slobodni udarac.

9. Izvodi se kazneni udarac. Od udarca lopta pukne i tako neispravna zastane oko 3 metra od točke za izvođenje. Odluka suca?

Igru zaustaviti, zamijeniti loptu ispravnom i ponoviti kazneni udarac.

10. Izvodi se kazneni udarac. Lopta nakon pravilno izvedenog udarca pukne na jedan metar od poprečne crte vrata. Odluka suca?

Ukoliko lopta pukne ili se ošteti tijekom izvođenja kaznenog udarca ili tijekom izvođenja jedanaesteraca, dok se kreće naprijed i prije nego dotakne bilo kojeg igrača, gredu ili stupove vrata, kazneni udarac će se ponoviti ispravnom loptom.

11. Koliki je dozvoljen obujam lopte, njezina težina i pritisak u lopti?

OBUJAM LOPTE: 68 - 70 cm

TEŽINA: 410 - 450 g

PRITISAK: 0.6 - 1.1 atm ili 600 - 1100 g/cm².

12. Od kakvog materijala može biti lopta i tko o tome odlučuje?

Vanjski dio lopte može biti od kože ili drugog odgovarajućeg materijala, a o tome odlučuje IFAB.

13. Sudac I. HNL-a dobije na uvid loptu s kojom će se igrati da bi provjerio ispunjava li uvjet Pravila 2, a traži i ostalih 6 lopti na uvid. Je li u pravu?

Da.

14. Nakon što je izveden udarac iz kuta, strana osoba uđe u teren za igru i uhvati loptu, a da loptom nije prije toga igrao niti jedan igrač. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, udaljava stranu osobu s terena za igru, a igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirнула igrača. Ukoliko se lopta u trenutku zaustavljanja igre nalazila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

15. Mogu li se dodatne lopte postaviti oko terena za igru za korištenje tijekom utakmice?

Da. Pod uvjetom da udovoljavaju zahtjevima Pravila 2 i da njihovo korištenje kontrolira sudac.

16. Smatra li se lopta predmetom kada se koristi za napad na igrača suparničke momčadi?

Da.

17. Tijekom utakmice druga lopta uđe u teren za igru. Zaustavlja li sudac odmah igru?

Dodatna lopta se treba tretirati kao vanjski utjecaj i sudac će zaustaviti igru ako ta lopta ometa igru. Sudac će zatražiti da se ukloniti dodatna lopta a igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ukoliko se lopta u trenutku zaustavljanja igre nalazila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

U suprotnom, sudac će ukloniti dodatnu loptu u prvoj sljedećoj prigodi.

18. Je li dozvoljena upotreba lopte s integralnom tehnologijom na gol-crti (GLT-a)?

Da, pod uvjetom da je upotreba lopte s intergiranom tehnologijom propisana u Propozicijama natjecanja, a koristi se za potvrdu postizanja pogotka kako se bi podržala odluka suca. Signal tehnologije na gol-crti može biti poslan u sobu za VAR (VOR).

19. Koje su obveze suca kada se na službenoj utakmici koristi tehnologija na gol-crti?

Sudac prije utakmice mora provjeriti funkcionalnost tehnologije u skladu s uputama Priručnika za testiranje. Ukoliko tehnologija na gol-crti ne funkcionira u skladu sa uputama, sudac je nesmiije koristiti te slučaj mora prijaviti nadležnim tijelima.

PRAVILO 3 – IGRAČI

1. Koliko je zamjena igrača dozvoljeno na utakmicama u nadležnosti FIFA-e, konfederacija ili nacionalnog saveza i gdje je to propisano?

Broj zamjena, do najviše pet, koje se mogu koristiti u službenim natjecanjima odredit će FIFA-e, konfederacija ili nacionalni savez u Propozicijama natjecanja, za muška i ženska natjecanja u kojima se natječu prve momčadi klubova u najvišem razredu ili seniorske A-reprezentacije, gdje propozicije natjecanja dopuštaju korištenje do pet zamjena igrača, uz ograničenje broja prilika za zamjene.

2. Zamijenjeni igrač tijekom drugog poluvremena samovoljno uđe u teren za igru umjesto suigrača kojem se u tom trenutku ukazivala pomoć izvan terena za igru. Sudac to primijeti tek kad se taj igrač upustio u borbu za loptu sa suparničkim obrambenim igračem. Odluka suca?

Igru zaustaviti, igrača opomenuti i udaljiti izvan terena za igru, te dosuditi izravni slobodni udarac sa mjesta gdje je zamiizmjjenjeni igrač ometao igru, za obrambenu momčad.

3. Koliko je zamjena dozvoljeno na utakmicama mlađih uzrasta i gdje je to propisano?

Maksimalni broj dozvoljenih zamjena na utakmicama mlađih uzrasta određuje Nacionalni savez a propisan je u Propozicijama natjecanja kojima se može dozvoliti i upotreba povratnih zamjena.

4. Momčad imena igrača i zamjenskih igrača prijavi prije početka utakmice. Do početka utakmice dođe samo devet igrača koji su prijavljeni da će započeti utakmicu. Nakon početka utakmice pristignu još tri igrača imenovana kao zamjenski igrači u Zapisniku o utakmici. Treba li im sudac dozvoliti da nadopune momčad?

Sudac će dozvoliti dvojici zamjenskih igrača da uđu u igru nakon prvog zaustavljanja igre, prema propisanom postupku zamjene, umjesto dvojice igrača koji nisu započeli utakmicu. Momčad u nastavku utakmice može koristiti još tri zamjenska igrača i dva zaustavljanja igre.

- 5. Može li zamijenjeni igrač nakon zamjene ostati na klupi za zamjenske igrače i s kojim obavezama?**

Može ostati na klupi s istim obavezama kao i ostali zamjenski igrači.

- 6. Momčad je ostala sa 7 igrača i žestoko se brani protiv 11 suparničkih igrača. U takvim okolnostima igrač obrane momčadi sa 7 igrača učini namjerno grub prekršaj unutar vlastitog kaznenog prostora na navalnom igraču. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, isključiti igrača obrane, te prekinuti utakmicu.

- 7. Nakon 5 minuta igre primijetili ste da jedna momčad igra s 12 igrača. Bilo je to u trenutku kada je prekobrojni igrač postigao pogodak za svoju momčad.**

Igru zaustaviti, pogodak ne priznati. Prekobrojnog igrača, kojeg treba smatrati kao „dodatnu osobu“ opomenuti i udaljiti s terena za igru, a igru se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje se nalazila „dodatna osoba“, za suparničku momčad.

- 8. Zamjenski igrač uđe u igru bez dozvole suca tijekom njenog trajanja i želi igrati?**

Sudac će igru zaustaviti, igrača opomenuti i udaljiti s terena za igru, te igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je zamjenski igrač ometao igru. Međutim, ako je zamjenski igrač ometanje igre počinio u kaznenom prostoru koji pripada njegovoj momčadi, sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

- 9. Tijekom igre u drugom poluvremenu momčad seniora zamijeni tri igrača i to broj 6, 7, 11. Tada se jako teško ozlijedi vratar iste momčadi, koji više ne može igrati. Može li vratara zamijeniti zamjenski vratar?**

Može, ako je to propisano u Propozicijama najecanja. Broj dozvoljenih zamjena igrača, do najviše pet, Nacionalni savezi propisuju u Propozicijama natjecanja.

- 10. Sudite utakmicu kadetskih momčadi. U domaćoj momčadi već su izvršene tri zamjene igrača, no vratar se ozlijedio i oni umjesto njega žele uvesti zamjenskog vratara. Odluka suca?**

Sudac treba dozvoliti zamjenu ako je Propozicijama natjecanja na utakmicama mlađih uzrasta dozvoljeno više od tri zamjene.

- 11. Igra je zaustavljena. Momčad traži zamjenu. Igrač je napustio teren za igru, a zamjenski igrač koji treba ući, prilikom dolaska kod središnje crte, udari trenera gostiju rukom. Odluka suca?**

Zamjenskog igrača isključiti, a umjesto izašlog igrača momčad može uvesti nekog od preostalih zamjenskih igrača ili se isti igrač može vratiti u igru.

- 12. Trener i kapetan momčadi traže suca da isključi jednog od suigrača. Odluka suca?**

Igrač će biti isključen iz igre samo za prekršaje za koje PNI propisuju isključenje.

- 13. Može li momčad nastupiti bez vratara ako se ovaj povrijedi, a zamjena nije moguća?**

Ne, PNI zahtijevaju da svaka momčad mora imati vratara.

14. Koliko se zamjena može koristiti na prijateljskim seniorskim međunarodnim i drugim utakmicama?

Na utakmicama A-reprezentacija može se koristiti najviše šest zamjena igrača, od maksimalno dozvoljenih petnaest zamjenskih igrača.

Na svim ostalim utakmicama može se koristiti veći broj zamjena igrača pod uvjetom:

- da momčadi postignu dogovor o najvećem broju zamjena igrača;
- da sudac bude o tome obavješten prije utakmice.

Ako sudac nije obavješten ili ako nije postignut dogovor prije utakmice, dozvoljeno je najviše šest zamjena igrača.

15. Sudite seniorsku prijateljsku utakmicu. Prije utakmice niste dobili nikakvu obavijest, a tijekom utakmice momčadi žele izvršiti više od pet zamjena igrača. Je li to dozvoljeno i gdje je to propisano?

Sudac će dozvoliti do 6 zamjena, a to je propisano u Pravilu 3 - Ostale utakmice.

16. Tijekom utakmice, vratar broj 1 zamijeni majicu (mjesto) sa suigračem broj 7, a da o tome sudac nije obaviješten. Lopta je u igri a vratar sadau majici s brojem 7, postigne pogodak za svoju momčad. Odluka suca?

Pogodak se priznaje. Sudac opominje oba igrača prije nastavka igre.

Odluka suca ako se zamjena dogodila u poluvremenu?

Ako se ta zamjena dogodila na poluvremenu (uključujući produžetke) pogodak se priznaje. Sudac ne poduzima disciplinske mjere a slučaj prijavljuje nadležnim tijelima.

17. Igrač zamijeni majicu (mjesto) s vratarom dok je igra bila u tijeku, a da o tome sudac nije obaviješten. Odluka suca nakon što to primijeti?

Novi vratar prima loptu rukama u svojem kaznenom prostoru. Odluka suca?

U oba slučaja sudac će dozvoliti nastavak igre. Nakon prvog zaustavljanja igre opominje oba igrača zbog nesportskog ponašanja.

18. Može li igrač zamijeniti mjesto s vratarom kako bi pokušao obraniti kazneni udarac koji je sudac dosudio protiv njihove momčadi?

Može. Sudac mora biti obaviješten o toj zamijeni prije izvođenja kaznenog udarca.

19. Kakav je postupak kod zamjene igrača tijekom odmora u poluvremenu ili prije produžetka?

Ako se zamjena igrača provodi na poluvremenu ili prije produžetka, postupak zamjene mora biti dovršen prije nastavka utakmice. Ukoliko sudac nije obavješten o zamjeni igrača, navedeni zamjenski igrač može nastaviti igru, neće poduzeti disciplinsku mjeru a slučaj će prijaviti nadležnim tijelima.

20. Koje se dodatne osobe smatraju vanjskim uzročnikom s naslova PNI?

Sve osobe koje nisu imenovane u Zapisniku utakmice kao igrač ili zamjenski igrač ili službena osoba momčadi, smatraju se vanjskim uzročnikom.

21. Koje se dodatne osobe smatraju službenim osobama s naslova PNI-ja?

Trener i druge službene osobe navedene u Zapisniku utakmice, kao i dodatne službene osobe navedene na dodatnoj klupi (uz iznimku igrača i zamjenskih igrača) smatraju se službenim osobama momčadi.

22. Kakav je postupak ako vanjski uzročnik uđe u teren za igru za vrijeme trajanja igre?

Ako ne postoji utjecaj na igru, sudac će dozvoliti da se igra nastavi, a vanjskog uzročnika će udaljiti sa terena za igru i njegovog okruženja nakon prvog zaustavljanja igre. Ako je sudac zaustavio igru, a ometanje igre je počinio vanjski uzročnik, igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

Sudac će vanjskog uzročnika udaljiti sa terena za igru i njegovog okruženja.

23. Kakav je postupak ako službena osoba uđe u teren za igru, za vrijeme trajanja igre?

Ako ne postoji utjecaj na igru, sudac će dozvoliti da se igra nastavi, a službenu osobu će udaljiti sa terena za igru nakon prvog zaustavljanja igre. Ako je sudac ipak u ovakvoj situaciji zaustavio igru zbog nesportskog ponašanja službene osobe, službenu osobu će udaljiti sa terena, a igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se službena osoba nalazila u trenutku zaustavljanja igre. U oba slučaja sudac će poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere ovisno o incidentu (upozorenje, opomena ili isključenje).

Ako je službena osoba ometala igru, sudac će igru zaustaviti, službenu osobu će isključiti, a igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je službena osoba ometala igru. Ako je službena osoba ometanje igre počinila u kaznenom prostoru koji pripada njezinoj momčadi, sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

24. Igrač slučajno prijeđe preko jedne od graničnih crta terena za igru. Smatra li se da je napustio teren za igru bez odobrenja suca?

Ne.

25. Igrač koji je u posjedu lopte prijeđe preko uzdužne ili poprečne crte bez lopte kako bi zaobišao igrača suparničke momčadi. Odluka suca?

Igra se nastavlja. Izlaženje izvan terena za igru može se smatrati dijelom kretanja u sklopu igre, ali od igrača se u pravilu očekuje da ostanu unutar terena za igru.

26. Na kojem mjestu igrač koji se zamjenjuje mora napustiti teren za igru?

Na najbližoj točki granične crte.

27. Mora li igrač koji se zamjenjuje uvijek napustiti teren kod najbliže točke granične crte terena za igru?

Ne, igrač koji se zamjenjuje trebao bi napustiti teren za igru kod najbliže točke granične crte kada god je to moguće kako bi se izgubilo što manje vremena. Sudac mu može dozvoliti izaći na središnjoj crti ili nekoj drugoj točki zbog sigurnosnih razloga ili ozljede. Ako igrač ne poštuje upute suca biti će opomenut zbog nesportskog ponašanja.

28. Kada zamjenski igrač postaje igrač?

Odmah nakon što uđe na teren za igru u skladu s postupkom zamjena.

Zamjenski igrač može ući u igru samo:

- Tijekom prekida igre na središnjoj crti
- Nakon što je zamijenjeni igrač dobio dopuštenje suca i napustio teren za igru preko granične crte
- Nakon što mu je sudac dao znak za ulazak.

- 29. Prije početka utakmice, koja se igra prema Propozicijama natjecanja, igrača zamijeni imenovani zamjenski igrač, a da o tome nije obaviješten sudac. Može li taj zamjenski igrač nastaviti sudjelovati u igri? Koliko se igrača te momčadi tijekom utakmice može zamijeniti?**

Sudac dozvoljava nastup imenovanom zamjenskom igraču bez poduzimanja disciplinske mjere, a imenovani igrač može postati imenovani zamjenski igrač. Broj dozvoljenih zamjena za tu momčad ostaje isti (neće biti smanjen), a sudac će o tom slučaju, u pisanom obliku, izvijestiti nadležno tijelo.

- 30. Zamjenski igrač, koji ne sudjeluje u igri, utrči na teren za igru i nasilno nogom udari igrača suparničke momčadi. Odluka suca?**

Sudac zaustavlja igru, isključuje zamjenskog igrača zbog nasilnog nesportskog ponašanja (pokazuje mu crveni karton) i nastavlja igru izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je zamjenski igrač počinio prekršaj. Međutim, ako je zamjenski igrač ometanje igre počinio u kaznenom prostoru koji pripada njegovoj momčadi, sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

- 31. Igra je zaustavljena, najavljena je zamjena i zamjenski igrač spreman je ući u igru umjesto najavljenog igrača, no igrač kojeg treba zamijeniti odbija napustiti teren za igru. Odluka suca?**

Dopušta da se igra nastavi zbog čega je bila zaustavljena jer to ne spada u njegovu nadležnost.

- 32. Tijekom odmora između poluvremena, igrača zamijeni zamjenski igrač naveden u Zapisniku o utakmici. Koje uvjete mora poštivati?**

Sudac mora biti obaviješten o zamjeni, a igrač će ući na teren za igru na središnjoj crti prije nastavka utakmice.

- 33. Sudac dopušta zamjenskom igraču, koji nije upisan u Zapisnik o utakmici kao takav, da uđe na teren za igru, a on postigne pogodak. Odluka suca?**

a. Ako pogrešku uoči prije nastavka igre.

Pogodak ne priznati. Sudac će od igrača, kojeg treba smatrati vanjskim čimbenikom, zahtijevati da napusti teren za igru i njegovo okruženje. Igrač koji je zamijenjen može se vratiti na teren za igru ili ga može zamijeniti drugi zamjenski igrač, koji je kao takav upisan u Zapisnik o utakmici. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

b. Ako pogrešku uoči nakon što je igra nastavljena.

Pogodak se priznaje. Ako je zbog toga igra zaustavljena, od igrača, kojeg treba smatrati vanjskim čimbenikom, se zahtijeva da napusti teren za igru i njegovo okruženje, a igrač koji je zamijenjen može se vratiti na teren za igru ili ga može zamijeniti drugi zamjenski igrač koji je kao takav upisan u Zapisnik o utakmici.

Igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru,

sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani. Sudac će izvjestiti nadležno tijelo o događaju.

c. Ako pogrešku uoči tek nakon utakmice.

Pogodak se priznaje, a o događaju izvješćuje nadležno tijelo.

34. Zamjenski igrač uđe na teren za igru bez odobrenja suca i njegova momčad igra s igračem više. Dok je lopta u igri, suparnik ga nasilno udari. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, isključuje igrača zbog nasilnog nesportskog čina, opominje zamjenskog igrača zbog nesportskog ponašanja i određuje mu da napusti teren za igru.

Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem protiv momčadi igrača koji je počinio nasilni prekršaj, sa mjesta prekršaja. Ako se to dogodilo u kaznenom prostoru počinitelja nasilnog čina, sudac će dosuditi kazneni udarac za momčad zamjenskog igrača.

35. Igrač broj 8 treba biti zamijenjen igračem broj 12. Igrač broj 8 napusti teren za igru. Prije nego što uđe na teren za igru, igrač broj 12 nasilno nasrne na igrača suparničke momčadi koji stoji na uzdužnoj crti. Odluka suca?

Zamjenski se igrač broj 12 isključuje zbog nasilnog nesportskog čina (pokazuje mu se crveni karton). Igrač broj 8 može biti zamijenjen nekim drugim zamjenskim igračem s pravom nastupa ili može igru nastaviti isti igrač budući da zamjena nije bila obavljena.

36. Dok je igra u tijeku, zamjenski igrač ljut na trenera što ga nije uveo u igru, pogodi ga predmetom u glavu. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, počinitelja isključiti a igru nastaviti spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

37. Igrač koji je zamijenjen napusti teren za igru i sudac da znak zamjenskom igraču da uđe na teren. Međutim, prije nego što zamjenski igrač uđe u teren za igru, uzme loptu i izvrši ubacivanje ignorirajući postupak zamjene naveden u Pravilu 3. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru. Od zamjenskog igrača će zatražiti da prvo uđe u teren za igru u skladu s postupkom zamjene navedenim u Pravilu 3. Igra će potom biti nastavljena ponovnim ubacivanjem za igrača momčadi koja je izvršila zamjenu.

38. Momčad gostiju izvrši zamjenu igrača na poluvremenu, a da o tome nije obaviješten sudac, koji to primjeti tijekom igre u drugom poluvremenu. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti navedenom zamjenskom igraču nastavak igre, neće poduzimati disciplinske mjere, a slučaj će prijaviti nadležnim tijelima.

39. Zamjenski igrač koji se zagrijava iza svojih vrata uđe na teren za igru i svojim stopalom spriječi da lopta uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i isključuje zamjenskog igrača zbog sprječavanja pogotka, a utakmicu nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

40. Zamjenski igrač koji se zagrijava iza svojih vrata uđe na teren za igru i spriječi pogodak svojim dlanom. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i isključuje zamjenskog igrača zbog sprječavanja pogotka, a utakmicu nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

41. Zamjenski igrač se zagrijava iza svojih vrata, neposredno uz poprečnu crtu kaznenog prostora. Lopta, koja bi evidentno napustila teren za igru, pogađa ga u petu i odbije se u teren za igru. Lopta pri tome nije cijela prešla preko poprečne crte i ostala je u posjedu suparničkom napadaču koji se nalazio u obećavajućoj prigodi. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, a utakmicu nastavlja spuštanjem lopte za vratara suparničke momčadi unutar kaznenog prostora.

42. Zamjenski igrač, koji nije vratar, igra od početka utakmice zamjenjujući suigrača, a da o tome nije obaviješten sudac. Taj igrač namjerno rukom dotiče loptu tijekom igre. Odluka suca?

Ako nije u pitanju prednost, sudac zaustavlja igru. Ovisno o težini prekršaja igraču koji je namjerno igrao rukom, izriče ili ne izriče disciplinsku mjeru, a igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem) protiv njegove momčadi. Sudac će o igraču koji je bez njegovog znanja započeo utakmicu u pisanom obliku izvijestiti nadležno tijelo.

43. Zamjenski igrač nastupi od početka utakmice, zamjenjujući suigrača. Sudac o tome nije obaviješten. Suparnik počinio prekršaj na zamjenskom igraču. Odluka suca?

Ako nije u pitanju prednost, sudac će zaustaviti igru. Ovisno o težini prekršaja igraču koji je napravio prekršaj, izriče ili ne disciplinsku mjeru, a igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem momčadi (ili kaznenim udarcem) protiv njegove momčadi.

Sudac će o igraču koji je bez njegovog znanja započeo utakmicu u pisanom obliku izvijestiti nadležno tijelo.

44. Igrač koji je zamijenjen uđe na teren za igru bez odobrenja suca. Odluka suca?

Ako ne postoji utjecaj na igru, sudac će dozvoliti da se igra nastavi. Nakon prvog zaustavljanja igre zamijenjenog igrača će opomenuti i udaljiti sa terena za igru.

Ako je sudac zaustavio igru zbog ometanja koje je počinio zamijenjeni igrač, sudac će protiv zamijenjenog igrača poduzeti odgovarajuću disciplinsku mjeru i udaljiti ga s terena za igru. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je zamijenjeni igrač ometao igru. Međutim, ako je zamijenjeni igrač ometanje igre počinio u kaznenom prostoru koji pripada njegovoj momčadi, sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad i poduzeti odgovarajuću disciplinsku mjeru, ovisno o težini prekršaja.

45. Zamjenski igrač tijekom igre uđe u teren za igru kao zamjena za suigrača bez odobrenja suca, postigne pogodak. Sudac to shvati prije nastavka igre. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak, a zamjenskog igrača, kojeg treba smatrati kao „dodatnu osobu“, uputiti će izvan terena za igru kako bi se ispravno obavio postupak zamjene. Oba igrača će opomenuti zbog nesportskog ponašanja, a igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje se nalazila „dodatna osoba“, za suparničku momčad.

- 46. Zamjenski igrač, tijekom igre uđe u teren za igru kao zamjena za suigrača bez odobrenja suca, a suparnička momčad postigne pogodak. Sudac to shvati prije nastavka igre. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak, a zamjenskog igrača, kojeg treba smatrati kao „dodatnu osobu“, uputiti će izvan terena za igru kako bi se ispravno obavio postupak zamjene. Oba igrača će opomenuti zbog nesportskog ponašanja, a igra se nastavlja početnim udarcem.

- 47. Je li dopušteno da vratar izvede ubacivanje, udarac iz kuta, kazneni udarac itd.?**

Da. On je igrač svoje momčadi.

- 48. Tijekom utakmice vratar brzo istrči s vrata kako bi zaustavio igrača suparničke momčadi te ispravno klizeći nogom izbije loptu izvan terena za igru te je pri tome u klizećem startu završio izvan terena za igru. Prije nego se vratar uspije vratiti, igrač suparničke momčadi izvede ubacivanje i u nastavku igre njegova momčad postiže pogodak. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 49. Propozicije natjecanja određuju da se prije početka utakmice moraju imenovati svi igrači. Momčad navede samo devet igrača i utakmica počne. Mogu li na utakmici sudjelovati dva druga igrača koja dođu nakon što je igra počela?**

Ne.

- 50. Momčad imena zamjenskih igrača prijavi sucu prije početka utakmice, međutim oni na utakmicu dođu tek nakon što je utakmica započela. Treba li sudac dozvoliti tim zamjenskim igračima da zauzmu mjesto na klupi za zamjenske igrače, u tehničkom prostoru?**

Da, uz prethodnu identifikaciju i pregled opreme.

- 51. Kako je u Pravilu 3 definiran minimalni broj igrača vezano za početak ili nastavak igre?**

Utakmica ne može započeti ili se nastaviti ako bilo koja momčad ima manje od sedam igrača.

- 52. Momčad sa samo 7 igrača kažnjena je kaznenim udarcem kao posljedicom isključenja jednog igrača. U momčadi ostane samo 6 igrača. Treba li sudac dopustiti izvođenje kaznenog udarca ili treba prekinuti utakmicu prije izvođenja udarca?**

Sudac mora prekinuti igru bez dopuštanja izvođenja kaznenog udarca.

IFAB je propisao da se utakmica ne bi trebala smatrati valjanom ako u bilo kojoj momčadi ostane manje od 7 igrača.

53. Igrač momčadi sa samo 7 igrača napusti teren za igru da bi mu se pružila liječnička pomoć. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru sve dok se igrač nakon pružene pomoći ne vrati u teren za igru. Sudac treba pričekati sukladno Propozicijama natjecanja, a ako igrač nije u mogućnosti igru nastaviti nakon propisanog vremena, utakmicu će prekinuti.

54. IFAB propisuje da se utakmica ne bi trebala nastaviti ako bilo koja od momčadi ima manje od 7 igrača. Na natjecanju na kojem se primjenjuje takvo ograničenje, momčad s 11 igrača igra protiv momčadi sa samo 7 igrača. Kada momčad s 11 igrača treba uputiti udarac na vrata, jedan od igrača momčadi sa 7 igrača namjerno napusti teren za igru.

a. Treba li sudac odmah zaustaviti igru?

Ne. Treba u obzir uzeti pravilo prednosti.

b. Ako je postignut pogodak, treba li ga priznati?

Da.

c. Koju iduću mjeru treba sudac poduzeti?

Ako se igrač, koji je napustio teren za igru, ne vrati do izvođenja početnog udarca nakon postignutog pogotka, igrača se opominje, a utakmica se konačno prekida. Sudac će o tome izvjestiti nadležno tijelo. Međutim, ako se igrač vrati u teren za igru, sudac će ga opomenuti zbog namjernog napuštanja terena za igru bez odobrenja suca. Ako je to igraču druga opomena, igrača se isključuje, a utakmica se prekida.

55. Momčad koja igra protiv momčadi koja se sastoji od 12 igrača postigne pogodak i sudac to uoči prije nastavka igre. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak. Igrača koji je počinio prekršaj opomenut će zbog nesportskog ponašanja i udaljiti ga s terena za igru.

56. Momčad koja igra s 12 igrača postigne pogodak, a sudac to uoči prije nastavka igre. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak. Prekobrojnog igrača će opomenuti zbog nesportskog ponašanja i udaljiti ga s terena za igru. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje se nalazila „dodatna osoba“, za suparničku momčad.

57. Može li igrač namjerno napustiti teren za igru radi unosa tekućine?

Ne. Igrači mogu uzimati tekućinu samo kada je igra zaustavljena i to sa uzdužne crte.

58. Tko određuje koliko se zamjenskih igrača upisuje u Zapisnik?

Nacionalni savezi, u Propozicijama natjecanja, određuju koliko se zamjenskih igrača upisuje u Zapisnik, i to od 3 (tri) do najviše 15 (petnaest).

59. Napadač uputi loptu prema vratima kada više nije bilo obrambenih igrača sa mogućnošću da spriječe siguran pogodak, sakupljač lopti uđe u teren za igru i udari loptu koja potom uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak, a sakupljača lopti udaljiti s terena za igru. Igra se nastavlja početnim udarcem.

- 60. Ukoliko je igra zaustavljena zbog ometanja igre ili igrača suparničke momčadi u terenu za igru, a ometanje je počinio zamjenski igrač, službena osoba, zamijenjeni, isključeni igrač ili igrač koji se privremeno nalazi izvan igre i mora dobiti odobrenje suca za ponovni ulazak u teren, kako sudac nastavlja igru?**

Igra će biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je počinitelj ometao igru. Ako se to dogodilo u kaznenom prostoru počinitelja prekršaja sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad. Sudac će počinitelja kazniti odgovarajućom disciplinskom mjerom, ovisno o incidentu ili slučaju prijaviti nadležnim tijelima.

- 61. Na loptu koja evidentno ulazi u vlastita vrata, naleti zamjenski igrač koji je samo dodirne, ali ona ipak uđe u vrata. Odluka suca?**

Sudac će pogodak priznati. Zamjenskog igrača opomenuti i udaljiti s terena za igru. Igru nastaviti početnim udarcem.

- 62. Navalni igrač, nakon što je zaobišao suparničkog vratara, upućuje loptu prema praznim vratima. Fotoreporter utrči u teren za igru i u želji da spriječi izravan pogodak samo dotakne loptu, koja ipak uđe u vrata. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak, a fotoreportera udaljiti s terena za igru. Igra se nastavlja početnim udarcem.

- 63. Neposredno prije nego što je igrač uputio loptu u prazna vrata i postigao pogodak, trener njegove momčadi u afektu utrči u teren za igru kako bi proslavio pogodak. Četvrti sudac o tome obavijesti suca prije nego što je igra nastavljena početnim udarcem. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Trenera, kojeg treba smatrati dodatnom osobom koja se nalazila u terenu za igru u trenutku postizanja pogotka, treba upozoriti i udaljiti s terena za igru. Igra će biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se nalazio trener.

- 64. Nakon što je postignut pogodak, a prije nego što je igra nastavljena početnim udarcem, sudac shvati da se zamjenski igrač momčadi koja je postigla pogodak nalazio u terenu za igru u trenutku kada je pogodak postignut. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Zamjenskog igrača, kojeg smatramo dodatnom osobom koja se nalazila u terenu za igru u trenutku postizanja pogotka, sudac će opomenuti i udaljiti s terena za igru. Igra će biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se nalazio zamjenski igrač.

- 65. Nakon što je lopta napustila teren za igru, zamjenski igrač momčadi A koji je već bio opomenut, udari loptu kako bi spriječio brzi nastavak igre suparničke momčadi. Odluka suca?**

Sudac će zamjenskom igraču pokazati drugu žuti karton, isključiti ga iz igre i uputiti ga da napusti tehnički prostor. Tog zamjenskog igrača ne može se zamijeniti, a broj zamjena koje momčad može izvršiti se ne smanjuje.

- 66. Pas koji je utrčao na teren za igru zaustavi tijelom loptu na porečnoj crti u vratima i spriječi pogodak. Pas pri tome nije ometao obrambenog igrača da igra loptu? Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru. Psa, kojeg treba smatrati vanjskim čimbenikom, treba udaljiti s terena za igru, a igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara u njegovom kaznenom prostoru.

67. Sudac uoči da imenovani zamjenski igrač upućuje uvredljive geste prema suparničkom igraču na terenu za igru, tijekom zagrijavanja, prije početka utakmice. Odluka suca?

Sudac će zamjenskom igraču zabraniti nastup, te on ne može biti zamjenjen drugim zamjenskim igračem u Zapisnik o utakmici. Broj zamjena tijekom utakmice ostaje isti. Sudac će o tome izvijestiti nadležno tijelo.

68. Na zagrijavanju, prije početka utakmice ozlijedi se igrač koji je u zapisnik o utakmici upisan među igrače koji trebaju započeti utakmicu, te nije u mogućnosti nastupiti. Kakav je postupak u svezi ozlijeđenog igrača i gdje to treba biti propisano?

Sljedeći postupak treba biti propisan u Propozicijama natjecanja: Ozlijeđenog igrača na zagrijavanju, koji je u Zapisnik o utakmici upisan među igrače koji trebaju započeti utakmicu, može zamijeniti bilo koji upisani zamjenski igrač, a o tome službeni predstavnik kluba momčadi čiji se igrač ozlijedio mora obavijestiti delegata utakmice. Delegat će potom obavijestiti suca i službenog predstavnika suparničke momčadi, te osigurati da se putem službenog razglasa o tome obavijeste sve osobe na stadionu. Zamjenski igrač koji započinje utakmicu ne može se nadomjestiti drugim zamjenskim igračem u Zapisnik o utakmici, a broj dozvoljenih zamjena tijekom igre ostaje nepromijenjen.

IZMJENE PRAVILA 3 – POVEĆANJE BROJA ZAMJENA

1. U Pravilu 3 Igrači, izmjenom i dopunom u Propozicijama natjecanja, svakoj momčadi dozvoljeno je korištenje pet zamjena tijekom regularnog tijeka utakmice. U koliko zaustavljanja igre tijekom utakmice momčad može izvršiti ovih pet dozvoljenih zamjena?

Svaka momčad ima pravo da u najviše tri zaustavljanja igre tijekom utakmice izvrši pet dozvoljenih zamjena.

2. Ako momčadi izvrše zamjene igrača u isto vrijeme, tijekom zaustavljanja igre, smatra li se to iskorištenom jednom od tri mogućnosti za svaku momčad?

Ako obje momčadi izvrše zamjenu igrača u isto vrijeme, to će se smatrati da je svaka momčad iskoristila jednu od tri mogućnosti za zamjenu.

3. Ako momčadi izvrše zamjene igrača u poluvremenu utakmice, prije početka produžetka ili u poluvremenu između dva produžetka, smatra li se to iskorištenom jednom od tri mogućnosti za svaku momčad?

Ako momčadi izvrše zamjenu igrača u poluvremenu utakmice, prije početka produžetka ili u poluvremenu između dva produžetka, to se neće smatrati iskorištenom jednom od tri mogućnosti za svaku momčad.

4. Ako je Propozicijama natjecanja propisano da se za dobivanje pobjednika igraju produžetci, može li momčad koja nije iskoristila maksimalni dozvoljeni broj zamjena ili mogućnosti za zamjene tijekom regularnog tijeka utakmice, neiskorištene zamjene i mogućnosti koristiti u produžetcima?

Da. Ako momčad nije iskoristila maksimalni broj zamjena ili mogućnosti za zamjene igrača tijekom regularnog tijeka utakmice, neiskorištene zamjene i mogućnosti se mogu koristiti u produžetcima.

- 5. Ako je Propozicijama natjecanja propisano da se za dobivanje pobjednika igraju produžetci, te je dopuštena dodatna zamjena u produžetcima, kada momčadi mogu izvršiti tu zamjenu?**

Kad Propozicije natjecanja dopuštaju dodatnu zamjenu u produžetcima, svaka momčad će imati još jednu dodatnu mogućnost za zamjenu tijekom zaustavljanja igre ili se zamjena može izvršiti i prije početka produžetaka te u poluvremenu produžetaka.

- 6. Ako momčad A izvrši tri zamjene igrača tijekom regularnog tijeka utakmice i za to iskoristi jedno zaustavljanje igre, koliko zamjena i mogućnosti momčad A prenosi u produžetke?**

Ako je momčad A izvršila tri zamjene igrača tijekom regularnog tijeka utakmice i za to iskoristi jedno zaustavljanje igre, u produžetke može prenijeti dvije neiskorištene zamjene i dva zaustavljanja igre.

- 7. Može li momčad A, neovisno o prenesenim zamjenama i mogućnostima iz regularnog tijeka utakmice u produžetke, iskoristiti mogućnost dodatnog zaustavljanja igre za šestu zamjenu koja je dozvoljena u produžecima?**

Kad Propozicije natjecanja dopuštaju dodatnu zamjenu u produžetcima, svaka momčad će imati još jednu dodatnu mogućnost za zamjenu tijekom dodatnog zaustavljanja igre, neovisno o prenesenim zamjenama i mogućnostima iz regularnog tijeka utakmice.

- 8. Ako momčad A izvrši četiri zamjene igrača tijekom igre i za to iskoristi tri dozvoljena zaustavljanja igre, može li izvršiti i preostalu petu zamjenu kako bi zamijenili igrača koji je ozlijeđen u 80. minuti utakmice?**

Ako je momčad A izvršila četiri zamjene igrača tijekom regularnog tijeka utakmice i za to iskoristila tri zaustavljanja igre, Pravilo 3 ne dozvoljava dodatnu mogućnost zaustavljanja igre u regularnom tijeku utakmice za zamjenu tog ozlijeđenog igrača. U slučaju da se utakmica po završetku nastavlja produžetcima radi dobivanja pobjednika, tada se peta zamjena prenosi u produžetke i može se iskoristiti za zamjenu ozlijeđenog igrača prije početka produžetka.

PRAVILO 4 - OPREMA IGRAČA

- 1. Smiju li igrači ispod sportskih gaćica nositi "biciklističke hlačice" ili tajice i pod kojim uvjetima?**

Smiju. „Biciklističke hlačice“ ili tajice moraju biti u boji glavne boje sportskih hlaćica ili najnižeg dijela kratkih hlaćica (poruba). Igrači iste momčadi moraju nositi istu boju podhlaćica ili tajica.

2. **Smiju li igrači igrati bez kostobrana?**
Ne
3. **Utakmica se izravno prenosi putem televizije koja zahtijeva da klubovi igraju u određenim bojama dresova radi kvalitetnijeg prijenosa. Jesu li klubovi dužni prihvatiti zahtjev televizije ?**
Da, obavezni su prihvatiti zahtjev televizije.
4. **Smiju li na službenim utakmicama igrači nastupiti bez obuće i smiju li je skidati tijekom igre?**
Ne smiju.
5. **Kakav je postupak ako igrač tijekom igre slučajno izgubi kopačku ili kostobran i nakon toga odigra loptu do suigrača. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti da se igra nastavi. Igrač mora opremu dovesti u red što je prije moguće, a najkasnije kada lopta sljedeći put izađe iz igre.
6. **Tijekom intervencije liječnika u prekidu igre vratar i branič domaće momčadi zamijene dresove bez dozvole suca. Sudac to primijeti kada je, sada već bivši, vratar postigao pogodak. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak, a vratara i braniča će opomenuti prije nastavka igre.
7. **Vratar i branič iste momčadi tijekom odmora u poluvremenu bez znanja suca zamijene dresove. Sudac to primijeti u drugom poluvremenu dok je igra u tijeku, a njihova momčad u prednosti. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti da oba igrača nastave igru bez poduzimanja disciplinskih mjera, a incident će prijaviti nadležnim tijelima.
8. **Vratar i branič iste momčadi tijekom igre zamijene dresove bez znanja suca. Vratar je prethodno bio opomenut zbog nesportskog ponašanja. Sudac primijeti zamjenu kada je taj, već sada bivši, vratar postigao pogodak suparničkoj momčadi (u dresu braniča). Odluka suca?**
Pogodak priznati, braniča opomenuti, a vratara isključiti zbog druge opomene.
9. **Prilikom pregleda opreme igrača ustanovili ste da igrač ima tzv. biciklističke gaćice do koljena i to crvene boje, a boja gaćica je plava. Odluka suca?**
U takvim biciklističkim gaćicama igrač ne može nastupiti. Sudac će inzistirati na propisanoj opremi.
10. **Može li vratar nositi donji dio trenirke?**
Da.
11. **Prilikom pregleda opreme sudac je ustanovio da igrač ima veliki prsten na ruci i zatraži da ga skine, no on je to odbio. Odluka suca?**
Ako igrač ne ispuni zahtjev sudac mu neće dozvoliti nastup sve dok oprema ne bude u skladu s Pravilom 4.
12. **Prilikom pregleda sudac je ustanovio da obje momčadi imaju jednake ili slične dresove. Momčad domaćina traži da gosti promijene dresove i spremni su im ustupiti rezervne dresove, ali ustanovili ste da domaćin ne nastupa u prijavljenoj boji dresova. Odluka suca?**
Domaća momčad mora promijeniti dresove.

13. Igra je u tijeku. Sudac je primijetio da je jedan od igrača spustio čarape. Odluka suca?

Nakon prvog zaustavljanja igre, igrača treba uputiti izvan terena za igru da popravi opremu, ako to u međuvremenu nije učinio. Sudac će igraču dozvoliti da se vrati u igru nakon što je popravio opremu i nakon što ga je pregledao jedan od članova sudačkog tima. Povratak u igru može biti i tijekom igre, uz dozvolu suca.

14. Mogu li igrači nositi reklame na športskim gaćicama, čarapama (dokoljenicama) ili kopačkama?

Mogu.

15. Jesu li dozvoljene reklame na dresovima (majicama), te tko je to propisao i uz koje pravilo?

Reklame na dresovima (majicama) su dozvoljene, a to je propisao IFAB u Pravilu 4.

16. Je li dozvoljeno skidanje dresova, a time razotkrivanje i pokazivanje podmajica na kojima su reklame, slogani ili druge poruke te tko to sankcionira?

Nije dozvoljeno. U slučaju da to netko napravi suci su dužni prijaviti, a isto sankcionira organizator natjecanja.

17. Je li dozvoljeno da igrači nose dresove (majice) bez rukava?

Nije dozvoljeno.

18. Je li dozvoljeno igračima nositi podmajice ispod dresova?

To je dozvoljeno pod uvjetom da su podmajice jednoboje i u boji glavne boje na rukavu majice ili s uzorkom/u bojama koji u potpunosti odgovara rukavu majice. Igrači iste momčadi moraju nositi istu boju.

19. Mogu li igrači koristiti jednodjelnu opremu za nastup na utakmici?

Ne. IFAB smatra da je to u suprotnosti s PNI.

20. Smiju li igrači kao dio opreme nositi šalove, termalne ovratnike ili drugu sličnu odjeću?

Ne, jer isti nisu u skladu s definicijom "ostale opreme" iz Pravila 4.

21. Ako je boja dresova dvojice vratara jednaka, što će sudac učiniti ako nijedan od njih nema drugi dres u koji bi se presvukao?

Sudac dopušta da igra započne.

22. Prema Pravilu 4, igrači obiju momčadi i njihovi vratari moraju nositi majice ili dresove različitih boja koje ih razlikuju od ostalih igrača. Moraju li vratari nositi majice ili dresove različitih boja u odnosu na suca i pomoćne suce?

Da. Igrači i vratari moraju nositi odjeću koja ih razlikuje od suca i pomoćnih sudaca.

23. Igrač prigodom proslave pogotka skine svoj dres kako bi ispod njega pokazao slični. Odluka suca?

Sudac opominje igrača zbog nesportskog ponašanja.

24. Igrač prigodom proslave postignutog pogotka skine svoj dres ili dresom prekrije glavu. Odluka suca?

Sudac mora opomenuti igrača, zbog nesportskog ponašanja, svaki put kada skine svoj dres ili kada dresom prekrije glavu prigodom proslave pogotka.

25. Igrač tijekom igre skine svoj dres kako bi ispod njega pokazao majicu sa porukom. Odluka suca?

Sudac će dopustiti prednost, ako je to moguće. Ako je zbog toga zaustavio igru, igrača će uputiti van terena da popravi opremu i igru nastaviti neizravnim slobodnim

udarcem s mjesta gdje se igrač nesportski ponašao. O sadržaju poruke će u pisanom obliku izvijestiti nadležno tijelo. Ako se na majici nalazi slogan, izjava ili slika koja je provokativnog, uvredljivog ili potpaljivog sadržaja, sudac to treba smatrati prekršajem za isključenje temeljem Pravila 12.

26. Igrač koji treba biti zamijenjen, a prije nego što je napustio teren za igru, skine svoj dres ispod kojeg je imao majicu sa porukom. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti da se izvrši zamjena igrača, a o sadržaju poruke će u pisanom obliku izvijestiti nadležno tijelo. Međutim, ako se na majici nalazi slogan, izjava ili slika koja je provokativnog, uvredljivog ili potpaljivog sadržaja, sudac će temeljem Pravila 12 igrača isključiti iz igre bez prava na zamjenu.

27. Je li dozvoljeno igračima otkrivati donji dio opreme koji prikazuje političke, vjerske ili osobne slogane, izjave ili slike, ili bilo kakvo oglašavanje?

Ne. Takav prekršaj igrača i/ ili momčadi sudac će prijaviti nadležnim tijelima i sankcionirati će ga organizator natjecanja.

28. Je li dozvoljeno sucima poduzeti mjere u skladu s Pravilom 12 protiv igrača ukoliko otkriva donji dio opreme koji prikazuje političke, vjerske ili osobne slogane, izjave ili slike?

Da. Sudac će protiv igrača poduzeti mjere u skladu s Pravilom 12 ukoliko pri tome koristi agresivan, uvredljiv ili pogrdan riječnik i/ili radnju, te ako se na majici nalazi slogan, izjava ili slika koja je provokativnog, uvredljivog ili potpaljivog sadržaja.

29. Može li igrač tijekom utakmice nositi opremu koja je dizajnirana da bi ga štitila od ozljede?

Igrači mogu nositi zaštitnu opremu, kao što su štitnici za koljena ili ruke, maske za lice ili štitnici za glavu, pod uvjetom da ta oprema udovoljava zahtjevima Pravila 4 – Oprema igrača (tj. da je izrađena od mekanog, laganog i podstavljenog materijala i da nije opasna za samog igrača niti za druge igrače).

30. Može li igrač tijekom utakmice nositi naočale?

Moderne športske naočale, napravljene od plastike ili sličnog materijala, uobičajeno se ne smatraju opasnim i od sudaca se u takvim okolnostima očekuje da dozvole njihovu upotrebu.

31. Može li igrač tijekom utakmice nositi pokrivalo za glavu (osim vratarske kape)?

Da, pod uvjetom da je crne boje ili u boji glavne boje majice. Da je u skladu s profesionalnim izgledom igračeve opreme i nepričvršćeno za majicu te bez dijelova koji izbijaju iz površine (izbočenih elemenata). Takvo pokrivalo nesmiije biti opasno za igrača koji ga nosi ili bilo kojeg drugog igrača.

32. Sudac od igrača zatraži da ukloni nakit. Nakon nekoliko minuta sudac uoči da igrač i dalje nosi nakit. Odluka suca?

Sudac će igrača opomenuti zbog nesportskog ponašanja i udaljiti ga s teren za igru kako bi skinuo nakit. Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem, u korist suparničke momčadi, s mjesta gdje se kažnjeni igrač nalazio u trenutku zaustavljanja igre.

33. Smiju li igrači koristiti samoljepljivu traku (flaster) kako bi prekrili nakit koji se smatra opasnim?

Ne.

34. Igraču se slučajno izuje kopačka i odmah postigne pogodak. Je li to dozvoljeno?

Da. Igrač nije namjerno igrao bosonog, već je slučajno izgubio kopačku. Igrač mora opremu dovesti u red što je prije moguće, a najkasnije kada lopta sljedeći puta izađe iz igre.

35. Je li dozvoljena upotreba elektroničkih sustava za komunikaciju između igrača i tehničkog osoblja?

Ne.

36. Je li dozvoljena upotreba elektroničkih sustava za komunikaciju između tehničkog osoblja?

Da, ukoliko je izravno povezana sa zdravljem ili sigurnošću igrača, ili u taktičko/trenerske svrhe, no isključivo se smiju koristiti mala, prijenosna ručna oprema. Službena osoba koja koristi neodobreni uređaj bit će isključena.

37. Službene osobe, koje se nalaze u tehničkom prostoru, tijekom igre koriste elektronički sustav za komunikaciju koja za posljedicu ima nesportsko ponašanje. Četvrti sudac je o tome obavijestio suca utakmice. Odluka suca?

Sudac će u prvom zaustavljanja igre, službene osobe koje se ponašaju na neprikladan način, isključiti iz tehničkog prostora.

38. Je li dozvoljena upotreba elektroničkih sustava za mjerenje i praćenje igrača (EPTS)?

Da, ukoliko je upotreba takve opreme propisana Propozicijama natjecanja. Organizator natjecanja mora osigurati da takva tehnologija pričvršćena na igračevu opremu nije opasna za igrača koji ju nosi, ili bilo kojeg drugog igrača, te da zadovoljava zahtjeve FIFA-inog Programa kvalitete za elektroničke sustave mjerenja i praćenja igrača. Organizator mora osigurati da su informacije i podaci preneseni s elektroničkih sustava za mjerenje i praćenje igrača prema tehničkom prostoru, tijekom utakmica igranih u službenim natjecanjima, pouzdani i točni.

39. Mogu li nacionalni savezi - članovi modificirati Pravilo 4?

Ne. Pravilo 4 nije uključeno u dozvoljene modifikacije opisane u Napomenama u svezi s Pravilima igre.

40. Je li dozvoljeno na vanjski dio čarape staviti traku ili sličan materijal?

Da. Traka ili bilo koji materijal koji obavija vanjski dio čarape mora biti iste boje kao i dio čarape na koji se postavlja ili kojeg prekriva.

41. Sudac je igrača udaljio s terena za igru da popravi opremu. Dok je igra u tijeku igrač je popravio opremu i traži da se vrati u igru. Može li mu sudac to dozvoliti?

Može. Igrač mora proći provjeru bilo kojeg člana sudačkog tima prije nego što dobije dopuštenje za povratak na teren, koje može biti i tijekom igre, uz dozvolu suca (igrača se tretira na isti način kao da se vraća poslije ozljede).

42. Sudac je igrača udaljio s terena za igru da popravi opremu. Dok je igra u tijeku igrač je popravio opremu i vrati se na teren za igru bez dopuštenja suca. Može li mu sudac to dozvoliti?

Ne. Igrač koji je ušao u teren bez dopuštenja suca mora biti opomenut. Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, dosuđuje se neizravni slobodni udarac s mjesta gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre. Međutim, ako je taj igrač ometao igru, sudac će dosuditi izravni slobodni udarac (ili kazneni udarac) s mjesta ometanja. Ako takav igrač počini ozbiljniji prekršaj koji dodatno zaslužuje disciplinsku mjeru, sudac će ga dodatno kazniti primjerenom disciplinskom mjerom (druga opomena ili izravno isključenje).

PRAVILO 5 - SUDAC

1. Može li prije početka utakmice sudac igraču i službenoj osobi zabraniti pravo nastupa ili ga opomenuti?

Sudac može igraču i službenoj osobi zabraniti pravo nastupa, od trenutka kada uđe na teren za igru, radi pregleda terena prije početka utakmice. Da bi sudac mogao opomenuti igrača i službenu osobu uvjet je izlazak na teren za igru prije početnog udarca, na početka utakmice.

2. Tko i kako kontrolira pravo ulaska u ograđeni dio terena za igru ?

Sudac pomoću delegata i četvrtog suca.

3. Kakav je postupak ako na utakmicu od određenih sudaca dođe samo jedan pomoćni sudac?

Taj pomoćni sudac postaje sudac i odlučuje o izboru svojih pomoćnika, uz pisanu napomenu u Zapisniku utakmice.

4. Kakav je postupak ako na utakmicu ne dođe niti jedan od određenih sudaca, a u gledalištu ima ispitanih sudaca?

Klubovi će se u pisanom obliku sporazumjeti oko suca utakmice ako su utakmici prisutni ispitani suci. Ako se ne dogovore, tada će delegat od prisutnih ispitanih sudaca odrediti suca, a on će tada izabrati svoje pomoćnike, u skladu s Propozicijama natjecanja, i o tome napisati izvješće.

5. Kada je sudac obavezan prekinuti utakmicu?

Sudac je obavezan prekinuti utakmicu:

- u slučaju većih nereda kada nije moguće daljnje odigravanje utakmice,
- kada osvjetljenje reflektorima nije dostatno,
- ako gledatelj baci neki predmet i pogodi člana sudačkog tima, igrača ili službenu osobu te budu ozbiljnije ozlijeđeni,
- uslijed vremenskih nepogoda kada nije moguće daljnje odigravanje utakmice.

6. Kako se u Zapisnik o utakmici upisuje igrač koji je opomenut zbog preoštrog prekršaja, a zatim isključen zbog drskog ponašanja (pljuvanja)?

Kao opomenuti i kao isključeni igrač.

7. Prilikom ulaska na teren za igru igrač jedne momčadi pljune na suparničkog vratara. Odluka suca?

Isključiti igrača s pravom zamjene s jednim od upisanih zamjenika ako se to dogodilo prije početka utakmice. Isključiti igrača bez prava zamjene ako se to dogodilo u poluvremenu utakmice, prije početka drugog poluvremena.

8. Momčad nije došla na odigravanje utakmice ni 15 minuta nakon zakazanog vremena za početak. Hoće li sudac zahtijevati od prisutne momčadi izlazak na teren za igru i izvođenje početnog udarca?

Neće.

9. Može li sudac promijeniti već donesenu odluku o nastavku igre?

Može, ako shvati da nije ispravna ili ako ga upozori član sudačkog tima i to ukoliko igra nije po zaustavljanju nastavljena ili ako sudac nije označio kraj prvog ili drugog poluvremena (uključujući produžetke) te ako nije napustio teren za igru, ili konačno

završio utakmicu. Međutim, ako sudac na kraju poluvremena napusti teren za igru kako bi otišao u prostor za pregled snimke ili uputio igrače da se vrate na teren za igru, to ga ne sprječava da promijeni odluku za prekršaj/incident koji se dogodio prije kraja poluvremena.

10. Prije pravilno izvedenog početnog udarca, na početku utakmice, zamjenski igrač udari trenera suparničke momčadi. Odluka suca?

Zamjenskog igrača isključiti bez prava na dopunu u Zapisniku o utakmici.

11. Sudac je prije početka utakmice primijetio nekoliko redara u ograđenom dijelu terena za igru. Odluka suca?

To je dozvoljeno.

12. Nekoliko policajaca i vojnih policajaca raspoređeno je unutar ograđenog dijela terena za igru. Odluka suca?

To je dozvoljeno.

13. Tijekom utakmice potukli su se delegat i trener domaće momčadi. Sudac to zapazi i zaustavi igru?

Sudac će trenera udaljiti iz tehničkog prostora, a protiv delegata će podnijeti pisanu prijavu (budući da sudac nije ovlašten udaljiti delegata sa utakmice). Igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

14. Sudac je dobio nalog za suđenje, ali zbog osobnih razloga sam se zamijenio s kolegom jer mu je druga utakmica bolje odgovarala. Navedite je li to dozvoljeno i kakva je to povreda PNI?

Nije dozvoljeno. To je Bitna materijalna povreda Pravila nogometne igre.

15. Navedite, kako sudac postupa kada opominje igrača koji je već prethodno bio opomenut?

Prvo mu pokazuje žuti karton, a zatim crveni karton te ga isključuje iz igre.

16. Navedite sve slučajeve Bitne materijalne povrede PNI.

- 1) Ako prvenstvenu utakmicu ili utakmicu kupa vodi sudac koji nije delegiran od strane nadležnog organa za delegiranje.
- 2) Ako se utakmica igra na terenu čije dimenzije nisu u skladu s odredbama Pravila 1 - Dimenzije terena za igru, s tim da je klub koji podnosi žalbu o tome podnio sucu pisani prigovor, u propisanom roku, prije početka utakmice.
- 3) Ako je utakmica igrana s većim brojem igrača od 11 ili manjim od 7.
- 4) Ako je poluvrijeme utakmice prema satu suca utakmice trajalo duže od 45 minuta, a nije u pitanju nadoknada vremena, pa je u tom vremenskom razmaku postignut pogodak koji je neposredno utjecao na konačni ishod utakmice.
- 5) Ako je iz neizravnog slobodnog udarca izravno postignut pogodak, sudac ga priznao, a on je neposredno utjecao na ishod utakmice.
- 6) Ako je prilikom ubacivanja lopte u igru igrač ubacio loptu u vrata, a sudac to priznao kao pogodak koji je neposredno utjecao na konačni ishod utakmice.
- 7) Ako je prilikom spuštanja lopte iz ruke (sudačka lopta) lopta neposredno ušla u vrata, a sudac ovo priznao kao pogodak koji je neposredno utjecao na ishod utakmice.

17. Zamjenski igrač prilikom zamjene, a prije ulaska u teren za igru, udari pomoćnog suca. Delegat traži nastavak utakmice. Odluka suca?

Sudac odlučuje o nastavku utakmice. Ako nastavlja igru, sudac će zamjenskog igrača isključiti (pokazati crveni karton), uz mogućnost da netko od upisanih zamjenskih igrača uđe u igru umjesto igrača koji je napustio teren za igru ili da se isti igrač vrati u igru. U slučaju da je sudac odlučio prekinuti utakmicu, također će isključiti zamjenskog igrača, a o incidentu će izvijestiti nadležno tijelo.

18. Mogu li sudac i ostali članovi sudačkog tima odgovarati za ozljede: igrača, službenih osoba ili gledatelja, odnosno za bilo kakvo oštećenje imovine ili drugi oblik materijalne štete, zbog odluka koje su donijeli temeljem PNI?

Ne.

19. Sudac je odlučio primijeniti pravilo prednosti, no unutar nekoliko sekundi se uvjerio da ona nije uspjela te je tada dosudio prethodni prekršaj. Je li sudac ispravno postupio?

Sudac bi uvijek trebao dopustiti nastavak igre nakon prekršaja pod uvjetom da momčad koja ga nije skrivila ima koristi od puštanja prednosti. Ukoliko momčad ne ostvari očekivanu prednost u tom trenutku ili unutar nekoliko sekundi, sudac će sankcionirati prethodni prekršaj.

20. Prije nego što je sudac zaustavio igru i dosudio izravan slobodni udarac zbog prekršaja nad napadačem momčadi broj 11, njegov suigrač pljune suparničkog igrača na drugom kraju terena za igru, ispred 4. suca koji je o tome obavijestio suca putem komunikacijskog sustava. No, prije nego što je sudac uspio reagirati, igrač broj 11 izvede dosuđeni slobodni udarac i njegova momčad nastavi igru u obećavajućoj situaciji za postizanje pogotka. Odluka suca?

Sudac uvijek može poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere, u ovom slučaju isključiti igrača zbog pljuvanja suparničkog igrača. Budući da je igra bila nastavljena sudac ne primjenjuje nastavak povezan s prekršajem pljuvanja.

21. Tko je dužan osigurati da jednak broj igrača svake momčadi ostane unutar središnjeg kruga koji će izvoditi jedanaesterce?

Sudac.

22. Što su suci dužni poduzeti protiv igrača koji prekrše pravilo tj. koji uđu u kazneni prostor prije nego što je kazneni udarac pravilno izveden?

Sudac mora osigurati pravilno izvođenje kaznenog udarca u skladu s PNI, i u tome biti dosljedan, posebice kada mora donijeti odluku o ponavljanju kaznenih udaraca.

23. Jesu li kapetani i igrači dužni pozdraviti suce prije i nakon utakmice i tko je to propisao?

Da. To je odluka HNS-a.

24. Kako se u Zapisnik o utakmici upisuje igrač koji je isključen nakon druge opomene?

Pod „isključeni igrači“, s napomenom da je to zbog dvije opomene.

25. Igra je u tijeku i sudac zapazi da je neki igrač ozbiljno ozlijeđen. Odluka suca?

Igru zaustaviti, osigurati da ozlijeđeni igrač napusti teren za igru (sam ili da bude iznesen), a igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

26. Igrač koji je izašao zbog ozljede želi se vratiti u igru koja je u tijeku. Odluka suca?

Takav se igrač može vratiti u igru s uzdužne crte tek kada mu sudac to dozvoli. Ako se igrač nalazi iza poprečne crte, sudac će mu dozvoliti povratak u igru samo kada je igra zaustavljena.

27. Neke se utakmice igraju pod osvjetljenjem. Ako osvjetljenja nestane, hoće li se ponovo morati igrati cijela utakmica ili samo preostali dio igre u slučaju da se osvjetljenje ne može popraviti?

Ako zbog razloga navedenih u Pravilu 5 sudac prekine utakmicu prije 80% odigranog vremena, preostali dio utakmice mora se odigrati kako propisuju Pravilnik o nogometnim natjecanjima u članaku 57. Međutim, ako sudac prekine utakmicu nakon 80% odigranog vremena, rezultat postignut u trenutku prekida utakmice je važeći.

28. Zamjenski igrač ili službena osoba, koji sjede na klupi unutar tehničkog prostora, zapale cigaretu ili se koriste mobilnim telefonom tijekom igre. Odluka suca?

Sudac će nakon prvog zaustavljanja igre ili izlaska lopte izvan graničnih crta, opomenuti zamjenskog igrača ili službenu osobu zbog nesportskog ponašanja.

29. Mogu li nosači koji nose nosila ući u teren za igru u isto vrijeme kada i liječnici?

Ne. Nosači s nosilima mogu ući u teren za igru samo na znak suca.

30. U kojim slučajevima ozlijeđenim igračima može biti pružena liječnička pomoć u terenu za igru?

Od zahtjeva za napuštanjem terena za igru, kod pružanja liječničke pomoći, izuzeti su sljedeći slučajevi:

- ozlijeđeni vratar
- sudar vratara i igrača koji zahtijeva neodgodivi liječnički pregled
- sudar igrača iste momčadi koji zahtijeva neodgodivi liječnički pregled
- teška ozljeda
- ozljeda igrača kao posljedica prekršaja zbog kojega je počinitelj opomenut ili isključen (preoštar ili ozbiljan prekršaj s upotrebom pretjerane snage), pod uvjetom da igraču bude brzo pružena pomoć.
- dosuđen je kazneni udarac, a ozlijeđeni igrač će biti izvođač.

31. Dok je igra u tijeku, sudare se glavama igrač i suparnički vratar. Obojici je ukazana liječnička pomoć te su spremni za nastavak igre. Odluka suca?

Oba igrača mogu ostati u terenu za igru i nastaviti igrati. Igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena. Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, igru će nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako se lopta nalazila u kaznenom prostoru igru će nastaviti spuštanjem lopte za vratara.

32. Igrač je ozlijeđen prekršajem za koji je suparnik kažnjen opomenom i potrebna mu je liječnička pomoć. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti ulazak liječnika/fizioterapeuta u teren za igru. Igrač može nastaviti igru bez da je napustio teren za igru ako je liječnički tretman obavljen brzo

(Smjernice IFAB-a upućuju da trajanje prekida ne bi trebalo trajati duže nego što je sada slučaj u situaciji kada liječničko osoblje ulazi u teren pregledati ozlijeđenog igrača. U trenutku u kojem je sudac običavao zatražiti od liječničkog osoblja i

ozlijeđenog igrača da napuste teren za igru – sada u tom trenutku liječničko osoblje napušta teren, ali igrač može ostati).

33. Kakav je postupak suca ako dodatna lopta, drugi predmet ili životinja uđe u teren za igru, a igra je u tijeku?

Ukoliko lopta, drugi predmet ili životinja uđe u teren za igru, a igra je u tijeku, sudac mora zaustaviti igru samo ukoliko ometaju igru, osim u slučaju kada lopta ide u vrata, a vanjski utjecaj ne sprječava obrambenog igrača da igra loptom.

U tom slučaju pogodak se priznaje čak i ako je postojao kontakt s loptom, a lopta potom uđe u vrata.

U slučaju da je sudac zaustavio igru, potrebno je ukloniti loptu, predmet ili životinju, a potom igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

Ako pak lopta, drugi predmet ili životinja ne utječe na igru, sudac neće zaustavljati igru već će to ukloniti prvom mogućom prilikom.

34. Kada sudac mora zatražiti mišljenje ostalih članova sudačkog tima oko ispravnosti pogotka?

Uvijek kada se za to ukaže potreba.

35. Ako lopta unutar kaznenog prostora udari suca u lice i zatim uđe u vrata a sudac ostane privremeno onesposobljen. Hoće li sudac priznati pogodak iako nije vidio njegovo postizanje?

Ne. Sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

36. Tijekom utakmice suca ili jednog od ostalih članova sudačkog tima ili igrača udari predmet koji baci gledatelj. Igra se zaustavlja kako bi se toj osobi pružila liječnička pomoć. Može li sudac nastaviti igru?

Ovisno o ozbiljnosti incidenta, sudac može dozvoliti nastavak igre, zaustaviti igru ili prekinuti utakmicu. O incidentu (incidentima) mora izvijestiti nadležna tijela.

37. Je li sudac ovlašten zaustaviti igru ako, po njegovom mišljenju, osvjetljenje nije odgovarajuće?

Da. U slučaju da se osvjetljenje ne može osposobiti, sudac će prekinuti utakmicu i o prekidu utakmice izvijestiti nadležna tijela.

38. Može li kapetan momčadi isključiti jednog od svojih suigrača radi grubog prekršaja?

Ne. Samo sudac može isključiti igrača s terena za igru.

39. Ima li kapetan momčadi pravo osporavati odluke suca?

Ne. Ni kapetan momčadi, niti bilo koji drugi igrač, nema pravo pokazati neslaganje s odlukom suca.

40. Igrač počinji prekršaj koji se kažnjava opomenom, ali sudac dozvoljava nastavak igre kako bi dao prednost suparničkoj momčadi. Kada će sudac opomenuti igrača?

Sudac će igrača opomenuti kada po prvi puta zaustavi igru ili lopta izađe izvan terena za igru.

41. Sudac je zaustavio igru i dosudio slobodni udarac u korist momčadi protiv koje je počinjen preoštari prekršaj. Igrač, nad kojim je počinjen prekršaj, brzo izvode slobodni udarac i uputi loptu prema suigraču koji se nalazi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka. Je li to dozvoljeno?

Da. Sudac će dozvoliti brzo izvođenje slobodnog udarca ukoliko nije započeo postupak izricanja disciplinske mjere. Disciplinska mjera se tada poduzima pri sljedećem zaustavljanju igre.

42. Može li sudac pokazati žuti ili crveni karton tijekom odmora između poluvremena ili nakon završetka utakmice?

Da. Sucu je dozvoljeno pokazivanje žutih i crvenih kartona sve dok ne napusti teren za igru.

43. Što sudac treba učiniti ako se dva kapetana dogovore da se preskoči odmor u poluvremenu, a jedan od igrača inzistira na svom pravu da se odmori?

Igrači imaju pravo na odmor i sudac to mora dopustiti.

44. Je li sudac ovlašten isključiti službe osobe, pokazivanjem crvenog kartona, s terena za igru i neposrednog okruženja, uključujući tehnički prostor?

Da.

45. Službena osoba jedne od momčadi se nesportski ponaša. Odluka suca?

Protiv službenih osoba, koje se ne ponašaju na odgovoran način, sudac poduzima odgovarajuće mjere: upozorava ih, opominje (žuti karton) ili isključuje (crveni karton).

46. Pomoćni sudac označi da je lopta prešla uzdužnu crtu nakon čega obrambeni igrač unutar kaznenog prostora nasilno udari igrača navalne momčadi. Odluka suca?

Obrambeni se igrač isključuje zbog nasilnog nesportskog čina i pokazuje mu se crveni karton. Sudac nastavlja igru ubacivanjem zbog toga što je lopta izašla izvan terena za igru prije nego što je prekršaj počinjen.

47. Kako sudac treba reagirati ako tijekom utakmice posumnja da jedna momčad namjerno nastoji izgubiti? Treba li skrenuti pozornost momčadi na činjenicu da će, nastavi li igrati na takav način, prekinuti utakmicu u skladu s odredbama Pravila 5?

Sudac nema pravo prekinuti utakmicu u tom slučaju. O sumnji, da je jedna momčad nastojala izgubiti utakmicu, mora izvijestiti nadležna tijela.

48. Dok je lopta u igri, dva suparnička igrača istovremeno počine prekršaje. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i kažnjava teži prekršaj. Ovisno o težini prekršaja, opominje ili isključuje igrače, ili ne poduzima nikakve disciplinske mjere. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem protiv momčadi čiji je igrač počinio teži prekršaj.

49. Gledatelj zazviždi, a obrambeni igrač unutar svog kaznenog prostora uhvati loptu rukama, pretpostavljajući da je igra zaustavljena. Odluka suca?

Ako sudac smatra da je zvižduk vanjski utjecaj koji je ometao igru, igru zaustavlja i upućuje organizatora utakmice da poduzmu odgovarajuće mjere propisane u Propozicijama natjecanja. Igru će nastaviti spuštanjem lopte za vratara.

50. Ako sudac označi pogodak prije nego što je cijela lopta prešla poprečnu crtu i odmah potom uoči svoju pogrešku. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak, a igru će nastaviti spuštanjem lopte za vratara.

51. Od kojeg trenutka sudac ima ovlasti poduzimati disciplinske mjere?

Sudac ima pravo poduzimati disciplinske mjere od trenutka kada uđe na teren za igru radi pregleda terena prije utakmice do napuštanja terena za igru po završetku utakmice (uključujući i jedanaesterce).

52. U isto vrijeme, kada igrač namjerno igra loptu rukom, suparnički igrač starta na njega na preoštar način. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i opomenuti igrača zbog preoštrog prekršaja. Igra će se nastaviti izravnim slobodnim udarcem protiv momčadi igrača koji je startao na preoštara način sa mjesta gdje je počinjen prekršaj. Sudac će u ovakvim situacijama kazniti teži prekršaj.

53. Neposredno prije zagrijavanja, kada su igrači prijavljeni za nastup u Zapisnik o utakmici, igrač u tunelu pljune na igrača suparničke momčadi. Odluka suca?

Sudac će igrača prijaviti kao isključenog i zabraniti mu nastup bez pokazivanja crvenog kartona. Igrača može zamijeniti imenovani zamjenski igrač sa popisa (tog zamjenskog igrača ne može se zamijeniti novim igračem). Broj dozvoljenih zamjena ostaje isti.

54. Od kojeg trenutka, i do kada, sudac ima ovlasti pokazivati žute i crvene kartone?

Sudac ima pravo pokazati žute ili crvene kartone od ulaska na teren za igru na početku utakmice pa sve dok utakmica ne završi, uključujući i stanku između poluvremena, produžetke i jedanaesterce.

Crveni ili žuti karton može se pokazati igraču, zamjenskom igraču, zamijenjenom igraču ili službenoj osobi.

55. Kakav je postupak ukoliko sudac ne može identificirati službenu osobu koja je počinila prekršaj u tehničkom prostoru?

Ukoliko sudac ne može identificirati službenu osobu koja je počinila prekršaj u tehničkom prostoru, sankcioniran će biti glavni trener u tehničkom prostoru

56. Što spada u:

a) obaveznu opremu sudaca

b) ostalu opremu sudaca?

a) Obavezna oprema:

- Zviždaljka(e)
- Sat(ovi)
- Crveni i žuti kartoni
- Bilježnica (ili drugo sredstvo za vođenje bilješki o utakmici)

b) Ostala oprema:

Sucu može biti dopušteno koristiti:

- Opremu za komunikaciju s drugim članovima sudačkog tima – zastavice sa zvučnim/vibrirajućim znakom, slušalice, itd.
- EPTS ili drugu opremu za praćenje tjelesne spremne

Sucima i ostalim članovima sudačkog tima na terenu zabranjeno je nošenje nakita ili bilo koje druge elektroničke opreme, uključujući i kamere.

57. Sudac ne vidi znak pomoćnog suca za prekršaj zaleđa i lopta uđe u vrata. Igra je nastavljena početnim udarcem i tek tada sudac uoči znak pomoćnog suca. Odluka suca?

Sudac dopušta da se igra nastavi budući da ne može promijeniti svoju odluku nakon što je igra nastavljena. O spomenutom događaju sudac će izvijestiti nadležno tijelo.

58. Četvrtom sucu domaća momčad najavi zamjenu dva igrača. Nakon što je četvrti sudac provjerio igrače i pripremio zamjenu, o tome obavijesti suca. Sudac, nakon prvog zaustavljanja igre, dozvoli četvrtom sucu da izvrši propisani postupak

zamjene igrača. U trenutku kada je četvrti sudac želio objaviti brojeve igrača koji trebaju napustiti teren za igru, semafor prestane raditi. Kakav je daljnji postupak?

Četvrti sudac će uz pomoć suca obavijestiti igrače koji trebaju napustiti teren za igru, i nakon njihovog izlaska, dozvoliti ulazak zamjenskih igrača. Sudac će nadoknaditi izgubljeno vrijeme. Preporuča se, da uz elektronski semafor, četvrtom sucu bude uvijek dostupna i tabla sa brojevima.

59. Službeni liječnik zatraži od suca prekid igre na tri minute kako bi ustanovio stanje igrača za kojeg postoji sumnja da se radi o potresu mozga. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti liječničku intervenciju, koja može trajati do tri minute. O daljnjem nastupu takvog igrača odluku donosi isključivo liječnik.

PRAVILO 6 – OSTALI ČLANOVI SUDAČKOG TIMA

POMOĆNI SUDAC

1. Koga smatramo članovima sudačkog tima „na terenu“?

Sudac, pomoćni suci, četvrti sudac, dodatni pomoćni suci i pričuvni sudac smatraju se članovima sudačkog tima na terenu.

2. Koga smatramo članovima sudačkog tima zaduženim za video-snimke?

VAR-suci i pomoćnici VAR-sudaca smatraju se članovima sudačkog tima zaduženi za video-snimke te pomažu sucu u skladu s VAR-protokolom, koji je utvrdio IFAB.

3. Može li utakmica započeti bez pomoćnih sudaca?

Ne.

4. Koje su temeljne dužnosti pomoćnih sudaca ?

- djeluju prema uputama suca,
- pomažu sucu pri procjeni prekršaja kada imaju bolji pogled od suca te moraju podnijeti izvješće nadležnom tijelu o svakom ozbiljnom slučaju nesportskog ponašanja ili drugom incidentu koji se dogodio izvan vidokruga suca ili preostalih članova sudačkog tima
- moraju savjetovati suca i ostale članove sudačkog tima pri sastavljanju bilo kojeg izvješća
- pomažu sucu pri pregledu terena za igru, lopti i opreme igrača (uključujući i provjeru riješenih problema) te pri vođenju bilješki o vremenu, pogocima, nesportskom ponašanju, itd.

Označavaju kada:

- cijela lopta napusti teren za igru te koja momčad ima pravo izvesti udarac iz kuta, udarac s vrata ili ubacivanje,
- igrač u zaleđu može biti kažnjen,
- je zatražena zamjena,
- se tijekom izvođenja kaznenog udarca vratar pomaknuo s gol-crte prije nego što je lopta udarena te ukoliko je cijela lopta prešla gol-crtu; ako su u sudačkom timu i dodatni pomoćni suci, pomoćni sudac zauzima mjesto u ravnini točke za izvođenje kaznenog udarca,

Pomoćni sudac također pomaže nadzirati postupak zamjene.

Pomoćni sudac može ući na teren za igru kako bi pomogao nadzirati udaljenost od 9,15 m kod izvođenja slobodnih udaraca.

5. Kako pomoćni sudac postupa kada cijela lopta napusti teren za igru preko uzdužne crte daleko od pomoćnog suca?

U slučaju da se radi o očiglednoj odluci o ubacivanju, pomoćni sudac daje izravan signal zastavicom kako bi označio smjer koja će momčad izvesti ubacivanje.

U slučaju da pomoćni sudac ima dvojbu oko označavanja smjera koja će momčad izvesti ubacivanje, on podiže zastavicu kako bi označio da je lopta izvan igre, čini očni kontakt sa sucem i potom slijedi njegovu odluku.

6. Pomoćni sudac je signalizirao prekršaj počinjen u kaznenom prostoru nad napadačem, zbog čega je dosuđen kazneni udarac. Je li to dozvoljeno i hoće li sudac to uvažiti?

To je dozvoljeno i sudac to može uvažiti.

7. Pomoćni sudac udaljeniji od mjesta prekršaja, koji se dogodio u kaznenom prostoru nad napadačem, signalizira isti, iako je sudac bio bliži događaju. Je li pomoćni sudac u pravu?

Da. Udaljenost od mjesta prekršaja nije glavni kriterij kod procjene prekršaja, već je li pomoćni sudac imao bolji nadzor nad situacijom ili ne.

8. Izvodi se kazneni udarac, vratar se pomakne korak prema naprijed, prije nego što je udarac pravilno izveden, sudac to ne zapazi, a postignut je pogodak. Koja je dužnost pomoćnog suca i koju odluku sudac donosi?

Sudac će priznati pogodak bez intervencije pomoćnog suca.

9. Izvodi se kazneni udarac, vratar se pomakne korak prema naprijed s obje noge, prije nego što je kazneni udarac pravilno izveden, sudac to ne zapazi i vratar obrani udarac, no to zapazi pomoćni sudac. Odluka suca?

Pomoćni sudac je dužan podići zastavicu kako bi signalizirao nepravilnost postupka vratara i kazneni udarac treba ponoviti. Sudac će vratara upozoriti, ako se radi o prvom prekršaju, a za svaki sljedeći prekršaj vratar će biti opomenut.

10. Izvodi se kazneni udarac. Nakon pravilno izvedenog kaznenog udarca, nastaje spor je li cijela lopta prešla ili nije poprečnu crtu vrata. Pomoćni sudac podigne zastavicu i na unaprijed dogovoreni način potvrdi sucu da je cijela lopta prešla poprečnu crtu. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak.

11. Izvodi se kazneni udarac. Nakon pravilno izvedenog kaznenog udarca, nastaje spor je li cijela lopta prešla, ili nije, poprečnu crtu vrata. Pomoćni sudac označi da nije. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak.

12. Pomoćni je sudac ušao u teren za igru da bi obrambeni zid udaljio na 9,15 metara, a da za to nije dobio dozvolu suca. Je li to ispravno i kada to pomoćni suci smiju napraviti?

Da, pomoćni suci uvijek kada je to potrebno, mogu ući u teren za igru, kako bi omogućili pravilnu udaljenost od 9,15 metara kod izvođenja slobodnih udaraca.

13. Pomoćni sudac, trčeći bočno kako bi pratio akciju, uđe nehotice pola metra u teren za igru. Udarena lopta pogodi ga u nogu i odbije se do navalnog igrača koji postigne pogodak ?

U takvom slučaju sudac mora zaustaviti igru, a potom igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta dodirnula pomoćnog suca.

- 14. Ako se ozlijedi prvi pomoćni sudac na utakmicama Prve, Druge ili Treće HNL, gdje je u funkciji i četvrti sudac, koje on mjesto zauzima i tko je propisao temeljne dužnosti četvrtog suca?**

Četvrti sudac zauzet će mjesto kako to predviđaju Propozicije natjecanja.

- 15. Mogu li pomoćni suci nakon utakmice komentirati odluke suca, odnosno prosvjedovati zbog neuvažavanja davanja znakova tijekom utakmice?**

Ne.

- 16. Mogu li zamjenski igrači ili zamijenjeni igrači vršiti dužnost pomoćnih sudaca ukoliko nema ispitanih sudaca?**

Ne.

- 17. Može li sudac zamijeniti pomoćnog suca i u kojem slučaju?**

Može, i to u slučaju ozljede, nepotrebnog uplitanja u odluke suca ili ako pomoćni sudac bude pristran. O spomenutom incidentu sudac mora izvijestiti nadležno tijelo.

- 18. Smiju li pomoćni suci objašnjavati odluke na primjer gledateljima, rukovodstvima ili drugima?**

Ne, ne smiju.

- 19. Pomoćni sudac ocijeni da nije kažnjivo zaleđe i to diskretnim znakom ruke pokaže sucu. Je li to dozvoljeno?**

Ne, dozvoljeni su samo propisani signali zastavicom.

- 20. Pomoćni sudac signalizira zaleđe, no sudac to nije primjetio. Mora li pomoćni sudac nastaviti signalizirati i do kada?**

Pomoćni sudac mora nastaviti signalizirati zaleđe dok ne bude primijećen ili dok loptu očigledno ne bude kontrolirala momčad koja se brani, odnosno dok mu sudac znakom ne označi da preuzima odgovornost.

- 21. Kakav je postupak kod neophodne izravne konzultacije suca i pomoćnog suca?**

Pomoćni sudac može krenuti 2-3 metra u teren za igru prema sucu, koji trčeći natraške prilazi, a tada informacija pomoćnog suca mora biti kratka, jasna i precizna tj. što se dogodilo, koji igrači, precizna lokacija, preporučena mjera i nastavak igre (u takvoj konzultaciji sudac i PS moraju llicem biti okrenuti prema terenu kako bi imali kontrolu nad igračima te trebaju izbjeći mogućnost da druge osobe čuju razgovor).

- 22. Kako pomoćni sudac postupa u svezi s točnim mjestom prekršaja u blizini granica kaznenog prostora?**

Pomoćni sudac mora prvo uspostaviti kontakt pogledom sa sucem kako bi vidio gdje se nalazi sudac i koje su tehničke mjere poduzete. Ukoliko sudac nije poduzeo nikakve tehničke mjere, a pomoćni sudac smatra da je prekršaj načinjen unutar kaznenog prostora, onda isti mora dati znak zastavicom, upotrijebiti zvučni elektronički znak i nastavljati se kretati prema kutnoj zastavici.

Ukoliko pomoćni sudac smatra da je prekršaj načinjen izvan kaznenog prostora, nastavlja se kretati duž uzdužne crte prema središnjoj crti.

Pomoćni sudac treba biti pripravan dati informacije jesu li potrebne disciplinske mjere ili ne, i kojom će disciplinskom mjerom sudac kazniti počinitelja prekršaja.

- 23. Kako pomoćni sudac postupa kod situacije „pogodak - nije pogodak“?**

Kada je jasno da lopta u cijelosti prešla gol crtu i ušla u vrata, sudac i pomoćni sudac ostvaruju kontakt pogledom bez davanja bilo kakvog dodatnog znaka. Pomoćni sudac trči 25 - 30 metara po uzdužnoj crti prema središnjoj crti terena za igru sa zastavicom u desnoj ruci.

Kada je pogodak postignut, ali nije jasno je li lopta prešla gol crtu, pomoćni sudac podiže zastavicu u zrak lijevom rukom, drži je 2 - 3 sekunde (dok ga ne primijeti sudac), pokazuje zastavicom prema središnjoj crti te trči 25 - 30 metara sa zastavicom u desnoj ruci.

Ako nije postignut pogodak pomoćni sudac ništa ne signalizira.

- 24. Ostali članovi sudačkog tima na terenu za igru uoče pogrešku suca vezano uz disciplinsku mjeru (dvije opomene istom igraču, a isti nije isključen, isključenje krivog igrača) ili tehničku mjeru (dvostruko igranje loptom kod izvođenja slobodnih udaraca). Što je njihova dužnost?**

Ostali članovi sudačkog tima na terenu za igru moraju reagirati trenutačno i obavijestiti suca o takvom slučaju.

- 25. Gdje se postavlja pomoćni sudac kod izvođenja kaznenog udarca kada na utakmicu nisu određeni dodatni suci: a) kod kaznenog udarca i b) kod jedanaesteraca?**

a) Na sjecištu poprečne crte i crte kaznenog prostora,

b) Na sjecištu poprečne crte i crte vratareva prostora.

- 26. Na utakmicama gdje je imenovani četvrti sudac, tko nadzire zamjenu igrača?**

Četvrti sudac.

- 27. Može li sudac zatražiti od pomoćnog suca da iznese svoje mišljenje o tome je li cijela lopta prešla poprečnu crtu između stupova?**

Da.

- 28. Kako se postavlja pomoćni sudac kod izvođenja udarca s vrata?**

Pomoćni sudac će prvo provjeriti je li lopta ispravno postavljena unutar vratarevog prostora. Ako nije, signalizirati će to sucu podizanjem zastavice.

Ako je to ispravno, pomoćni sudac zauzima položaj u liniji s prethodnim igračem obrane, kako bi kontrolirao liniju zaleđa.

- 29. Gdje se postavlja pomoćni sudac kada se vratar, za vrijeme igre, rješava lopte iz ruke?**

Pomoćni se sudac postavlja u ravninu prednje crte kaznenog prostora i provjerava dira li vratar ili ne dira loptu rukom izvan kaznenog prostora. Jednom kada se vratar riješi lopte pomoćni se sudac postavlja u liniju zaleđa, što mu je prioritet.

- 30. Gdje se postavlja pomoćni sudac kod izvođenja kaznenog udarca?**

Pomoćni sudac se postavlja na sjecištu poprečne crte i crte kaznenog prostora. U utakmicama na koje je određen i dodatni pomoćni sudac, pomoćni sudac će se kod izvođenja kaznenog udarca postaviti na uzdužnoj crti, u zamišljenoj liniji koja prolazi točkom za izvođenje kaznenog udarca, paralelnom sa poprečnom crtom.

- 31. Gdje se postavljaju pomoćni suci kod izvođenja jedanaesteraca za dobivanje pobjednika na utakmicama gdje nisu određeni dodatni pomoćni suci?**

Jedan od pomoćnika postavlja se na sjecištu poprečne crte i crte vratareva prostora dok se drugi pomoćni sudac postavlja u središnjem krugu kontrolirajući preostale igrače obiju momčadi.

- 32. Gdje se postavljaju članovi sudačkog tima u terenu kod izvođenja kaznenog udarca u utakmicama na koje su određeni dodatni pomoćni suci?**

U utakmicama na koje su određeni dodatni pomoćni suci, sudac se pozicionira lijevo od grupe igrača, udaljen 1-2 metra od poprečne crte kaznenog prostora, kako bi sve igrače mogao kontrolirati i djelovati proaktivno. Pomoćni sudac će se kod izvođenja kaznenog udarca postaviti u zamišljenoj liniji koja prolazi točkom za izvođenje kaznenog udarca, paralelnom sa poprečnom crtom. Dodatni pomoćni sudac će se postaviti na sjecištu poprečne crte i crte vratarevog prostora.

33. Gdje se postavljaju članovi sudačkog tima u terenu kod izvođenja jedanaesteraca za dobivanje pobjednika u utakmicama na koje su određeni dodatni pomoćni suci?

Oba pomoćna suca se postavljaju u središnjem krugu kontrolirajući preostale igrače obiju momčadi.

Dodatni pomoćni suci postavljaju se na oba sjecišta poprečne crte i crte vratareva prostora.

34. Gdje se postavljaju članovi sudačkog tima u terenu kod izvođenja jedanaesteraca za dobivanje pobjednika u utakmicama na koje su određeni dodatni pomoćni suci, i na kojima se koristi GLT?

Prvi dodatni pomoćni sudac postavlja se na sjecištu poprečne crte i crte vratareva prostora, dok se drugi dodatni pomoćni sudac postavlja u središnjem krugu kontrolirajući preostale igrače jedne momčadi.

Prvi pomoćni sudac postavlja se u središnjem krugu kontrolirajući preostale igrače druge momčadi, dok se drugi pomoćni sudac postavlja na uzdužnoj crti kontrolirajući ponašanja u jednom tehničkom prostoru. Ponašanja u drugom tehničkom prostoru kontrolira četvrti sudac.

ČETVRTI SUDAC

1. Koje su temeljne dužnosti četvrtog suca?

- djeluje prema uputama suca,
- pomaže sucu pri prekršajima kada ima bolji pogled od suca te mora podnijeti izvješće nadležnom tijelu o svakom ozbiljnom slučaju nesportskog ponašanja ili drugom incidentu koji se dogodio izvan vidokruga suca ili preostalih članova sudačkog tima,
- mora savjetovati suca i ostale članove sudačkog tima pri sastavljanju bilo kojeg izvješća,
- pomaže sucu pri pregledu terena za igru, lopti i opreme igrača (uključujući i provjeru riješenih problema) te pri vođenju bilješki o vremenu, pogocima, nesportskom ponašanju, itd.

Četvrti sudac pomaže i pri:

- nadzoru postupka zamjene
- provjeri opreme igrača/zamjenskog igrača
- ponovnom ulasku igrača nakon sučevog znaka/odobrenja
- nadzoru zamjenskih lopti
- pokazivanju minimalne nadoknade vremena koju je sudac odredio na kraju svakog poluvremena (uključujući produžetke)
- obavješćavanju suca o neodgovornom ponašanju bilo koje osobe u tehničkom prostoru

2. Koga zamjenjuje četvrti sudac u slučaju ozljede suca?

Ovisno o odluci HNS-a, a prema Propozicijama dotičnog natjecanja.

- 1) Četvrti sudac bit će imenovan prema Propozicijama natjecanja i obaviti će dužnost u slučaju da jedan od trojice sudaca nije u mogućnosti nastaviti svoju dužnost (prema Propozicijama dotičnog natjecanja), osim ukoliko nije imenovan pričuvni pomoćni sudac.
- 2) Prije početka natjecanja organizator treba jasno odrediti hoće li, u slučaju da sudac ne može nastaviti suditi četvrti sudac preuzeti njegove dužnosti ili će ga pak zamijeniti prvi pomoćni sudac, dok će četvrti sudac obaviti dužnost pomoćnog suca.

3. Sudac je privremeno prekinuo utakmicu zbog nestanka električne energije, u 78. minuti. Igra je nastavljena nakon prekida koji je trajao 12 minuta. Kako će sudački tim postupiti u svezi nadoknade vremena?

Sudački tim ima obvezu, ukoliko su osigurani uvjeti za odigravanje utakmice u skladu s Propozicijama natjecanja, nastaviti utakmicu u preostalom vremenu do 90. minute. Po isteku 90. minute, četvrti sudac pokazuje vrijeme koje će se igrati kao nadoknada izgubljenog vremena tijekom utakmice.

4. Na koji način sudac objavljuje nadoknadu izgubljenog vremena?

Četvrti sudac će pokazati minimalnu nadoknadu vremena, prema odluci suca, na kraju posljednje minute svakog poluvremena ili svakog produžetka utakmice. Nadoknadu vremena sudac može produžiti, ali ne i skratiti.

DODATNI POMOĆNI SUCI

1. Tko propisuje imenovanje i tko može biti imenovan dodatnim pomoćnim sucem?

Propozicije natjecanja propisuju upotrebu dodatnih pomoćnih sudaca, a oni moraju biti aktivni suci najvišeg stupnja natjecanja.

2. Tko propisuje i tko zamjenjuje ozlijeđenog suca koji ne može vršiti svoju dužnost?

To propisuju Propozicije natjecanja, a ozlijeđenog suca zamjenjuje prvo imenovani dodatni pomoćni sudac dok njegovo mjesto zauzima četvrti sudac.

3. Kakav je propisani znak dodatnog pomoćnog suca u situacijama pogodak/nije pogodak?

Dodatni pomoćni sudac, nakon što je procijenio da je cijela lopta prešla gol-crtu i ušla u vrata, mora:

- odmah obavijestiti suca putem komunikacijskog sustava da treba dosuditi postizanje pogodaka
- lijevom rukom u (kojoj se nalazi štap), okomito na poprečnu crtu, jasno pokazati prema sredini terena.

Konačnu odluku donosi sudac.

4. Koje su temeljne dužnosti dodatnih pomoćnih sudaca?

Dodatni pomoćni sudac:

- djeluje prema uputama suca,
- pomaže sucu pri prekršajima kada ima bolji pogled od suca te mora podnijeti izvješće nadležnom tijelu o svakom ozbiljnom slučaju nesportskog ponašanja ili drugom incidentu koji se dogodio izvan vidokruga suca ili preostalih članova sudačkog tima
- mora savjetovati suca i ostale članove sudačkog tima pri sastavljanju bilo kojeg izvješća
- pomaže sucu pri pregledu terena za igru, lopti i opreme igrača (uključujući i provjeru riješenih problema) te pri vođenju bilješki o vremenu, pogocima, nesportskom ponašanju, itd.

Dodatni pomoćni suci mogu označiti:

- kada je lopta u cijelosti prešla poprečnu liniju, uključujući i postizanje pogotka
- koja momčad ima pravo izvesti udarac iz kuta ili udarac s vrata
- kada se tijekom izvođenja kaznenog udarca vratar pomaknuo s gol-crte prije nego što je lopta udarena te ukoliko je lopta prešla gol-crtu

PRIČUVNI POMOĆNI SUDAC

1. Koje su temeljne dužnosti pričuvnog pomoćnog suca?

Jedina je dužnost pričuvnog pomoćnog suca zamijeniti pomoćnog suca ili četvrtog suca koji nije u mogućnosti nastaviti obavljati svoju dužnost.

ČLANOVI SUDAČKOG TIMA ZA PREGLED VIDEO-SNIMKE

1. Koje su temeljne dužnosti članova sudačkog tima za pregled video-snimka?

Temeljna dužnost članova sudačkog tima za pregled video-snimka je da pomažu sucu u skladu s PNI poštivajući pri tome VAR-protokol, koji je utvrdio IFAB, ali konačnu odluku uvijek donosi sudac ili na temelju informacija dobivenih od VAR-suca ili nakon pregleda snimke na terenu.

2. Tko su članovi sudačkog tima za pregled video-snimka?

Sudački tim za pregled video-snimka sačinjavaju VAR-sudac i najmanje jedan pomoćnik VAR-suca. Uz članove sudačkog tima za pregled video-snimke kao tehnička pomoć koristi se rukovoditelj snimke. Propozicijama natjecanja može se dozvoliti i

veći broj pomoćnika VAR-suca i rukovoditelja snimke, ovisno o broju kutova kamera koje je potrebno provjeravati i ostalim okolnostima.

3. Koje su temeljne dužnosti VAR-suca?

Temeljna dužnost VAR-suca je da pomaže sucu pri donošenju odluke koristeći usporenu snimku samo za „jasnu i očiglednu pogrešku“ ili „propušteni ozbiljan incident“, a koja se odnosi na slučajeve:

- pogodak/nema pogotka,
- kazneni udarac/nema kaznenog udarca,
- izravni crveni karton (ne drugu opomenu) ili
- slučaj pogrešnog identiteta kada sudac opomene ili isključi pogrešnog igrača momčadi koja je skrivila prekršaj.

4. Koje su temeljne dužnosti pomoćnika VAR-suca?

Temeljna dužnost pomoćnika VAR-suca je da pomažu VAR-sucu i to:

- gledanjem prijenosa „uživo“ dok je VAR-sudac zaposlen provjerom ili pregledom
- vođenjem bilješki o incidentima povezanim s VAR-sustavom, komunikaciji ili tehnološkim poteškoćama, itd.,
- pomaganjem pri komunikaciji između VAR-suca sa sucem, posebno pri komunikaciji sa sucem u trenucima kada je VAR-sudac zaposlen provjerom/pregledom kako bi rekao sucu da „zaustavi igru“ ili „odgodi nastavak utakmice“ itd.
- bilježenjem „izgubljenog“ vremena kada se nastavak igre odgađa zbog pregleda ili provjere
- prenošenjem informacija relevantnim osobama o odlukama povezanim s VAR - sustavom.

5. Napadača momčadi A sruši obrambeni igrač unutar vlastitog kaznenog prostora. Sudac dopušta da se igra nastavi, suigrač napadača počinio neoprezan prekršaj kojim je zaustavio obećavajući napad momčadi B. Sudac zaustavi igru i opomene počinitelja zbog zaustavljanja obećavajućeg napada. VAR preporučuje pregled snimke. Koja je ispravna odluka ako sudac pregledom snimke jasno ustanovi da se radilo o očiglednom prekršaju nad napadačem momčadi A u kaznenom prostoru suparnika?

Sudac će dosuditi kazneni udarac i poništiti opomenu (ŽK) pokazanu igraču zbog zaustavljanja obećavajućeg napada.

6. Tijekom igre obrambeni igrač odigra loptu rukom u vlastitom kaznenom prostoru, a da to nije primijetio nitko od sudaca na terenu za igru. U nastavku akcije napadač preoštro starta na obrambenog igrača. Sudac zaustavlja igru, dosuđuje izravni slobodan udarac za obranu, te opominje napadača koji je preoštro startao. Napadaču je to druga opomena i sudac ga isključuje. Prije nego je igra nastavljena VAR sudac sugerira sucu pregled snimke na terenu za igru (OFR). Pregledom snimke sudac se uvjeri da je u početku akcije obrambeni igrač odigrao kažnjivo loptu rukom na način koji se sankcionira kaznenim udarcem. Odluka suca?

Sudac će dosuditi kazneni udarac a disciplinska mjera (isključenje igrača) ostaje.

- 7. Igrač izvodi kazneni udarac. Obrambeni igrač i napadač istovremeno i prije nego li je lopta u igri utrče u kazneni prostor, a izvođač postigne pogodak, VAR sudac sve to dobro uoči. Što će VAR sudac poduzeti?**

Potvrditi će pogodak

- 8. Pomoćni sudac odgađa podizanje zastavice i u dvojbenoj situaciji zaleđa daje prednost napadaču koji ide sam prema suparničkim vratima. Tada na njega grubo starta obrambeni igrač i sruši ga. Pomoćni sudac podiže zastavicu i ispravno signalizira zaleđe koje sudac dosudi.**

VAR sudac pregledom snimke ustanovi da je obrambeni igrač počinio grubi prekršaj te o tome izvjesti suca i predloži mu pregled snimke na terenu (OFR). Odluka suca?

Sudac će prihvatiti sugestiju VAR-a i otići na pregled snimke. Ako se uvjeri da se radi o očiglednom grubom prekršaju za isključenje, isključiti će obrambenog igrača, a igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem zbog kašnjevog zaleđa.

- 9. Pomoćni sudac je odgodio podizanje zastavice zbog prekršaja u jasnoj napadačkoj akciji kada je igrač imao otvoren put prema suparničkom kaznenom prostoru. U kojim situacijama pomoćni sudac treba označiti raniji prekršaj?**

Pomoćni sudac mora podići zastavicu ako momčad koja napada postigne pogodak, dosuđen joj je kazneni udarac, slobodni udarac, udarac iz kuta, ubacivanje, ili zadrži posjed lopte po završetku prvotnog napada.

- 10. Dok je igra u tijeku obrambeni igrač pljune suparničkog napadača u vlastitom kaznenom prostoru, a nitko od sudaca na terenu to ne primijeti. Loputa izađe preko uzdužne crte, te obrambena momčad izvede ubacivanje. Nakon što je igra nastavljena, VAR sudac pregledom snimke ustanovi da je obrambeni igrač pljunuo suparnika. VAR sudac dok je igra u neutralnoj zoni izvjesti suca o incidentu. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, te nakon pregleda snimke na terenu (OFR) isključiti obrambenog igrača a igru će nastaviti spuštanje lopte za igrača momčadi koji je posljednji igrao loptom na mjestu zadnjeg dodira.

- 11. Za što bi VAR u provjeri incidenta trebao koristiti usporenu snimku, a za što snimku u normalnoj brzini ?**

Normalna brzina trebala bi se koristiti za provjeru „intenziteta“ prekršaja ili odluku je li igranje rukom bilo kažnjivo. Usporene snimke trebale bi se koristiti samo za činjenice poput pozicije prekršaja/igrača, mjesta kontakta fizičkog prekršaja te igranja rukom, loptu izvan igre (uključujući situaciju pogodak/nema pogotka)

- 12. Izvodi se kazneni udarac. Obrambeni igrač i napadač istovremeno i prije nego što je lopta u igri utrče u kazneni prostor. Vratar obrani udarac bez da je počinio prekršaj, te se lopta odbije do prerano utrčalog napadača koji šutira loptu u vrata. Vratar obrani udarac i odbije loptu preko poprečne crte. Sudac u konačnici dosudi udarac iz kuta. VAR sudac sve to dobro uoči. Što će VAR sudac poduzeti?**

Neće poduzeti nikakvu radnju

- 13. Sudac je zaustavio igru zbog prekršaja za koji se dosuđuje izravni slobodni udarac. Ukoliko je igra nastavljenja, u kojim slučajevima na intervenciju VAR-suca, sudac može pregledati video-snimku i poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere?**

Sudac može pregledati video-snimku i poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere potencijalnog prekršaja za isključenje utemeljenog na nasilnom ponašanju, pljuvanju, ugrizu ili izrazito agresivnim, uvredljivim i/ili pogrdnim gestikulacijama.

- 14. Obrambeni igrač momčadi A igrao je loptu rukom unutar vlastitog kaznenog prostora pri čemu je svoje tijelo učinio neprirodno većim. Sudac dopušta da se igra nastavi. VAR je suca upoznao s potencijalnim propuštenim incidentom i preporučuje pregled snimke. Koja je ispravna procedura?**

Sudac će zaustaviti igru kada je lopta u neutralnoj zoni/situaciji i označiti da će obaviti „pregled snimke“ jasno pokazujući pokazati „televizijski“ znak. Po završetku pregleda snimke sudac mora ponovo pokazati „televizijski“ znak i odmah potom pokazati konačnu odluku.

- 15. Može li sudac donijeti konačnu odluku isključivo na informaciji primljenoj od VAR-suca bez izravnog pregleda snimke na terenu?**

Da, ukoliko se radi o činjeničnoj odluci. Sudac mora pokazati „televizijski“ znak i potom pokazati konačnu odluku.

- 16. Ukoliko je potrebno odgoditi nastavak igre radi „provjere“ koja je obveza suca utakmice?**

Sudac mora dati jasan znak podignutim prstom koji dodiruje slušalicu te ispruženom drugom rukom. Time sudac označuje da prima informacije i taj znak mora držati sve dok „provjera“ nije završena.

- 17. Ukoliko se sudac odluči na pregled snimke na terenu koja je njegova obveza?**

Sudac mora označiti da će obaviti „pregled snimke“ jasno pokazujući „televizijski“ znak (okvir televizijskog ekrana). Po završetku pregleda snimke sudac mora ponovo pokazati „televizijski“ znak i odmah potom pokazati konačnu odluku.

- 18. Može li sudac kazniti, zamjenskog ili zamijenjenog igrača, koji zahtjeva upotrebu VAR tehnologije?**

Može. Zamjenskog ili zamijenjenog igrača koji pretjerano pokazuje TV signal, zahtjevajući od suca upotrebu VAR tehnologije, sudac će opomenuti i pokazati mu žuti karton.

PRAVILO 7 – TRAJANJE UTAKMICE

- 1. Koliko traje odmor između dva poluvremena?**

Odmor prema Pravilima igre ne može trajati duže od 15 minuta.

- 2. Završili ste prvo poluvrijeme. Dolaskom u svlačionicu, uvjeri vas delegat, četvrti sudac i pomoćni suci da ste poluvrijeme skratili za 5 minuta. Vi ste potom i sami uvjereni u svoju pogrešku. Odluka suca?**

Igru započeti kako je bila prekinuta i nadoknaditi 5 minuta. Zatim po isteku 5 minuta odmah izvršiti zamjenu strana i započeti 2. poluvrijeme početnim udarcem. Sve vezano uz ovaj događaj zabilježiti u Zapisnik o utakmici i izvjestiti nadležana tijela.

3. **Radi što ranijeg završetka utakmice igrači jedne i druge momčadi zamole suca da između dva poluvremena ne žele imati odmor, već samo da zamjene strane i odmah nastave s igrom u drugom poluvremenu. Tome se suprotstavi jedino vratar domaće momčadi. Odluka suca?**
Dozvoliti odmor prema PNI.
4. **Od kada sudac mjeri vrijeme kod početnog udarca na početku igre?**
Kada je lopta u igri od pravilno izvedenog početnog udarca.
5. **Zbog loših vremenskih uvjeta delegat i klubovi traže da se produži vrijeme trajanja odmora na 25 minuta. Odluka suca?**
Trajanje odmora između poluvremena mora biti određeno Propozicijama natjecanja. U izuzetnim slučajevima, iz opravdanih razloga i uz suglasnost svih sudionika može se promijeniti samo uz suglasnost suca.
6. **U interesu sigurnosti igrača, Propozicijama natjecanja mogu za određe vremenske uvjete (npr. visoka vlaga i temperatura) propisati medicinska stanka za rashlađenje. Koliko može trajati takva stanka?**
Sudac u skladu s Propozicijama natjecanja može dozvoliti stanku za rashlađenje u trajanju od 90 sekundi do 3 minute.
7. **U interesu sigurnosti igrača, Propozicijama natjecanja mogu za određe vremenske uvjete (npr. visoka temperatura) propisati medicinska stanka za osvježenje pićem. Koliko može trajati takva stanka?**
Sudac u skladu s Propozicijama natjecanja može dozvoliti stanku za osvježenje pićem koje ne bi trebale trajati duže od 1 minute.
8. **Zbog hladnoće delegat i klubovi (natjecanje u organizaciji HNS-a) traže da se odmor u svlačionicama produži na više od 15 minuta. Odluka suca ?**
Trajanje odmora između poluvremena mora biti određeno Propozicijama natjecanja. U izuzetnim slučajevima, iz opravdanih razloga i uz suglasnost svih sudionika može se promijeniti samo uz suglasnost suca.
9. **Sudac je tijekom igre u drugom poluvremenu spoznao da je skratio igru u prvom poluvremenu za 5 min. Odluka suca?**
Normalno završiti utakmicu, ali propust konstatirati u Zapisnik o utakmici.
10. **Tko određuje vrijeme trajanja utakmice mlađih uzrasta?**
To je obvezatna odluka IO HNS-a uz PNI. Nacionalnim savezima dozvoljeno je da odrede koliko će trajati dva poluvremena (dva produžetka) u natjecanjima mlađih uzrasta, veterana, osoba sa inavoliditetom i najnižim razinama natjecanja.
11. **Koliko je vrijeme trajanja utakmice i trajanje produžetaka kod mlađih uzrasta predviđeno u Pravilniku o nogometnim natjecanjima HNS-a?**
Kod utakmica mlađih uzrasta utakmica traje:
- juniori	2 x 45 minuta	produžetci	2 x 15 minuta
- kadeti	2 x 45 minuta	produžetci	2 x 10 minuta
- pioniri	2 x 35 minuta	produžetci	2 x 5 minuta
- mlađi pioniri	2 x 30 minuta	produžetci	2 x 5 minuta
- početnici	2 x 25 minuta	produžetci	2 x 5 minuta
- prednatjecatelji	2 x 20 minuta	produžetci	2 x 5 minuta
12. **Jesu li kapetani i igrači momčadi dužni pozdraviti suce i gledatelje prije i nakon utakmice i tko je to propisao?**
Da, to je odluka HNS-a.

13. Je su li i kako momčadi dužne pozdraviti suce i gledatelje prije i nakon završetka utakmice?

Da. Prema naputcima danim u Odluci IO HNS-a.

14. Ostavlja li se sucu da odluči treba li se vrijeme izgubljeno zbog ozljede ili drugih razloga nadoknaditi ili ne?

Ne. Sudac mora u svakom poluvremenu igre, te u svakom produžetku ako do njega dođe, nadoknaditi izgubljeno vrijeme za igru. Međutim, trajanje dodanog vremena određuje sudac.

15. Igraju se produžetci kako bi se odlučio pobjednik utakmice ili utakmica kod kuće i u gostima. Imaju li igrači pravo na odmor između dva produžetka?

Pravo igrača na odmor između završetka regularnog tijeka igre i početka produžetaka je propisano posebnom odlukom u Propozicijama natjecanja i iznosi pet minuta. Kratak predah za osvježenje pićem u poluvremenu između produžetaka, koji ne bi trebao trajati dulje od jedne minute, mora biti određen Propozicijama natjecanja.

16. Pokazuje li objava minuta nadoknade vremena, na kraju regularnog tijeka igre, preostalo vrijeme utakmice?

Ne. To je samo indicacija minimalnog vremena koja se dodaje na kraju svakog poluvremena utakmice te na kraju produžetaka, i odnosi se na izgubljeno vrijeme za igru. Ono se može povećati ako sudac smatra da je dodatno izgubljeno vrijeme za igru

17. Tko i kada pokazuje minimalnu nadoknadu vremena?

Četvrti sudac, prema odluci suca utakmice, na isteku posljednje minute svakog poluvremena i na kraju produžetaka utakmice.

18. Sudac je odlučio da će nadoknada izgubljenog vremena na kraju drugog poluvremena iznositi tri minute. Nekoliko sekundi prije završetka regularnog tijeka igre (a prije nego što je započela nadoknada izgubljenog vremena), sudac zaustavi igru zbog ozbiljne ozljede igrača a koje je trajalo pet minuta. Odluka suca?

Ako dođe do zaustavljanja igre na kraju regularnog tijeka utakmice koje traje duže od preostalog vremena za igru, nadoknada vremena je preostalo vrijeme za igru, a ne duljina prekida. Stoga u ovakvoj situaciji četvrti sudac pokazuje tri minute koje će se i igrati.

19. Može li sudac kompenzirati pogrešku u mjerenju vremena tijekom prvog poluvremena, dodavanjem ili oduzimanjem vremena u drugom poluvremenu?

Ne.

20. Navedi razloge zbog kojih je sudac obavezan nadoknaditi izgubljeno vrijeme?

Sudac određuje nadoknadu vremena u svakom poluvremenu, te u svakom produžetku ako do njega dođe, za vrijeme izgubljeno zbog:

- zamjena igrača
- pregleda ozlijeđenog igrača i/ili iznošenja igrača s terena za igru
- traćenja vremena
- disciplinskih mjera
- medicinskih stanki u skladu s Propozicijama natjecanja npr. stanke za osvježenje pićem (koje ne bi trebalo trajati dulje od jedne minute) i stanki za rashlađenje (90 sekundi do 3 minute)
- odgode nastavka igre povezane s pregledima i provjerama sustava VAR
- bilo kojeg drugog razloga, uključujući i bilo koju značajniju odgodu nastavka igre (primjerice, zbog proslave pogotka).

PRAVILO 8 - POČETAK I NASTAVAK IGRE

1. Što je to početni udarac?

Početni udarac je način početka ili nastavka igre: na početku utakmice, nakon postizanja pogotka, na početku drugog poluvremena te na početku svakog produžetka igre ako do toga dođe.

2. Kada je početni udarac pravilno izveden?

Početni udarac je pravilno izveden kad je lopta udarena i jasno pomaknuta u bilo kojem smjeru.

Od suca se očekuje da zaustavi igrača bilo koje momčadi ako isti stoji u suparničkoj polovici terena za igru, osim izvođača početnog udarca koji može stajati u suparničkoj polovici terena za igru. Suci bi trebali djelovati proaktivno prije izvođenja početnog udarca i kratko upozoriti igrače ako se ne nalaze na vlastitoj polovici terena za igru kako bi izbjegli nepravilno izvođenje početnog udarca.

3. Igrač koji izvodi početni udarac udari loptu prije nego što je sudac dao znak za izvođenje. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru. Igra se nastavlja ponavljanjem početnog udarca za istu momčad.

4. Koje je uvjete potrebno zadovoljiti prije uvođenja lopte u igru iz početnog udarca?

Pri svakom početnom udarcu:

- svi igrači, osim izvođača početnog udarca, moraju biti na vlastitoj polovici terena za igru
- igrači suparničke momčadi moraju biti udaljeni najmanje 9,15 m (10 jardi) od lopte, u terenu za igru, sve dok ona ne bude igri
- lopta mora nepomično stajati na oznaci središta terena za igru
- sudac daje znak za početak izvođenja
- lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta

5. Može li se suparničkoj momčadi postići pogodak izravno iz početnog udarca?

Pogodak može biti postignut suparničkoj momčadi izravno iz početnog udarca.

6. Može li sudac dozvoliti izvođenje početnog udarca nakon postizanje pogotka kada se igrači momčadi koja je postigla pogodak nalaze izvan terena za igru i slave postignuti pogodak?

Sudac neće dozvoliti izvođenje početnog udarca. Početni udarac mora biti izveden u skladu s Pravilom 8 koje jasno propisuje da se kod izvođenja početnog udarca svi igrači, osim izvođenja početnog udarca, moraju nalaziti u vlastitoj polovici terena za igru.

7. Igrač koji izvodi početni udarac igra loptom po drugi puta prije nego što je loptom dodirnuo drugi igrač. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je izvođač po drugi puta igrao loptom.

8. Koja momčad izvodi početni udarac na početku utakmice / prvog produžetka?

Sudac baca novčić, a momčad koja pobjedi odlučuje hoće li izvesti početni udarac ili o vratima na koja će napadati u prvom dijelu produžetaka. U slučaju da se momčad koja pobjedi odluči za izbor strane, suparnička momčad izvodi početni udarac.

- 9. Igrač momčadi koja izvodi početni udarac pozicionira se u suparničku polovicu terena za igru, kako bi izveo početni udarac. Njegov suigrač, koji se nalazio u vlastitoj polovici terena za igru, nakon što je sudac označio da se početni udarac može izvesti, uoči suparničkog vratara da stoji izvan vlastitog kaznenog prostora, te uputi snažan i precizan udarac, i postigne pogodak. Odluka suca?**
Budući da nisu zadovoljeni svi propisani uvjeti koji se odnose na izvođenje početnog udarca – svi igrači, osim izvođača početnog udarca, moraju biti na vlastitoj polovici terena za igru, sudac neće priznati pogodak već će tražiti da se ponovi izvođenje početnog udarca.
- 10. Igrač momčadi koja izvodi početni udarac pozicionira se u suparničku polovicu terena za igru, kako bi izveo početni udarac. Nakon što je sudac označio da se početni udarac može izvesti, uoči suparničkog vratara da stoji izvan vlastitog kaznenog prostora, te pomakne loptu u vlastitu polovicu terena za igru, a njegov suigrač potom uputi snažan i precizan udarac, i postigne pogodak. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak.
- 11. Lopta je iz početnog udarca udarena izravno u suparnička vrata. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak.
- 12. Igrač prilikom izvođenja početnog udarca loptu ne udari prema naprijed. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti nastavak igre.
- 13. Mora li se uvijek nakon postignutog pogotka izvesti početni udarac kao nastavak igre?**
Ne. Ukoliko je isteklo propisano/predviđeno vrijeme za igru, sudac će označiti kraj utakmice.
- 14. Može li početni udarac izvesti neka druga osoba, a ne isključivo igrači koji sudjeluju na utakmici?**
Ne. Ako se na određenim utakmicama (npr. humanitarne ili egzibicijske utakmice) organizira svečanost da osoba koja ne sudjeluje u igri izvede početni udarac, lopta se mora vratiti na centar kako bi se ponovio početni udarac prema Pravilima igre.
- 15. Kakav je postupak ako početni udarac izvodi počasna osoba?**
Kada počasna osoba izvede početni udarac igru treba zaustaviti i pričekati izlazak te osobe, nakon toga igru započeti početnim udarcem kako je to propisano PNI-e, i od tada mjerimo vrijeme.
- 16. Što je to spuštanje lopte?**
Spuštanje lopte je jedan od načina nastavka igre propisan u PNI-e, koji se primjenjuje nakon što sudac mora privremeno zaustaviti igru. Sudac spušta loptu jednom igraču momčadi koja je posljednja igrala loptom, osim u kaznenom prostoru gdje se lopta spušta vrataru. Lopta je u igri kada dodirne tlo.
- 17. Igra se nastavlja spuštanjem lopte i igrač udari loptu prije nego je dodirnula tlo. Odluka suca?**
Sudac će ponoviti spuštanje lopte za istu momčad budući da lopta nije bila u igri sve dok ne dotakne tlo.
- 18. Na kojoj se udaljenosti od lopte moraju nalaziti igrači obje momčadi, kada se igra nastavlja spuštanjem lopte, izuzev igrača kojem sudac spušta loptu?**
Igrači obje momčadi moraju biti udaljeni najmanje 4 metra od lopte sve dok lopta ne bude u igri.

- 19. Igra se nastavlja spuštanjem lopte. Sudac spušta loptu koja padne na tlo i njome igra napadač momčadi koji je bio prisutan kod spuštanja lopte, i od kojeg su svi igrači bili udaljeni više od 4 metra, te postigne pogodak u suparnička vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak. Igru se nastavlja udarcem s vrata.
- 20. Igra se nastavlja spuštanjem lopte. Sudac spušta loptu koja padne na tlo i njome igra obrambeni igrač koji je bio prisutan kod spuštanja lopte, i od kojeg su svi igrači bili udaljeni više od 4 metra, te postigne pogodak u vlastita vrata. Odluka suca?**
Pogodak ne priznati, a igru nastaviti udarcem iz kuta.
- 21. Može li vratar učestvovati kod spuštanja lopte za njegovu momčad izvan kaznenog prostora?**
Da. U takvim situacijama može sudjelovati bilo koji igrač.
- 22. Kada se igra treba nastaviti spuštanjem lopte, igrači obje momčadi žele u tome sudjelovati. Odluka suca?**
Pravilima nogometne igre, u Pravilu 8, propisano je da igrači obje momčadi moraju biti udaljeni najmanje 4 metra od mjesta gdje sudac spušta loptu, osim igrača kome se lopta spušta, sve dok lopta ne bude u igri.
- 23. Kada se lopta spušta radi nastavka igre, odskoči izvan igre bez da je dodirnula bilo kojeg igrača. Odluka suca?**
Nastavlja igru ponovnim spuštanjem lopte na istom mjestu kao i ranije.
- 24. Sudac je pravilno spuštao loptu na crti vratareva prostora. Lopta, nakon što je udarila o tlo odbije se i nošena jakim vjetrom uđe u vrata, a da je nitko nije dotaknuo. Odluka suca?**
Ponoviti spuštanje lopte za vratara.
- 25. Igra je nastavljena spuštanjem lopte za momčad A. Nakon što je lopta dodirnula tlo, vratar uhvati loptu rukama unutar kaznenog prostora i potom izbije loptu nogom prema suigraču. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti da se igra nastavi. Vrataru je dozvoljeno igrati rukom u vlastitom kaznenom prostoru nakon što je lopta u igri iz spuštanja lopte.
- 26. Igra je nastavljena spuštanjem lopte za vratara u njegovom kaznenom prostoru. Nakon što je lopta dodirnula tlo, vratar nije dirao loptu, već suparnički igrač koji je bio udaljen na propisanoj udaljenosti, više od 4 metra, pritrči i prvi odigra loptu. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti da se igra nastavi. U Pravilu 8 je propisano da svi igrači (osim igrača kome se lopta spušta) kod spuštanja lopte moraju biti udaljeni najmanje 4 metra sve dok lopta nije u igri, odnosno dok ne dodirne tlo.
- 27. Lopta je bila u posjedu napadača momčadi A u suparničkom kaznenom prostoru kada je sudac zaustavio igru, u situaciji kada razlog zaustavljanja igre nije bio prekršaj. Kako sudac, nakon prekida, nastavlja igru?**
Sudac će nakon prekida igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara obrambene momčadi.

28. Nakon što je obrambeni igrač, koji je već ranije bio opomenut počinio neoprezan prekršaj, sudac zaustavi igru i dosudi izravni slobodni udarac. Suparnički igrač gestikulira i traži od suca da isključi počinitelja prekršaja. Odluka suca?

Sudac će opomenuti igrača zbog očiglednog neslaganja s odlukom i pokušaja narušavanja autiriteta. Budući da je prekršaj nesportskog ponašanja počinjen u prekidu igre, igra će biti nastavljena zbog čega je prekinuta tj. izravnim slobodnim udarcem.

29. Dok je igra bila u tijeku, zamjenski igrač udari drugog zamjenskog igrača iz svoje momčadi izvan terena za igru, u vlastitom tehničkom prostoru. Odluka suca?

Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru, isključiti počinitelja a igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani. Izravni slobodni udarac može biti dosuđen samo ako je takav prekršaj počinjen nad suparničkim igračem ili službenom osobom.

30. Na loptu koja ide prema vratima, starta obrambeni igrač kojega, ušavši u teren za igru, rukama zadrži gledatelj, a lopta uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak a gledatelja će udaljiti s terena za igru. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

31. Na loptu koja evidentno ulazi u vrata njegove momčadi, naleti zamjenski igrač koji je samo dodirne, ali ona ipak uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak. Zamjenskog igrača opomenuti i udaljiti s terena za igru, a igru nastaviti početnim udarcem.

32. Vratar obrani udarac, a tada rukom izbacila loptu iz svojeg kaznenog prostora u suparnička vrata?

Sudac će dosuditi udarac s vrata za suparničku momčad.

33. Dok je lopta u igri, gledatelj baci bocu u teren za igru prema igraču koji trči s loptom u posjedu, pored uzdužne crte. Igrač se zaustavi kako bi izbjegao da ga boca pogodi. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru zbog očiglednog utjecaja ubačene boce na igru i odstraniti je izvan terena za igru. Ukoliko utakmica nije prekinuta iz sigurnosnih razloga, igra se nastavlja spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača.

PRAVILO 9 - LOPTA U IGRI I IZVAN IGRE

1. Kada smatramo da je pogodak postignut ispravno?

Pogodak je postignut kada cijela lopta prijeđe poprečnu crtu između stupova vrata i ispod grede te ako prethodno momčad koja postiže pogodak nije povrijedila PNI.

2. Tijekom igre vratar obrani udarac na vrata, uhvati loptu, pođe tri koraka i postavi je na crtu vratareva prostora te nogom izvede "kao udarac s vrata". Prije nego je lopta napustila granice kaznenog prostora, na loptu natrči suparnički igrač koji se nalazio u kaznenom prostoru i postigne pogodak. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak.

3. Je li lopta izvan igre ako bilo koji dio lopte prijeđe poprečnu ili uzdužnu crtu?

Ne. Da bi lopta bila izvan igre cijela lopta mora prijeći graničnu crtu.

4. Igrač zamoli suca da mu dozvoli napustiti teren za igru. Dok je igrač izlazio preko poprečne crte terena za igru, lopta upućena od njegovog suigrača dođe prema njemu, a on je nogom udari u suparnička vrata. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i igrača opomenuti zbog nesportskog ponašanja. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem koji izvodi igrač suparničke momčadi s mjesta na kojem je prekršaj počinjen.*

5. Lopta koju udari igrač pogodi suca i napusti teren za igru preko poprečne/uzdužne crte terena za igru. Kako će igra biti nastavljena?

Sudac će dozvoliti da se igra nastavi udarcem s vrata/ubacivanjem za suparničku momčad. Nastavak igre spuštanjem lopte, nakon što lopta dotakne člana sudačkog tima u terenu za igru, dosuđuje se ako lopta ostane u terenu za igru i momčad započene obećavajući napad; lopta uđe izravno u vrata; promijeni se momčad u posjedu lopte.

6. Igrač iz ubacivanja ubaci loptu u igru, koja potom dodirne suca i napusti teren za igru preko uzdužne crte, a da nije dodirnula ni jednog igrača. Odluka suca?

Sudac će dosuditi ubacivanje lopte za suparničku momčad. Pravilo 9 propisuje da je spuštanje lopte samo onda kada lopta nakon što dotakne suca ostane u terenu za igru.

7. Sudac nije uočio znak pomoćnog suca koji je označio kažnjivo zaleđe prije nego što je lopta ušla u vrata i prizna pogodak. Nakon što je igra nastavljena početnim udarcem sudac uoči znak pomoćnog suca. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti nastavak igre budući da ne može promijeniti svoju odluku (nastavak igre) nakon što je igra nastavljena. Sudac će o incidentu izvijestiti nadležno tijelo.

8. Lopta slučajno udari suca unutar kaznenog prostora i odbije se u vrata igrača obrambene momčadi koji je pokušao izbiti loptu iz vlastitog kaznenog prostora. Odluka suca?

Sudac ne priznaje pogodak. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za vratara unutar njegovog kaznenog prostora.

9. Lopta, koju je napadač uputio u kazneni prostor, slučajno udari suca i odbije se u vrata suparničke momčadi. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za vratara unutar njegovog kaznenog prostora.

- 10. Nakon što je obrambeni igrač izveo udarac s vrata, lopta dodirne suca izvan kaznenog prostora i odbije se u posjed/obećavajući napad napadača suparničke momčadi. Sudac zaustavi igru i dosudi spuštanje lopte za momčad obrane. Gdje sudac mora spuštati loptu?**

Sudac će spuštati loptu na mjestu gdje je lopta dodirnula suca.

- 11. Je li lopta u igri ako se tijekom igre odbije od pomoćnog suca?**

Lopta je u igri u bilo kojem drugom trenutku kada dodirne bilo kojeg člana sudačkog tima i kada se odbije od stupa vrata, grede ili koplja kutne zastavice te ostane u terenu za igru.

Lopta je izvan igre kada:

- U cijelosti prijeđe poprečnu ili uzdužnu crtu, na tlu ili u zraku
- Sudac zaustavi igru
- Dodirne člana sudačkog tima, ostane u terenu za igru i :
  - momčad započne obećavajući napad ili
  - lopta izravno uđe u vrata ili
  - se promijeni momčad u posjedu lopte

- 12. Lopta bi vidljivo izašla preko uzdužne crte, no na samoj crti pogodi pomoćnog suca i odbije se u teren za igru gdje je prihvati napadač koji tada postiže pogodak. Odluka suca?**

U takvom slučaju sudac mora zaustaviti igru, a potom igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta dodirnula pomoćnog suca.

PRAVILO 10 – ODREĐIVANJE ISHODA UTAKMICE

- 1. Je li izvođenje jedanaesteraca radi dobivanja pobjednika utakmice sastavni dio utakmice?**

Ne.

- 2. Kapetani obiju momčadi zajednički se slože da se ne izvode jedanaesterci radi dobivanja pobjednika utakmice ili utakmica koje se igraju kod kuće i u gostima, unatoč činjenici da je tako određeno u Propozicijama natjecanja. Odluka suca?**

Ako se jedanaesterci neće izvoditi sudac će o incidentu izvijestiti nadležna tijela natjecanja.

- 3. Ako je utakmica završila neriješeno, a mora se dobiti pobjednik, koji su načini za dobivanje pobjednika?**

Pravilo pogotka u gostima, dva jednaka dijela produžetaka od najviše po 15 minuta i jedanaesterci. Može se primjeniti kombinacija navedenih postupaka.

- 4. Tko je odgovoran za odabir igrača koji će izvoditi jedanaesterce radi dobivanja pobjednika utakmice?**

Svaka je momčad odgovorna odabrati igrače koji će izvoditi udarce i to između onih igrača koji se nalaze na terenu za igru po završetku utakmice ili su privremeno izvan njega (ozljeda, popravljanje opreme, itd.). Isto tako svaka momčad određuje redoslijed kojim će igrači izvoditi udarce.

5. **Kada se izvode jedanaesterci radi dobivanja pobjednika utakmice ili utakmica koje se igraju kod kuće i u gostima, lopta pukne nakon što je udarila u jedan od stupova ili gredu vrata, a nije prešla poprečnu crtu. Treba li se taj udarac ponoviti?**
Ne.
6. **Može li ozlijeđeni igrač ne sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca radi određivanja pobjednika utakmice ili utakmica koje se igraju kod kuće i u gostima?**
Da, ali ga ne može zamijeniti drugi igrač. U tom slučaju suparnička momčad mora smanjiti broj igrača na jednak broj koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenom i brojem igrača koji se izuzima iz izvođenja.
7. **Na kraju utakmice neki igrači napuste teren za igru i ne vrate se na izvođenje jedanaesteraca radi dobivanja pobjednika utakmice ili utakmica koje se igraju kod kuće i u gostima. Odluka suca?**
Svi igrači koji nisu ozlijeđeni moraju sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca. Ako se ne vrate na teren za igru, udarci se neće izvoditi i sudac će o incidentu izvijestiti nadležna tijela.
8. **Može li se tijekom izvođenja jedanaesteraca radi dobivanja pobjednika utakmice opomenuti ili isključiti igrača, zamjenskog igrača, zamijenjenog igrača ili službenu osobu?**
Da.
9. **Izvođenje jedanaesteraca upravo treba početi, kako bi se utvrdio pobjednik utakmice ili utakmica koje se igraju kod kuće i u gostima. Može li jedna od momčadi, koja nije koristila pravo zamjena, zamijeniti jednog ili više svojih igrača zamjenskim igračem (igračima) prije izvođenja udaraca?**
Ne. Udarce mogu izvoditi samo oni igrači koji se nalaze na terenu za igru na kraju utakmice ili su privremeno izvan njega (ozljeda, popravljanje opreme, itd.).
10. **Na stadionu nestane osvjetljenja nakon produžetaka, ali prije ili tijekom izvođenja jedanaesteraca. Odluka suca?**
Sudac omogućava razumno vrijeme za popravak osvjetljenja, ali ako se okolnosti ne poprave, sudac će prekinuti izvođenje jedanaesteraca. O incidentu, sudac će izvijestiti nadležna tijela, a rezultat se određuje prema Propozicijama natjecanja.
11. **Tijekom izvođenja jedanaesteraca, vratar jedne momčadi je isključen. Može li ga zamijeniti imenovani zamjenski igrač i koji je postupak u svezi broja igrača suparničke momčadi?**
Ne može. Ako za vrijeme izvođenja jedanaesteraca, jedna momčad, iz nekog razloga, ostane sa više igrača od suparničke momčadi, ta momčad mora smanjiti broj igrača na jednaki broj koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenima i brojevima igrača koji se izuzimaju iz izvođenja.
12. **Tijekom izvođenja jedanaesteraca, vratar je ozlijeđen i nije u mogućnosti nastaviti braniti. Može li ga zamijeniti neki od imenovanih zamjenskih igrača?**
Da, pod uvjetom da još nije iskorišten broj dopuštenih zamjena. Ozlijeđeni vratar ne može dalje sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca.
13. **Dok se izvode jedanaesterci radi dobivanja pobjednika utakmice, jedna momčad ostane s manje od sedam igrača. Treba li sudac prekinuti izvođenje jedanaesteraca?**
Sudac ne smije prekinuti izvođenje jedanaesteraca ako se broj igrača jedne momčadi smanji na manje od sedam, već mora osigurati da momčad sa većim brojem igrača

smanji broj igrača na jednaki broj koliko ima i suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenima i brojevima igrača koji se izuzimaju iz izvođenja.

- 14. Tijekom izvođenja jedanaesteraca jedan ili više igrača se ozlijedi ili su isključeni. Mora li sudac osigurati da isti broj igrača iz obje momčadi ostane u središnjem krugu i da oni izvode udarce?**

Da. Ako za vrijeme izvođenja jedanaesteraca jedna momčad, iz nekog razloga, ostane sa više igrača od suparničke momčadi, ta momčad mora smanjiti broj igrača na jednaki broj igrača koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenima i brojevima igrača koji se izuzimaju iz izvođenja.

- 15. Izvode se jedanaesterci. A momčad ima 10, a B 11 igrača. Koji igrači mogu izvoditi jedanaesterce?**

Sudac će zatražiti kapetana momčadi B da smanji broj igrača svoje momčadi na 10, te potom mora biti upoznat s imenom i brojem igrača koji se izuzima iz izvođenja.

- 16. Izvode se jedanaesterci. A momčad je imala samo 7 igrača i tada je B momčad smanjila na 7 izvođača, a tijekom izvođenja sudac je isključio jednog igrača "B" momčadi. Odluka suca?**

Jedanaesterce će izvoditi preostalih 6 igrača B momčadi. Suparnička A momčad mora smanjiti broj igrača na jednak broj koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenom i brojem igrača koji se izuzima iz izvođenja.

- 17. Gdje mora stajati vratar izvođača kod izvođenja jedanaesteraca?**

Na sjecištu poprečne crte i crte kaznenog prostora u igralištu.

- 18. Kako se određuje pobjednik utakmice ako nakon produžetaka utakmice nije riješeno pitanje pobjednika utakmice?**

Izvođenjem jedanaesteraca.

- 19. Nakon produžetaka, neposredno prije izvođenja jedanaesteraca, vratar se ozlijedi. Može li se vratara zamijeniti?**

Ozlijeđenog vratara može se zamijeniti u bilo kojem trenutku.

- 20. Tko i pod kojim uvjetima može zamijeniti ozlijeđenog vratara tijekom izvođenja jedanaesteraca za dobivanje pobjednika?**

Zamijeniti ga može igrač kojemu je dozvoljeno da izvede jedanaesterac i to: zamjenski igrač (ako momčad nije iskoristila dozvoljen broj zamjena); igrač koji je izuzet iz izvođenja jedanaesteraca kako bi broj izvođača ostao isti u obje momčadi; suigrač na terenu za igru s pravom izvođenja. Vratar kojeg je zamijenio jedan od izvođača, smije izvoditi jedanaesterce tek u sljedećem nizu izvođenja, ako je vratar izveo udarac. Ako vratara zamijeni zamjenski igrač ili igrač koji je bio izuzet iz izvođenja jedanaesteraca, vratar ne može dalje sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca, dok njegova zamjena može izvoditi jedanaesterce.

- 21. Tijekom izvođenja jedanaesteraca igrač jedne momčadi, koji nije vratar, se ozlijedi ili bude isključen i ne može nastaviti izvođenje jedanaesteraca. Odluka suca?**

Sudac će zahtijevati od suparničke momčadi da smanji broj igrača na jednaki broj koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenom i brojem igrača koji se izuzima iz izvođenja.

- 22. Vratar zaustavi udarac upućen iz jedanaesterca tako da odbije loptu u zrak te započne sa slavljem, ne gledavši pritom da lopta, koja nije prešla granične crte terena za igru, pada natrag na travnjak i odbije se u vrata. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak. Udarac se smatra dovršenim kada se lopta prestane kretati (uključujući kada je uhvati vratar), izađe iz igre ili sudac zaustavi igru zbog bilo kakvog prekršaja. Izvođač ne smije drugi puta igrati loptom.
- 23. Tko i na koji način određuje na koja će se vrata izvoditi jedanaesterci?**
Sudac baca novčić kako bi odredio na koja vrata će se izvoditi jedanaesterci. Ova odluka može biti promijenjena samo radi sigurnosnih razloga, ili ako vrata ili podloga za igru postanu neupotrebljivi.
- 24. Tko i na koji način određuje koja će momčad prva izvoditi jedanaesterac?**
Sudac baca novčić, a momčad koja pobijedi odlučuje hoće li izvoditi prvi ili drugi udarac.
- 25. Prije nego su svi igrači njegove momčadi s pravom izvođenja izveli jedanaesterac, kapetan iste traži da ponovo izvede jedanaesterac. Odluka suca?**
Sudac mu to neće dozvoliti prije nego što svi igrači s pravom izvođenja iz njegove momčadi izvedu jedanaesterac.
- 26. Igrač jedne od momčadi, tijekom izvođenja jedanaesteraca, napusti teren za igru uz dozvolu suca. Igrač se nije vratio do trenutka kad je morao izvesti jedanaesterac. Odluka suca?**
Jedanaesterci ne smiju biti odgođeni zbog igrača koji napusti teren za igru. Njegov će jedanaesterac biti predan (upisuje se kao „promašaj“) ako se igrač pravovremeno ne vrati kako bi ga izveo.
- 27. Igrač koji izvodi jedanaesterac koristi varku pri udarcu, nakon što je dovršio zalet, i postigne pogodak. Odluka suca?**
Ako izvođač počinu bilo kakav prekršaj prilikom izvođenja jedanaesterca, jedanaesterac se smatra izgubljenim i upisuje se kao „promašaj“. Sudac će igrača opomenuti zbog nesportskog ponašanja.
- 28. Igrač koji izvodi jedanaesterac koristi varku pri udarcu, nakon što je dovršio zalet. U isto vrijeme vratar prekrši PNI na način da se prerano pomakne sa poprečne crte vrata prema naprijed. Odluka suca?**
Ukoliko i vratar i igrač koji izvodi jedanaesterac počinu prekršaj, bez obzira na rezultat udarca, jedanaesterac se smatra izgubljenim i upisuje se kao „promašaj“. Sudac će igrača opomenuti zbog nesportskog ponašanja.
- 29. Tijekom izvođenja jedanaesteraca, vratar koji je već izveo udarac nije u mogućnosti nastaviti igru zbog ozljede te je zamijenjen imenovanim zamjenskim igračem. Može li zamjenski igrač izvesti naredni jedanaesterac?**
Zamjenski igrač ne može izvoditi jedanaesterac sve do sljedećeg niza izvođenja jedanaesteraca.
- 30. Kakav je postupak u svezi izrečenih disciplinskih mjera tijekom regularnog dijela utakmice i produžetaka ako je Propozicijama natjecanja propisano da se nakon neriješenog ishoda pobjednik mora biti dobiti izvođenjem jedanaesteraca?**
Ako se za dobivanje pobjednika pristupi izvođenju jedanaesteraca upozorenja i opomene se ne prenose u izvođenje jedanaesteraca. Igrač koji je isključen tijekom utakmice ne smije sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca.

31. Tko može zamijeniti isključenog vratara tijekom izvođenja jedanaesteraca?

Vratara koji je isključen tijekom izvođenja jedanaesteraca može zamijeniti bilo koji igrač s pravom izvođenja.

32. Igrača koji je tijekom utakmice bio opomenut zbog preoštrog prekršaja sudac tijekom izvođenja jedanaesteraca ponovo opomene zbog „fintiranja“ kod izvođenja udaraca. Odluka suca?

Igrača opomenuti zbog nesportskog ponašanja i u Zapisnik o utakmici upisati dvije opomene. Igrač neće biti isključen jer se upozorenja i opomene (ŽK) ne prenose u izvođenje jedanaesteraca.

PRAVILO 11 - ZALEĐE

1. Napišite definiciju kažnjivog zaleđa?

Igrač se nalazi u kažnjivom zaleđu, ako se u trenutku prvog kontakta kada njegov suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu:

- bilo koji dio njegove glave, trupa ili noge nalazi na suparničkoj polovici,
- bilo koji dio njegove glave, trupa ili noge nalazi bliže suparničkoj poprečnoj crti od lopte i prethodnog igrača suparničke momčadi,
- ako je po mišljenju suca uključen u aktivnu igru:
  - a) utjecajem na igru,
  - b) utjecajem na suparničkog igrača,
  - c) stjecanjem prednosti iz svog položaja.

2. Što je to pozicija zaleđa?

To je pozicija u kojoj nije ispunjen uvjet da je igrač uključen u aktivnu igru i ona nije kažnjiva. Sudac i pomoćni sudac procjenjuju poziciju zaleđa u trenutku prvog kontakta suigrača i lopte kada suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu.

3. Je li samo po sebi prekršaj nalaziti se u zaleđu?

Ne.

4. Kada i pored svih ispunjenih uvjeta pravilo zaleđa ne važi?

Kod udarca s vrata, udarca iz kuta i ubacivanja.

5. Vratar iz udarca s vrata uputi dugu loptu suigraču koji se nalazio na suparničkoj polovici terena za igru i ispred sebe je imao samo suparničkog vratara. Suigrač primi loptu i postigne pogodak. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak. Ako igrač primi loptu izravno iz udarca s vrata nema kažnjivog zaleđa.

6. Kako se kažnjava prekršaj zaleđa?

Sudac zaustavlja igru i dosuđuje neizravni slobodni udarac u korist suparničke momčadi s mjesta na kojem je prekršaj počinjen, čak i kada je to mjesto unutar igračeve vlastite polovice terena za igru.

7. Navalni igrač, da bi izbjegao zaleđe, izađe preko poprečne crte izvan terena za igru. Okrene se prema terenu za igru i vikanjem savjetuje suigrača da pucaju u suparnička vrata, ometajući pri tom suparničkog vratara. Suigrač ga uistinu posluša i postigne pogodak. Odluka suca?

Pogodak ne priznati, igrača opomenuti, a igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem iz vratarevog prostora, za suparničku momčad, zbog prekršaja iz Pravila 12.

- 8. Obrambeni igrač izađe preko poprečne crte izvan terena za igru s namjerom da "ostavi" navalnog igrača u zaleđu. Tom navalnom igraču suigrač dodaje loptu i on postigne pogodak. Odluka suca?**

Pogodak priznati i opomenuti igrača obrane.

- 9. Navalni i obrambeni igrač istovremeno istrče s polovice terena za igru obrambene momčadi, preko uzdužne crte: navalni igrač, kako bi izbjegao, a obrambeni da bi ostavio navalnog igrača u zaleđu. Suigrač navalnog igrača prima loptu bliže središnjoj crti od navedenih igrača i postiže pogodak. Ispred sebe imao je samo suparničkog vratara u terenu za igru kada mu je lopta upućena. Odluka?**

Pogodak priznati i opomenuti igrača obrane koji je napustio teren za igru.

- 10. Navalni igrač nalazi se u kaznenom prostoru igrača suparničke momčadi i pred sobom ima samo suparničkog vratara. Suigrač vrši ubacivanje tako što mu pravilno baci loptu i ovaj postigne pogodak. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 11. Izveden je izravni slobodni udarac. Lopta je udarena i nakon što je u igri, pogodi suca unutar kaznenog prostora, odbije se do suigrača izvođača slobodnog udarca koji je stajao sam u suparničkom kaznenom prostoru i imao samo suparničkog vratara ispred sebe. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, a potom će igru nastaviti spuštanjem lopte u kaznenom prostoru, za vratara momčadi koja se brani.

- 12. Obrambeni se igrač u trku posklizne na mokrom terenu za igru i odskliže te padne neposredno iza poprečne crte terena za igru, pokraj vlastitih vrata. Tada igrač navale uputi loptu suigraču koji se nalazi sam pred vratarom suparničke momčadi te ovaj postigne pogodak. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 13. Dva igrača navale, nakon što su nadigrali sve igrače obrane i vratara, nalaze se u istoj ravnini i s loptom kreću prema praznim vratima međusobno si dodajući loptu prema naprijed. Tako dodavajući posljednji gurne loptu u prazna vrata. Odluka suca?**

Priznati pogodak.

- 14. Igrač momčadi koja napada nalazi se u položaju zaleđa na suparničkoj polovici terena za igru, udari rukom obrambenog igrača. U tom trenutku igra se odvijala na suprotnoj strani, ali sudac to zapazi. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, isključiti igrača momčadi koja napada, a igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta udaranja za obrambenu momčad.

- 15. Sudac spušta loptu koja udari o tlo i nošena jakim vjetrom dođe do napadača koji je bio sam pred vratima igrača suparničke momčadi i isti postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak, a igra se nastavlja udarcem s vrata.

- 16. Tijekom igre igrač navale napusti teren za igru preko poprečne crte kako bi izbjegao zaleđe, i dok se nalazio izvan terena udari skupljača lopti. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, (ako nije bilo prednosti), isključiti igrača navale, a igru nastaviti spuštanjem za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača.

Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

- 17. U trenutku odigravanja lopte po suigraču, napadač se nalazio na suparničkoj polovici terena za igru i imao je pred sobom samo vratara. Lopta koju je uputio suigrač zastane u blatu na njegovoj polovici terena za igru. Napadač se vrati po loptu na vlastitu polovicu terena za igru i krene prema suparničkim vratima. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, dosuditi zaleđe na polovici terena za igru koja pripada napadaču, s mjesta gdje je isti igrao loptom.

- 18. Napadač u trku uleti u suparnička vrata i tu mirno leži. Tada njegov suigrač odigrava loptu nogom prema vratima i postiže pogodak. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 19. Napadač snažno odigrava loptu na vrata igrača suparničke momčadi. U tom trenutku, na oko 7 metara od vrata stajao je njegov suigrač, u položaju zaleđa, ali mirno i bez pokreta. Vratar obrani udarac i odbije loptu do suparnika u poziciji zaleđa koji postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak, već će dosuditi neizravni slobodni udarac za momčad vratara, s mjesta gdje se suparnički igrač stekao prednost iz svog položaja, dodirujući loptu.

- 20. Izvodi se izravni slobodni udarac. U živom zidu u istoj ravnini s obrambenim igračima su i tri napadača udaljena na propisanoj udaljenosti 1 metar od živog zida. Udarena lopta prođe iznad glave jednog od njih, koji je skokom utjecao na igru, a lopta uđe u vrata obrambene momčadi. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 21. U trenutku kada je igrač odigravao loptu, njegov suigrač nije bio u zaleđu, ali je u trku potpuno sam izbio pred vrata i postigao pogodak. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 22. Na što se točno odnosi izraz “bliže poprečnoj crti” kod definiranja zaleđa?**

To znači da se bilo koji dio igračeve glave, trupa ili noge nalazi bliže suparničkoj poprečnoj crti od lopte i pretposljednog igrača suparničke momčadi. Šake i ruke svih igrača, uključujući i vratare, ne uzimaju se u obzir.

- 23. Što se podrazumijeva pod definicijom “uključenja u aktivnu igru” iz pozicije zaleđa?**

1) Utjecaj na igru – odigravanje ili dodirivanje lopte koju je dodao ili dodirnuo suigrač.

2) Utjecanje na suparničkog igrača:

- onemogućavanjem suparničkog igrača da igra ili da bude u mogućnosti igrati loptom, tako da se očigledno ometa vidokrug suparničkog igrača
- u borbi za loptu
- jasnim pokušajem da igra loptom u svojoj blizini kada taj potez utječe na igrača suparničke momčadi
- očiglednom kretnjom koja jasno utječe na sposobnost igrača suparničke momčadi da igra loptom.

3) Stjecanje prednosti iz svog položaja:

- stjecanje prednosti igranjem lopte ili ometanjem igrača suparničke momčadi kada je lopta:

- odbijena ili je skrenuta do igrača od stupova vrata, grede, člana sudačkog tima ili suparničkog igrača
- odbijena, skrenuta ili dodana do igrača nakon namjerne obrane suparničkog igrača

Sudac i pomoćni sudac procjenjuju poziciju zaleđe u trenutku prvog kontakta suigrača i lopte kada suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu.

24. Igrač izvede udarac iz kuta prema suigraču. Suigrač dotakne loptu, a igrač koji je izveo udarac iz kuta istrči iz položaja zaleđa i ponovno odigra loptom. Treba li kazniti tog igrača?

Igrač se kažnjava neizravnim slobodnim udarcem zbog zaleđa. Razlog tome je što se, iz položaja zaleđa, aktivno uključio utjecajem na igru.

25. Ako je napadač u liniji sa suparničkim vratarom, koji je posljednji igrač obrane, je li to kažnjivo zaleđe?

Da, to je kažnjivo zaleđe.

26. Igrač koji se brzo kreće prema suparničkim vratima kažnjava se zbog prekršaja zaleđa. S kojeg se mjesta izvodi neizravni slobodni udarac koji proizlazi iz prekršaja?

Neizravni slobodni udarac se izvodi s mjesta gdje se po mišljenju suca igrač uključio u aktivnu igru.

27. Kažnjava li sudac igrača koji se nalazi u poziciji zaleđa i izlazi s terena za igru kako bi pokazao sucu da nije uključen u aktivnu igru?

Ne. Nije prekršaj biti u položaju zaleđa i nema potrebe da iz tog razloga igrač napusti teren za igru. Međutim, ako sudac smatra da je napustio teren zbog taktičkih razloga i stekao nesportsku prednost ponovnim ulaskom na teren za igru, igrača treba opomenuti zbog nesportskog ponašanja.

28. Obrambeni se igrač kreće iza svoje poprečne crte kako bi igrača suparničke momčadi stavio u poziciju zaleđa. Odluka suca?

Sudac dopušta nastavak igre. Prvi puta kada sudac zaustavi igru opomenut će obrambenog igrača zbog namjernog napuštanja terena za igru bez odobrenja suca.

29. Igrač momčadi koja napada u svojem kretanju utrči između stupova unutar mreže vrata, a u isto vrijeme suigrač nogom loptu uputi u vrata. Koju mjeru poduzima sudac ako:

a) igrač koji se nalazi između stupova vrata ostane nepokretan dok lopta ulazi?

Ne poduzimaju se nikakve mjere. Pogodak se priznaje.

b) postupci igrača utječu na vratara?

Pogodak ne priznati, a igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem iz vratarevog prostora za momčad obrane zbog prekršaja iz Pravila 11 ili izravnim slobodnim udarcem zbog prekršaja iz Pravila 12.

30. Može li suigrač stajati u položaju zaleđa kod izvođenja kaznenog udarca?

Ne. Igrači moraju stajati iza zamišljene linije koja prolazi točkom za izvođenje kaznenog udarca, paralelnom sa poprečnom crtom.

31. Igrač A odigra loptu do suigrača B koji nije u položaju zaleđa, iako je drugi napadač C u položaju zaleđa. Igra se nastavlja i nakon toga, u sljedećoj fazi igre, igrač B odigra loptu igraču C koji sada nije u položaju zaleđa. On postiže pogodak. Odluka suca?

Sudac priznaje pogodak zbog toga što igrač C, kada je dobio loptu, nije bio u položaju zaleđa. Njega se neće kazniti što je u prvoj fazi bio u položaju zaleđa budući da nije bio uključen u aktivnu igru.

32. Igraču koji se nalazi u položaju zaleđa loptu odigrava njegov suigrač, ali obrambeni igrač prvi stigne do lopte i namjerno loptu dodiruje rukama. Odluka suca?

Ako sudac smatra da se igrač iz položaja zaleđa aktivno uključio u igru i pri tome je utjecao na obrambenog igrača, sudac će zaustaviti igru zbog kažnjivog zaleđa i nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem.

Međutim, ako sudac smatra da igrača ne treba kazniti zbog položaja zaleđa, protiv momčadi igrača koji je namjerno igrao rukom dosudit će izravni slobodni udarac ili kazneni udarac. Igrača koji je igrao rukom, ukoliko PNI to propisuju, primjereno će disciplinski sankcionirati.

33. Igrač koji je u položaju zaleđa, ali nije u borbi za loptu sa suparnikom, trči prema lopti koju je odigrao njegov suigrač. Mora li sudac pričekati da on dodirne loptu kako bi ga kaznio?

Da. Sudac mora pričekati i vidjeti je li taj igrač konačno uključen u igru dodirujući loptu.

34. Što znači „utjecaj na igru“?

Za igrača koji se nalazi u poziciji zaleđa kažemo da „utječe na igru“ ako igra ili dodiruje loptu koju mu je odigrao ili ju je dodirnuo suigrač.

Sudac i pomoćni sudac procjenjuju poziciju zaleđa u trenutku prvog kontakta suigrača i lopte kada suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu.

35. Što znači „utjecaj na suparničkog igrača“?

Za igrača koji se nalazi u poziciji zaleđa kažemo da „utječe na suparničkog igrača“ ako:

- onemogućava suparničkog igrača da igra ili da bude u mogućnosti igrati loptom, tako da očigledno ometa vidokrug suparničkog igrača
- se uključi u borbu za loptu sa suparničkim igračem
- čini jasan pokušaj da igra loptom u svojoj blizini kada taj potez utječe na igrača suparničke momčadi
- čini očiglednu kretnju koja jasno utječe na sposobnost igrača suparničke momčadi da igra loptom.

Sudac i pomoćni sudac procjenjuju poziciju zaleđa u trenutku prvog kontakta suigrača i lopte kada suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu.

36. Što znači „stjecati prednost iz pozicije zaleđa“?

Za igrača koji se nalazi u poziciji zaleđa kažemo da „stječe prednost iz pozicije zaleđa“ ako:

- igra loptom ili ometa suparničkog igrača kada je lopta:
- odbijena ili je skrenuta do igrača od stupova vrata, grede, člana sudačkog tima ili suparničkog igrača
- odbijena, skrenuta ili dodana do igrača nakon namjerne obrane suparničkog igrača

Igrač koji je u poziciji zaleđa i loptu dobije od igrača suparničke momčadi, a nije u pitanju namjerna obrana, ne smatra se da je stekao prednost svoje pozicije.

Sudac i pomoćni sudac procjenjuju poziciju zaleđa u trenutku prvog kontakta suigrača i lopte kada suigrač „odigra“ ili „dodirne“ loptu.

- 37. Napadač u poziciji zaleđa trči prema lopti i sprječava suparničkog igrača da igra ili da bude u mogućnosti igrati loptom. Odluka suca?**
Sudac će označiti zaleđe i dosuditi neizravni slobodni udarac s mjesta gdje je igrač utjecao na suparničkog igrača.
- 38. Napadač u poziciji zaleđa primi loptu nakon obrane suparničkog vratara. Odluka suca?**
Sudac će označiti zaleđe i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač igrao ili dodirnuo loptu.
- 39. Napadač uputi udarac prema vratima igrača suparničke momčadi no lopta se odbije, ili je skrenuta od strane obrambenog igrača nakon namjerne obrane, suigraču napadača koji je bio u poziciji zaleđa, a isti igra ili dodiruje loptu. Odluka suca?**
Sudac će označiti zaleđe i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač igrao ili dodirnuo loptu.
- 40. Napadač uputi udarac prema vratima igrača suparničke momčadi, vratar obrani udarac tako da odbije loptu izvan vratareva prostora kada je jedan od napadača bio u poziciji zaleđa i kreće na loptu kao i njegov suigrač, koji nije bio u poziciji zaleđa. Suigrač prvi dođe do lopte, igra loptom i postiže pogodak. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak jer igrač, koji je bio u poziciji zaleđa, nije aktivno uključen u igru.
- 41. Igrač koji se nalazio u poziciji zaleđa napusti teren za igru kako bi izbjegao kažnjivo zaleđe. U sljedećem trenutku, kada je prema njemu loptu odigrao njegov suigrač, on se vrati u teren za igru i igra loptom. U trenutku odigravanja lopte samo se suparnički vratar nalazio na poprečnoj crti. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, zbog prekršaja zaleđa - utjecaj na igru, sa mjesta gdje je igrač igrao loptom.
- 42. Napadač se vrati iz pozicije zaleđa, u vlastitu polovicu terena za igru, gdje starta na igrača suparničke momčadi u borbi za loptu. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, zbog prekršaja zaleđa - utjecaj na igrača suparničke momčadi, sa mjesta gdje je igrač startao na igrača suparničke momčadi (na polovici terena za igru koja pripada napadaču).
- 43. Napadač odigrava loptu sa svoje polovice igrališta prema suigraču br. 9 koji se nalazi na poprečnoj crti protivničkog kaznenog prostora i ima ispred sebe samo vratara. Na 30 metara od vrata obrambeni igrač namjerno odigra loptu glavom u želji da je vrati svojem vrataru. Na putu prema vrataru presretne je napadač br. 9 koji je stajao u poziciji zaleđa i postiže pogodak. Odluka suca?**
Priznati pogodak. Napadač je dobio loptu nakon namjernog igranja suparnika i to nije kažnjivo.
- 44. Napadač koji se nalazi udaljen 10 metara od suparničkih vrata, snažno „šutira“ loptu koja evidentno ide prema vratima. U želji da spriječi pogodak obrambeni igrač koji stoji na prednjoj crti vratarevog prostora skrene loptu prema suparničkom igraču koji ispred sebe ima samo vratara i postiže pogodak. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac zbog kažnjivog zaleđa. Napadač je primio loptu nakon namjerne obrane igrača.

- 45. Napadač br. 9 koji je udaljen 20 metara od suparničkih vrata odigrava loptu ulijevo prema suigraču br. 7. Međutim, lopta pogodi obrambenog igrača koji od napadača br. 9 bio udaljen dva metra, i od njega se odbije udesno, do suigrača napadača br.10 koji je stajao na sedam metara od suparničkih vrata u poziciji zaleđa. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac zbog kažnjivog zaleđa. Napadač je stekao prednost iz pozicije zaleđa.

- 46. Igrač obrambene momčadi, nakon što je u skoku glavom izbio loptu ispred suparničkog napadača, padne i ostane ležati iza poprečne crte. Na izbijenu loptu natrčava drugi napadač i snažnim je udarcem upućuje prema suparničkim vratima. Lopta na putu prema vratima pogađa suigrača napadača, koji je u tom trenutku ispred sebe imao samo suparničkog vratara i pritom mu ometao vidokrug, i uđe u vrata. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 47. Igrač momčadi koja napada namjerno napusti teren za igru kako ne bi sudjelovao u aktivnoj igri. No, prije nego je lopta napustila granične crte terena za igru, ili ju je obrambena momčad odigrala izvan kaznenog prostora prema središnjoj crti, napadač primijeti da se na poprečnoj crti nalaze dva suparnička igrača te se vrati u teren za igru i igra loptu, ispred obrambenog igrača. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac, zbog nedozvoljenog stjecanja prednosti, s mjesta gdje se napadač uključio u igru i igrao loptu, za suparničku momčad. Sudac će opomenuti igrača zbog nesportskog ponašanja.

- 48. Igrač momčadi koja napada izlazi iz položaja zaleđe ili stoji u njemu, a nalazi se na putu obrambenog igrača i ometa njegovo kretanje prema lopti. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac, zbog nedozvoljenog utjecaja na obrambenog igrača da igra loptom ili se upusti u borbu za loptu, s mjesta gdje je napadač počinio prekršaj zaleđa, za suparničku momčad.

- 49. Igrač momčadi koja napada izlazi iz položaja zaleđe, ulazi u putanju obrambenog igrača i ometa njegov napredak (blokira njegovo kretanje prema lopti). Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi izravni slobodni udarac, s mjesta gdje je napadač počinio prekršaj iz Pravila 12, za suparničku momčad.

- 50. Igrač momčadi koja napada izlazi iz položaja zaleđe i kreće se prema lopti s namjerom odigravanja lopte te je pri tome zaustavljen prekršajem prije igranja ili pokušaja igranja loptom, ili prije nego se upustio u borbu za loptu sa suparničkim igračem . Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je obrambeni igrač počinio prekršaj iz Pravila 12, s obzirom da se taj prekršaj dogodio prije prekršaja zaleđa.

- 51. Igrač momčadi koja napada nalazi se u položaju zaleđe te je pri tome zaustavljen prekršajem u trenutku igranja ili pokušaja igranja loptom, ili kada se upustio u borbu za loptu sa suparničkim igračem. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je napadač počinio prekršaja zaleđa, s obzirom da se prekršaj zaleđa dogodio prije prekršaja iz Pravila 12.

- 52. Igrač momčadi koja napada izvodi slobodni udarac sa bočne pozicije, udaljen 30 metara od vrata suparnika. U trenutku kada je lopta udarena, i kada je u igri, obrambeni igrač očigledno povuče napadača koji se nalazi u položaju zaleđe, u kaznenom prostoru. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, opomenuti obrambenog igrača zbog nesportskog prekršaja iz Pravila 12 – manjak poštovanja prema nogometnoj igri, i dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.

- 53. Napadač momčadi A koji se nalazi u položaju zaleđa i obrambeni igrač momčadi B skoče u pokušaju da loptu koja je prolazila blizu njih igraju glavom. Ni jedan od njih dvojice nije dirao loptu i ona dođe do suigrača napadača koji se nalazio u dozvoljenoj poziciji i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će označiti zaleđe i dosuditi neizravni slobodni udarac s mjesta gdje je napadač utjecao na suparničkog igrača.

- 54. Igrač momčadi A uputi loptu unatrag prema suigraču koji se nalazio ispred kaznenog prostora i imao loptu imao pod kontrolom. Prije nego što je loptu igrao nogom, suparnički igrač koji se vratio iz pozicije zaleđa, napadne igrača i osvoji loptu. Odluka Suca?**

Sudac će dozvoliti nastavak igre.

- 55. Igrač obrane namjerno i očigledno igra rukom kako bi zaustavio loptu koju je suparnički igrač uputio suigraču koji se nalazio u poziciji zaleđa, u izglednoj prigodi za postizanje pogotka. Dodir lopte rukom ipak nije zaustavio loptu te ona dođe do suigrača u poziciji zaleđa. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti nastavak igre jer se radi o namjernoj igri obrambenog igrača. Namjerno igranje rukom obrambenog igrača smatra se „namjernom igrom“ u svrhu utvrđivanja kažnjivog zaleđa.

- 56. Napadač momčadi A, koji se nalazi u položaju zaleđa primi loptu od obrambenog igrača momčadi B koji je učinio očigledan pokret prema lopti u pokušaju da „presječe“ prolaz lopte prema suparničkom igraču u izglednoj poziciji za postizanje pogotka. Možemo li kretnju obrambenog igrača smatrati „namjernom obranom“ kod utvrđivanja kažnjivog zaleđa?**

Ne. „Namjernom obranom“ smatramo pokret igrača samo kada zaustavlja ili pokušava zaustaviti loptu koja je upućena izravno u vrata ili veoma blizu vrata.

- 57. Napadač momčadi A, koji se nalazio u položaju zaleđa primi loptu od obrambenog igrača momčadi B koji je namjerno igrao loptu rukom, u pokušaju da spriječi ulazak lopte u vrata, i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će odgoditi zvižduk, dozvoliti prednost i priznati pogodak budući da je napadač koji se nalazio u poziciji zaleđa primio loptu od suparničkog igrača nakon namjerne igre. Igrača momčadi B sudac će opomenuti zbog neuspješnog pokušaja sprječavanja pogotka igranjem rukom.

- 58. Obrambeni igrač „obrani“ udarac nogom, kada je loptu suparnik uputio u vrata ili vrlo blizu vrata. Potom je lopta došla do napadača koji se u trenutku kada je loptu prema vratima uputio njegov suigrač, nalazio u položaju zaleđa. Odluka suca?**

Sudac će označiti kažnjivo zaleđe i igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za momčad obrane zbog stjecanja prednosti napadača iz poziciji zaleđa nakon namjerne obrane obrambenog igrača.

59. Koji se dio ruke uzima u obzir za potrebe utvrđivanja kažnjivog položaja zaleđa?

Šake i ruke svih igrača, uključujući i vratare, ne uzimaju se u obzir za potrebe utvrđivanja kažnjivog zaleđa. Gornja granica ruke koja se uzima u obzir poravnata je s donjim dijelom pazuha. Budući da za potrebe utvrđivanja igranja rukom, rame nije dio ruke te ga se mora jednako promatrati pri utvrđivanju zaleđa.

PRAVILO 12 – PREKRŠAJI I NESPORTSKA PONAŠANJA
PRAVILO 13 – SLOBODNI UDARCI

1. Po mišljenju suca obrambeni igrač na preoštar način starta na suparničkog igrača i sruši ga u dijelu svog kaznenog prostora. Lopta je u igri. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad te opomenuti obrambenog igrača.

2. U vlastitom kaznenom prostoru igrač obrane neopreznim startom, po mišljenju suca, načini prekršaj nad napadačem koji je bio u posjedu lopte. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

3. U startu obrambenog igrača na napadača, po mišljenju suca, obrambeni igrač koristi pretjeranu snagu. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača, a obrambenog igrača isključiti.

4. Obrambeni igrač neoprežno nasrne na igrača suparničke momčadi tako da prije dođe do fizičkog dodira s napadačem, nego što je obrambeni igrač dodirnuo loptu. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad.

5. Vratar obrani udarac, a zatim ljut, držeći loptu, udara silovito suigrača koji se nalazio pored njega u kaznenom prostoru. Odluka suca?

Igru zaustaviti, isključiti vratara i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

6. U želji da spriječi igrača suparničke momčadi, skačući s jedne na drugu stranu i širenjem ruku, obrambeni igrač bez doticaja, spriječi napadača da dođe do lopte. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad. Ako sudac smatra da je obrambeni igrač pri tome kriv zbog nesportskog ponašanja, zaustavljanja obećavajućeg ili izgledne prigode za postizanje pogotka suparničke momčadi, sudac će ga disciplinski kazniti.

7. Kako bi spriječio pogodak obrambeni igrač namjerno dotakne loptu rukom, no ona ipak uđe u vrata. Odluka suca?

Pogodak priznati, a obrambenog igrača opomenuti.

8. Napadač, koji kreće sam prema suparničkim vratima i u izglednoj je prigodi za postizanje pogotka, bude zaustavljen preoštrim starom na 20 metara od vratiju suparničke momčadi. Odluka suca?

Igru zaustaviti, isključiti igrača obrane i dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača s mjesta prekršaja.

9. **Napadač je srušen preoštrim startom u suparničkom kaznenom prostoru, dok je pred sobom imao dva ili više igrača obrane, a nije se radilo o borbi za loptu. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, opomenuti igrača koji je preoštro startao te dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.
10. **Je li prilikom dosuđivanja kaznenog udarca uvijek obavezna disciplinska mjera?**
Ne.
11. **Obrambeni igrač koristi varku kako bi izigrao propis IFAB-a točka 3., u Pravilu 12, tako da podiže nogom loptu sebi na glavu i tada je glavom dodaje svom vrataru koji je rukama uhvati na 5 metara od vrata. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, obrambenog igrača opomenuti i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje se igrač nesportski ponio (koristio varku).
12. **Obrambeni igrač koristi varku kako bi izigrao propis IFAB-a točka 3., u Pravilu 12, tako da namjerno upotrijebi potez kojim glavom, prsima, koljenom, itd. dodaje loptu vrataru (uključujući i iz slobodnog udarca). Vratar pri tome nije dodirnuo loptu rukama, već loptu trenutačno nogom uputi suigraču. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, obrambenog igrača opomenuti i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje se igrač nesportski ponio (koristio varku), neovisno o tome je li vratar igrao loptu rukom ili ne.
13. **Na 30 metara od vrata, obrambeni igrač namjerno prekršajem s leđa zaustavi napad navalnog igrača, a da je tom prilikom mogućnost igranja loptom obrambenog igrača bila mala, a mogućnost ozljede igrača suparničke momčadi velika. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, obrambenog igrača isključiti i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta prekršaja.
14. **Igrač, da bi bio viši u skoku za loptom i istu dohvatio glavom, odupre se rukama o ramena suigrača. Sudac to zapazi. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, opomenuti igrača koji se odupro rukama i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje se igrač nesportski ponašao.
15. **Sudac je dosudio neizravni slobodni udarac. Suparnički igrač poskakuje ispred igrača koji želi izvesti taj neizravni slobodni udarac s ciljem da omete izvođenje. Odluka suca?**
Igrača koji je poskakivao treba opomenuti i omogućiti neometano izvođenje dosuđenog neizravnog slobodnog udarca.
16. **Izvodi se slobodni udarac iz kaznenog prostora u korist obrambene momčadi. Prije nego što je lopta napustila granice kaznenog prostora u teren za igru, vratar obrambene momčadi udari navalnog igrača koji je zaostao pred njegovim vratima u terenu za igru. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti vratara i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.
17. **Dosuđen je neizravni slobodni udarac u korist navale. Prilikom izvođenja napadač samo dodirne loptu ne pomaknuvši je, a suigrač zatim snažno udari loptu u suparnička vrata. Odluka suca?**
Udarac s vrata.
18. **Dosuđen je izravni slobodni udarac neposredno pred vlastitim kaznenim prostorom. Igrač izvede udarac prema svojim vratima i vrataru, koji samo dodirne loptu, no ona ipak uđe u njegova vrata. Odluka suca?**
Priznati pogodak.

- 19. Igra je zaustavljena, igrač jedne momčadi napusti teren za igru u znak protesta na odluku suca, a tada trener te momčadi želi zamijeniti tog igrača zamjenskim igračem. Odluka suca?**
Sudac neće dozvoliti zamjenu. Igrača koji je u znak protesta napustio teren za igru upisati u Zapisnik kao isključenog, a igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena.
- 20. Dva igrača suparničkih momčadi istovremeno počine prekršaj, dok je igra bila u tijeku. Odluka suca?**
Igru zaustaviti. Dosuditi izravni slobodni udarac protiv momčadi igrača koji je počinio teži prekršaj, sa mjesta prekršaja. Disciplinska mjera ovisi o težini prekršaja.
- 21. Tijekom igre, vratar obrani udarac na vrata, uhvati loptu, pođe tri koraka i postavi je na rub vratareva prostora te nogom izvede "kao udarac s vrata". Prije nego je lopta napustila granice kaznenog prostora na loptu natrči suparnički igrač, koji se nalazio u kaznenom prostoru, prihvati loptu unutar kaznenog prostora i postigne pogodak. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
- 22. Tijekom igre dva igrača iste momčadi međusobno se nepristojno i grubo vrijeđaju. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti oba igrača i igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja protiv njihove momčadi.
- 23. Tijekom igre, igrač koji se nalazi u vlastitom kaznenom prostoru nepristojno i grubo vrijeđa suparničkog igrača. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti igrača i igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja protiv njegove momčadi. Svi verbalni prekršaji prema suigračima i suparničkim igračima, službenim osobama, članovima sudačkog tima, kažnjavaju se neizravnim slobodnim udarcem.
- 24. Igra je u tijeku. Igrač momčadi A i igrač momčadi B međusobno se potuku izvan terena za igru, a sudac je zaustavio igru. Odluka suca?**
Neovisno o tome jesu li igrači namjerno napustili teren kako bi se potukli, ili su se zatekli van teren za igru, sudac će isključiti oba igrača, a potom igru nastaviti spuštanjem lopte za jednog od igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je posljednji dodir s loptom bio u kaznenom prostoru sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara.
- 25. Lopta je izbačena preko uzdužne crte izvan terena za igru. Prije nego što je izvršeno ubacivanje, igrač koji ubacuje loptu na atletskoj stazi udari nogom suparničkog igrača koji se tu zatekao. Odluka suca?**
Isključenje igrača koji je trebao izvršiti ubacivanje, a igru nastaviti ubacivanjem za njegovu momčad.
- 26. Dok je lopta u igri, vratar unutar svog kaznenog prostora silovito udari suigrača šakom u lice. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti vratara i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.
- 27. Igra je privremeno zaustavljena. Vratar unutar svog kaznenog prostora pljune na suca. Odluka suca?**
Vratara isključiti i nastaviti igru zbog čega je bila zaustavljena.
- 28. Dok je igra u tijeku vratar baci svoju kapu u glavu suparničkom igraču koji se nalazio u kaznenom prostoru, u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, zbog čega je isti izgubio kontrolu nad loptom. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, isključiti vratara i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

- 29. Sudac spušta loptu za igrača obrane na 20 metara od vratiju. Prije nego je lopta dodirnula tlo, njegov suigrač namjerno rukom udari navalnog igrača unutar vlastitog kaznenog prostora. Odluka suca?**

Isključiti igrača obrane i ponoviti spuštanje lopte.

- 30. Dva igrača iste momčadi udare jedan drugoga namjerno i silovito nogom po nozi. Igra je u tijeku pa je sudac radi toga igru privremeno zaustavio. Odluka suca?**

Isključenje oba igrača i izravni slobodni udarac protiv njihove momčadi s mjesta prekršaja.

- 31. Igra je zaustavljena. Trener najavi da će izvršiti zamjenu igrača. Igrač, koji treba biti zamijenjen, ne želi napustiti teren za igru već grubim riječima i psovkama vrijeđa trenera koji ga je odlučio zamijeniti. Odluka suca?**

Isključiti igrača bez prava na zamjenu, a igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena.

- 32. Koje su tehničke, a koje disciplinske mjere koje dosuđuje sudac?**

Tehničke mjere: izravni i neizravni slobodni udarac;

Disciplinske mjere: upozorenje, opomena, isključenje, zabrana nastupa.

- 33. Igrač navale izvodi izravni slobodni udarac sa 17 metara od suparničkih vrata. Obrambena momčad postavlja živi zid na propisanoj udaljenosti. Na znak suca, igrač snažno udara loptu preko zida u gredu od koje se odbije u teren za igru, pogodi suca i dođe do izvođača izravnog slobodnog udarca koji ponovo udari loptu prema vratima i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac pogodak neće priznati, već će dosuditi neizravni slobodni udarac za momčad obrane, s mjesta gdje je igrač drugi put igrao loptom.

- 34. Navedite slučaj gdje suparnički igrači mogu stajati na manjoj razdaljini od 9,15 m kod izvođenja slobodnih udaraca!**

Ako je dosuđen neizravni slobodni udarac za momčad koja napada u kaznenom prostoru suparnika, na manjoj udaljenosti od 9,15 metara od vrata, tada obrambeni igrači mogu stajati na poprečnoj crti vrata.

- 35. Igrač obrane sapleo je suparničkog igrača koji je bio u posjedu lopte. Kako se lopta nastavila kretati prema suigraču sapletenog igrača sudac je dozvolio prednost ne zaustavljajući igru. Međutim, drugi obrambeni igrač presiječe put lopti i dođe u njen posjed. Sve se to dogodilo unutar nekoliko sekundi nakon prekršaja. Odluka suca?**

Igru zaustaviti i dosuditi prvobitni prekršaj.

- 36. Igrač obrane saplete suparničkog navalnog igrača koji samo posrne, ali mu lopta ostane u posjedu i pod kontrolom. Sudac je dozvolio prednost ne zaustavljajući igru. Igrač obrane koji nije uspio zaustaviti kretanje navalnog igrača odmah potom grubo s leđa nasrne na navalnog igrača. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, isključiti igrača obrane i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je igrač obrane grubo startao na suparničkog igrača navale.

- 37. Nad igračem navale počinjen je prekršaj. Međutim, kako je lopta ostala u posjedu igrača, sudac nije zaustavio igru, već je dozvolio prednost. Igrač navale nad kojim je bio počinjen prekršaj zamahne rukom i namjerno udari suparničkog igrača, koji je nad njim počinio prekršaj, rukom u lice. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, isključiti igrača navale i dosuditi izravan slobodni udarac za momčad obrane.

- 38. U gužvi, na oko 11 metara u kaznenom prostoru pred vlastitim vratima, obrambeni igrač trčeći unatrag preoštrim prekršajem sruši suparničkog napadača. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad te opomenuti obrambenog igrača.
- 39. Prema procjeni suca, obrambeni igrač nenamjerno i neoprezno sruši suparničkog napadača. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača.
- 40. Igrač obrane u ispravnom klizećem startu udari prije nogu napadača, nego loptu. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača.
- 41. Dok je igra bila u tijeku, izrazito snažniji obrambeni igrač prema procjeni suca, koristeći pretjeranu snagu, počinj prekršaj nad suparničkim igračem u izglednoj prigodi za postizanje pogotka,. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad te isključiti obrambenog igrača.
- 42. Na visoko nabačenu loptu želi skočiti obrambeni igrač kojeg u tome onemogućj suparnički napadač. Potom, lopta dođe do suigrača napadača koji postiže pogodak. Odluka suca?**
Pogodak ne priznati i dosuditi izravni slobodni udarac s mjesta prekršaja za momčad obrane.
- 43. Obrambeni igrač širi ruke u želji da spriječi napadača da dođe do lopte, te ga pri tome preoštro „zakači“ po licu. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, opomenuti obrambenog igrača i dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača.
- 44. Vratar obrani udarac, a zatim unutar vratarevog prostora silovito loptom udari suparničkog napadača koji se tu zatekao. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, vratara isključiti i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.
- 45. Igrač je uz odobrenje suca izvan terena za igru. Dok je igra u tijeku, igrač od suca zatraži da mu dozvoli povratak u igru s uzdužne crte. Igrač pri tome ulaskom ne koristi momčadi. Odluka suca?**
Sudac će igraču dozvoliti ulazak u teren.
- 46. Sudac je igrača udaljio s terena za igru da popravi opremu. Dok je igra u tijeku igrač je popravio opremu i traži da se vrati u igru. Može li mu sudac to dozvoliti?**
Može. Igrač mora proći provjeru bilo kojeg člana sudačkog tima prije nego što dobije dopuštenje za povratak na teren, koje može biti i tijekom igre, uz dozvolu suca (igrača se tretira na isti način kao da se vraća poslije ozljede).
- 47. Vratar obrani udarac, a zatim po mišljenju suca namjerno leži na lopti više od dozvoljenog. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, opomenuti vratara i dosuditi neizravni slobodni udarac protiv momčadi vratara s mjesta prekršaja.* Prema potrebi nadoknaditi izgubljeno vrijeme.
- 48. Napadač, nakon što se uspješno oslobodio posljednjeg suparničkog braniča, uđe u kazneni prostor i ima očiglednu priliku za postizanje pogotka. Branič ga sustigne i sruši saplitanjem sa leđa. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti braniča i dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.

- 49. Udarac prema vratima spriječio je obrambeni igrač na samoj crti vlastitih vrata, hvatajući loptu rukom. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti braniča i dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.
- 50. Vratar obrani udarac i kontrolira loptu s dvije ruke, ali je zatim spusti na tlo, povede nekoliko koraka nogom i ponovno uhvati rukama. Odluka suca?**
Igru zaustaviti i dosuditi neizravni slobodni udarac protiv momčadi vratara, s mjesta gdje je vratar ponovno uhvatio loptu rukama.
- 51. Obrambeni igrač preoštrim prekršajem s leđa sruši suparničkog napadača u vlastitom kaznenom prostoru. Napadač je pred sobom imao još nekoliko suparničkih obrambenih igrača. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, opomenuti braniča i dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.
- 52. Obrambeni igrač, u pokušaju da igra loptom, s obje noge silovito skoči u igrača suparničke momčadi. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti obrambenog igrača i dosuditi izravni slobodni udarac za momčad napadača s mjesta prekršaja.
- 53. Koje su vrste slobodnih udaraca te koja je razlika među njima?**
IZRAVNI (neposredni, direktni) - može se izravno postići pogodak u suparnička vrata.
NEIZRAVNI (posredni, indirektni) - ne može se izravno postići pogodak ni u vlastita, ni u suparnička vrata.
- 54. Gdje moraju stajati suparnički igrači kod izvođenja slobodnih udaraca (izravnih i neizravnih) iz vlastitog kaznenog prostora?**
Suparnički igrači moraju stajati izvan kaznenog prostora, u terenu za igru, udaljeni najmanje 9,15 m od lopte.
- 55. Izvodi se slobodni udarac iz vlastitog kaznenog prostora tako da igrač koji izvodi slobodni udarac vrati loptu svom vrataru i vratar je uhvati u ruke. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je vratar igrao loptu rukom. U ovakvim slučajevima kada vratar igra rukom unutar svog kaznenog prostora nakon što mu je loptu uputio suigrač, dosuđuje se neizravni slobodni udarac bez disciplinske mjere.
- 56. Koja je obaveza suca kako bi naznačio da se radi o neizravnom slobodnom udarcu?**
Sudac je dužan podignuti ruku iznad glave i držati je u tom položaju tako dugo dok se udarac ne izvede i dok loptom nije igrao neki drugi igrač ili dok cijela lopta ne izađe izvan terena za igru ili je jasno da pogodak ne može biti postignut izravno.
- 57. Kako će postupiti sudac ako neki od igrača gestikuliraju ili poskakuju s ciljem da onemoguće izvođenje slobodnih udaraca?**
Sudac će ih opomenuti zbog nesportskog ponašanja.
- 58. Sudac je dosudio udarac s vrata za momčad obrane nakon što je cijela lopta napustila teren za igru preko poprečne crte s desne strane vrata. Obrambeni igrač izvede taj udarac s lijeve strane i pet metara od vrata. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti nastavak igre jer je udarac pravilno izveden.
- 59. Dosuđen je neizravni slobodni udarac za momčad napadača zbog prekršaja u vratarevom prostoru obrambene momčadi i to s lijeve strane vratareva prostora. Napadač postavi loptu na crtu vratareva prostora s desne strane i želi izvesti udarac. Odluka suca?**
Sudac će tražiti da igrač izvede udarac s lijeve strane, na crti vratareva prostora, najbliže mjestu prekršaja.

- 60. Dosuđen je izravni slobodni udarac s 18 metara od vlastitih vrata, za momčad obrane. Slobodni udarac izvede branič tako da vrati loptu svome vrataru. Vratar ne dodirne loptu već ona uđe izravno u vlastita vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak i dosuditi će udarac iz kuta.
- 61. Dosuđen je neizravni slobodni udarac s 18 metara od vlastitih vrata, za momčad obrane. Slobodni udarac izvede branič tako da vrati loptu svome vrataru. Vratar ne dodirne loptu već ona uđe izravno u vlastita vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak i dosuditi će udarac iz kuta.
- 62. Branič izvodi slobodni udarac s 18 metara od vlastitih vrata tako da vrati loptu prema vlastitom vrataru. Vratar nogom odbije loptu natrag prema braniču koji je potom uputi u vlastita vrata. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
- 63. Izvodi se izravni slobodni udarac tako da izvođač samo dodirne loptu ne pomaknuvši je, a potom natrči suigrač i snažno šutira i postigne pogodak u suparnička vrata. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
- 64. Izvodi se neizravni slobodni udarac tako da izvođač navale samo dodirne loptu ne pomaknuvši je, a potom natrči suigrač i snažno šutira i postigne pogodak u suparnička vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak i dosuditi će udarac s vrata.
- 65. Izvodi se izravni slobodni udarac tako da izvođač gurne loptu, no ona pređe svega 30 cm, a na nju natrči suigrač, snažno udari loptu nogom i postigne pogodak u suparnička vrata. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
- 66. Izvodi se neizravni slobodni udarac tako da izvođač gurne loptu, no ona prijeđe svega 30 cm, a na nju natrči suigrač, snažno udari loptu nogom i postigne pogodak u suparnička vrata. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
- 67. Navedite prekršaje igrača zbog kojih će sudac dosuditi izravni slobodni udarac?**
Izravni slobodni udarac dosuđuje se u korist suparničke momčadi ako igrač počini bilo koji od sljedećih prekršaja, na način koji sudac smatra neopreznim, preoštrim ili koji uključuje prekomjernu silu:
- nasrne na suparnika
  - skoči na suparnika
  - udari ili pokuša nogom udariti suparnika
  - odgurne suparnika
  - udari ili pokuša rukom ili glavom udariti suparnika
  - starta na suparnika ili se upusti u borbu za loptu na nedozvoljeni način
  - podmetne ili pokuša podmetnuti nogu suparniku.
- Izravni slobodni udarac dosuđuje se kada igrač počini jedan od sljedećih prekršaja:
- prekršaj igranja rukom (izuzevši vratara unutar vlastitog kaznenog prostora)
  - drži suparnika
  - kontaktom ometa suparnika
  - ugrize ili pljune na nekoga tko je [upisan u Zapisnik o utakmici ili člana sudačkog tima](#)
  - baci predmet na loptu, suparnika ili člana sudačkog tima, ili dira loptu držanim predmetom

- počinji prekršaj protiv nekoga tko je [upisan u Zapisnik o utakmici ili člana sudačkog tima](#) koji uđu u teren za igru dok je igra u tijeku.

Izravni slobodni udarac dosuđuje se ukoliko službena osoba, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač, isključeni igrač ili igrač koji mora dobiti sučevo odobrenje za ponovni ulazak, uđe u teren za igru i pritom ometa igru ili igrača suparničke momčadi, a sudac je zbog toga zaustavio igru.

Izravni slobodni udarac dosuđuje se ukoliko se nakon postignutog pogotka, a prije nastavka igre, na terenu za igru u trenutku postizanja pogotka nalazila dodatna [osoba a ta osoba je navedena u Zapisniku o utakmici](#).

68. Navedite prekršaje vratara zbog kojih će sudac dosuditi neizravni slobodni udarac?

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se za suparničku momčad ukoliko vratar unutar vlastitog kaznenog prostora počinji bilo koji od sljedećih prekršaja:

- kontrolira loptu šakom/rukum duže od šest sekundi prije ispuštanja iste
- dodirne loptu šakom/rukum nakon ispuštanja, a prije nego što je dodirnula nekog drugog igrača,
- dodirne loptu šakom/rukum, osim ako je vratar jasno udario loptu nogom ili pokušao udariti loptu nogom kako bi je poslao u igru, nakon:
  - što ju je suigrač namjerno dodao vrataru nogom,
  - izravnog primanja lopte od suigrača poslije izvedenog ubacivanja.

69. Navedite prekršaj igrača zbog kojih će sudac dosuditi neizravni slobodni udarac?

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se za suparničku momčad ukoliko igrač:

- igra na opasan način,
- ometa napredak suparnika bez kontakta,
- iskaže neslaganje koristeći agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik i/ili [radnju](#), ili druge verbalne prekršaje,
- onemogućava vratara pri ispuštanju lopte iz ruke, ili udari nogom ili pokuša udariti nogom loptu dok je vratar u postupku ispuštanja lopte,
- [inicira namjerni potez kako bi prosljedio loptu \(uključujući iz slobodnog udarca ili udarca s vrata\) prema vrataru s glavom, koljenom itd. izigravajući Pravila, bez obzira dodirne li vratar loptu rukom ili ne; vratar će biti kažnjen prekršajem ukoliko je odgovoranza iniciranje namjernog izigravanja Pravila](#)
- počinji bilo koji drugi prekršaj koji nije naveden u Pravilima, zbog čega se igra zaustavlja da bi igrač bio opomenut ili isključen iz igre.
- pretjerano koristio znak za sudačku provjeru (TV ekran)

70. Navedite prekršaje zamjenskih ili zamijenjenih igrača zbog kojih će sudac izreći opomenu?

Zamjenski ili zamijenjeni igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre
- izrazio neslaganje riječima ili djelom
- ušao ili se vratio na teren za igru bez sučevog dopuštenja
- kriv za nesportsko ponašanje
- ušao u prostor za sudačke provjere
- pretjerano koristio znak za sudačku provjeru (TV ekran)

71. Navedite prekršaje igrača zbog kojih će sudac izreći opomenu?

Igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre
- izrazio neslaganje riječima ili djelom
- ušao ili se vratio na teren za igru, ili ga namjerno napustio, bez sučevog dopuštenja
- propustio poštovati propisanu udaljenost pri nastavku igre spuštanjem lopte, udarcem iz kuta, slobodnim udarcem ili ubacivanjem
- opetovano kršio Pravila nogometne igre (ne postoji točno određen broj ili obrazac kršenja)
- kriv za nesportsko ponašanje
- ušao u prostor za sudačke provjere
- pretjerano koristio znak za sudačku provjeru (TV ekran)

72. Navedite nesportska ponašanja igrača zbog kojih će sudac izreći opomenu?

Igrač mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja kada:

- pokuša prevariti suca, primjerice simuliranjem ozljede ili pretrpljenog prekršaja
- zamijeni mjesta s vratarem tijekom igre ili bez sučevog dopuštenja
- počinio preoštiri prekršaj za izravni slobodni udarac
- igra rukom kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad
- počinio bilo kakav prekršaj kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad, osim kada sudac dosudi kazneni udarac zbog prekršaja počinjenog pri pokušaju da se igra loptom
- onemogući suparnika u izglednoj prilici za postizanje pogotka prekršajem počinjenim pri pokušaju da igra loptom, a sudac dosudi kazneni udarac
- igra rukom u pokušaju da postigne pogodak (bez obzira je li pokušaj bio uspješan ili neuspješan) ili u neuspješnom pokušaju da spriječi postizanje pogotka
- napravi neovlaštene oznake na terenu za igru
- igra loptom pri napuštanju terena za igru, nakon dobivenog dopuštenja za napuštanje terena
- pokaže nedostatak poštovanja prema igri
- namjerno upotrijebi potez kojim glavom, prsima, koljenom, itd. dodaje loptu vrataru (uključujući i iz slobodnog udarca), kako bi zaobišao Pravila nogometne igre, bez obzira dodirne li vratar loptu rukom
- riječima skreće pažnju suparniku tijekom igre ili pri nastavku igre

73. Kada igrač mora biti opomenut kod proslave pogotka?

Igrač mora biti opomenut kada počinio neko od sljedećih nesportskih ponašanja:

- penjanja na zaštitnu ogradu i/ili pristupanja gledateljima na način koji izaziva sigurnosne probleme
- djelovanja na provokativan, podrugljiv ili potpaljiv način
- pokrivanje glave ili lica maskom ili drugim sličnim predmetom
- skidanja dresa ili pokrivanja glave dresom

Igrač mora biti opomenut u gore navedenim okolnostima čak i ako pogodak nije priznat.

74. Kada igrač mora biti opomenut kod odugovlačenja s nastavkom igre?

Sudac će igrača opomenuti kod odugovlačenja s nastavkom igre u situacijama kada:

- fintirajući ubacivanje naglo ostavi loptu za suigrača da je ubaci u igru
- oteže pri napuštanju terena za igru tijekom postupka zamjene
- prekomjerno odgađa s nastavkom igre

- udara loptu ili odnosi loptu s mjesta prekršaja, ili izaziva sukob namjernim dodirivanjem lopte nakon što je sudac zaustavio igru
- izvodi slobodni udarac s pogrešnog mjesta kako bi iznudio ponavljanje izvođenja

75. Kada igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač mora biti isključen iz igre?

Igrač, zamjenski igrač ili zamijenjeni igrač koji počini bilo koji od sljedećih prekršaja mora biti isključen kada:

- onemogućuje suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka prekršajem igranja rukom (izuzevši vratara u vlastitom kaznenom prostoru)
- onemogućuje postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka suparničkom igraču, čija je općenita linija kretanja u smjeru počinateljevih vrata, prekršajem kažnjivim slobodnim udarcem
- počine teški prekršaj
- ugrizu ili pljunu na nekoga
- nasilno se ponašaju
- koriste agresivne, uvredljive ili pogrдне riječi i/ili gestikulacije
- dobiju drugu opomenu u istoj utakmici
- uđu u prostoriju za VAR

76. Od kojeg trenutka i do kada, te kome sve, sudac može pokazati žuti ili crveni karton prilikom izricanja disciplinske mjere?

Sudac ima pravo pokazati žute ili crvene kartone, od ulaska na teren za igru na početku utakmice pa sve dok utakmica ne završi, uključujući i stanku između poluvremena, produžetke i jedanaesterce.

Crveni ili žuti karton može se pokazati samo igraču, zamjenskom, zamijenjenom igraču ili službenoj osobi.

77. Prilikom udaljavanja s klupe trenera ili nekog od tehničkog osoblja, pokazuje li sudac crveni karton?

Da.

78. Može li isključeni igrač ili službena osoba ostati unutar tehničkog prostora ili unutar ograđenog dijela terena?

Ne.

79. Kada i kako će sudac sankcionirati povlačenje ili držanje suparničkog igrača?

Ako ne može primijeniti prednost, sudac će zbog povlačenja ili držanja suparničkog igrača zaustaviti igru. Ovisno o intenzitetu prekršaja (manjak poštovanja prema nogometnoj igri) ili mjestu prekršaja (zaustavljanje obećavajućeg napada ili izgledne situacije za postizanje pogotka), opominje ili isključuje igrača, ili pak, ne izriče disciplinsku mjeru. Igru nastavlja izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora.

80. Igrač, koji je postigao regularan pogodak, skine dres kako bi proslavio pogodak i trči u zagrljaj suigračima s kojima dijeli zadovoljstvo te zajedno odlaze na svoju polovicu terena za igru. Odluka suca?

Igrača koji je skinuo dres opomenuti te nastaviti igru početnim udarcem.

81. Igrač koji je postigao pogodak, skine dres kako bi proslavio pogodak i trči u zagrljaj suigračima s kojima dijeli zadovoljstvo te zajedno odlaze na svoju polovicu terena za igru. Sudac tek tada uoči pomoćnog suca koji mu je dao znak zastavicom da je pogotku prethodilo kažnjivo zaleđe, što sudac i prihvati. Odluka suca?

Igrača koji je skinuo dres opomenuti te nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja zaleđa.

- 82. Igrač, nakon što je postigao regularan pogodak, slaveći skine dres i provokativno izaziva suparničkog vratara, izruguje se suparničkim navijačima, i tek potom odlazi u zagrljaj sa suigračima. Što će poduzeti sudac?**

Sudac će opomenuti igrača koji je postigao pogodak zbog skidanja dresa a potom mu pokazati drugu opomenu zbog nesportskog ponašanja prema suparniku i isključiti ga iz igre. Sudac će nadoknaditi izgubljeno vrijeme, a igru nastaviti početnim udarcem.

- 83. Nakon regularno postignutog pogotka neki igrači, slaveći postignuti pogodak, namjerno i prekomjerno odugovlače s nastavkom igre. Odluka suca?**

Igrače opomenuti, nadoknaditi izgubljeno vrijeme, a igru nastaviti početnim udarcem.

- 84. Igrač, slaveći pogodak, skine gaćice pokazujući genitalije. Odluka suca?**

Igrača isključiti zbog drskog ponašanja, a igru nastaviti početnim udarcem.

- 85. Mogu li nogometni nacionalni savezi na nižim razinama natjecanja kao disciplinsku mjeru propisati privremena isključenja igrača?**

Upotreba privremenih isključenja (*sin bin*) odobrena je za sve ili neke opomene/žute kartone u mlađim kategorijama, utakmicama veterana, osoba s invaliditetom i nogometu na najširoj osnovi (*grassroots*/rekreacija). Privremeno isključenje propisuje nadležno tijelo natjecanja – nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife.

- 86. Igrač oteže s nastavkom igre na način da izvede dosuđeni slobodni udarac s krivog mjesta kako bi suca prisilio da odredi ponovno izvođenje. Odluka suca?**

Igru zaustaviti, opomenuti izvođača, nadoknaditi izgubljeno vrijeme, a igru nastaviti ponovnim izvođenjem slobodnog udarca s mjesta prekršaja za istu momčad koja je prvotno izvela slobodni udarac.

- 87. Obrambeni igrač izvede neizravni slobodni udarac tako da uputi loptu u vlastita vrata. Odluka?**

Udarac iz kuta za suparničku momčad.

- 88. Obrambeni igrač izvede izravni slobodni udarac tako da uputi loptu u vlastita vrata. Odluka suca?**

Udarac iz kuta za suparničku momčad.

- 89. Napadač izvede neizravni slobodni udarac tako da uputi loptu izravno u suparnička vrata. Odluka?**

Udarac s vrata za momčad obrane.

- 90. Igra je zaustavljena. Najavljena je zamjena igrača, a igrač koji treba biti zamijenjen očigledno odugovlači izlazak s terena za igru. Odluka suca?**

Igrača koji očigledno odugovlači izlazak s terena za igru treba opomenuti, nadoknaditi izgubljeno vrijeme, a igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena. Sudac u takvim situacijama treba djelovati proaktivno i koristiti „zdrav razum“.

- 91. Izvodi se ubacivanje, igrač prilazi mjestu za ubacivanje, uzima loptu, ali tada radi odugovlačenja nastavka igre prepušta loptu suigraču da izvede ubacivanje. Odluka suca?**

Igrača koji odugovlači s nastavkom igre treba opomenuti, nadoknaditi izgubljeno vrijeme i igru nastaviti ubacivanjem za istu momčad.

- 92. Dosuđen je slobodni udarac. Igrač uzima loptu i umjesto da izvede slobodni udarac on je udara ili baca s mjesta prekršaja, ali isključivo radi odugovlačenja s nastavkom igre. Odluka suca?**

Igrača koji odugovlači s nastavkom igre opomenuti, nadoknaditi izgubljeno vrijeme i igru nastaviti izvođenjem slobodnog udarca s mjesta prekršaja.

93. Vratar obrani udarac, a zatim loptom namjerno i silovito pogađa suparničkog igrača koji je bio izvan kaznenog prostora u terenu za igru. Odluka suca?

Igru zaustaviti, vratara isključiti i igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je igrač bio pogođen.

94. Kako se kažnjava prekršaj kojim igrač ugrožava sigurnost suparničkog igrača, a mogućnost ozljede je velika?

Prekršaj kojim igrač ugrožava sigurnost suparničkog igrača, a mogućnost ozljede je velika, bilo da je prekršaj počinjen s leđa, sa strane ili sprijeda, mora se okarakterizirati kao prekršaj grube igre i kazniti isključenjem igrača.

95. Na napadača koji se nalazi unutar suparničkog kaznenog prostora, u položaju zaleđa, a da pri tome nije uključen u aktivnu igru, nasilno i nesportski nasrne suparnik dok je igra u tijeku. Odluka suca?

Sudac će počinitelja prekršaja isključiti iz igre zbog nasilnog nesportskog čina i dosuditi kazneni udarac.

96. Vratar koji stoji unutar svog kaznenog prostora, namjerno igra rukom izvan kaznenog prostora. Odluka suca?

Sudac dosuđuje izravni slobodni udarac u korist suparničke momčadi. Ako sudac smatra da je vratar također kriv zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati vratara.

97. Vratar kontrolira loptu rukama u kaznenom prostoru i dodaje suigraču koji se također nalazi unutar kaznenog prostora. On zabunom udari loptu prema svojim vratima. Vratar je dotakne rukama, ali je ne spriječi da uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac priznaje pogodak.

98. Igrač vraća loptu nogom vrataru koji u pokušaju da je izbacila izvan kaznenog prostor, promaši tu loptu na način da mu se od kopačke odbije u stativu, te se potom ponovo vrati vrataru koji je uhvati rukama. Odluka suca?

Sudac dopušta nastavak igre.

99. Igrač vraća loptu nogom vrataru koji u pokušaju da je izbacila izvan kaznenog prostor, promaši tu loptu na način da ju izbije visoko u zrak na nekoliko metara od sebe. Vratar potom potrči, skoči i uhvati loptu rukama. Odluka suca?

Sudac dopušta nastavak igre.

100. Igrač obrambene momčadi koji nije vratar stoji izvan kaznenog prostora i namjerno igra loptu rukom unutar kaznenog prostora. Odluka suca?

Sudac dosuđuje kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.

101. Igrač napusti teren za igru dok slavi postizanje pogotka. Odluka suca?

Napuštanje terena za igru radi proslave pogotka prihvatljiv je dio nogometa i nije prekršaj za opomenu, ali igrači bi se morali vratiti na teren što je prije moguće.

102. Igrač napusti teren za igru kako bi proslavio postignuti pogodak i iza reklame uzme ranije pripremljenu masku i njome prekrije lice. U tom trenutku sudac uoči znak zastavicom pomoćnog suca koji je označio da se igrač prije postizanja pogotka nalazio u kažnjivom zaleđu. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak, opomenuti će igrača zbog nesportskog ponašanja, a igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem u korist momčadi koja se brani s mjesta prekršaja.

103. Sudac opominje igrača koji se nakon toga ispriča sucu zbog svog nesportskog ponašanja. Može li sudac odlučiti da incident ne uključi u izvješće?

Ne. Sve se opomene moraju upisati u Zapisnik o utakmici, u rubrici opomenuti igrači.

104. Igrač izvede udarac s vrata po vrlo vjetrovitom vremenu. Lopta izađe iz kaznenog prostora, ali je zatim vjetar natrag otpuše u kazneni prostor prije nego ju je dodirnuo bilo koji drugi igrač. Igrač igra loptu rukama, iako u blizini nije bilo suparničkih igrača, kako bi spriječio da ona uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac dosuđuje kazneni udarac u korist suparničke momčadi zbog igranja lopte rukom u vlastitom kaznenom prostoru. Iako je počinjen i prekršaj na način da je isti igrač po drugi puta igrao loptom, prije nego ju je dotaknuo neki drugi igrač, sudac mora kazniti ozbiljniji prekršaj, sukladno Pravilu 5.

Igrač nije spriječio postizanje pogotka, kao ni izglednu prigodu za njegovo postizanje, budući da se iz udaraca s vrata ne može izravno postići pogodak u vlastita vrata.

105. U korist jedne od momčadi dosuđuje se neizravni slobodni udarac, u vlastitom kaznenom prostoru. Igrač koji izvodi udarac, udari loptu prema suigraču koji se nalazi unutar kaznenog prostora, no lopta uđe u vrata a da je ni jedan drugi igrač nije dodirnuo. Odluka suca?

Sudac će dosuditi udarac iz kuta.

106. Obrambeni igrač, koji stoji na crti između vlastitih vratiju, namjerno obrani i odbije loptu rukama, koja bi evidentno ušla u vrata, do suparničkog igrača koji izravno postigne pogodak. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti prednost („odgoditi zvižduk“) i priznati pogodak. Obrambenog igrača će opomenuti zbog nesportskog ponašanja.

107. Igra je u tijeku, a igrač u znak neslaganja s odlukom suca plješće rukama. Odluka suca?

Ako suparnička momčad ne ostvaruje prednost, sudac će igru zaustaviti, igrača opomenuti, i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta nesportskog ponašanja, narušavanja autoriteta suca. Ako je sudac dozvolio nastavak igre, igrača će opomenuti nakon prvog zaustavljanja igre.

108. Je li prekršaj ako vratar uhvati loptu rukama nakon što mu je namjerno istu koljenom vratio suigrač?

Ne.

109. U trenutku kada sudac nastavlja igru spuštanjem lopte, za vratara unutar kaznenog prostora, obrambeni igrač nasilno nasrne na igrača suparničke momčadi koji se nalazio na propisanoj udaljenosti. Sve se to dogodilo prije nego što je lopta dodirnula tlo. Odluka suca?

Sudac isključuje obrambenog igrača iz igre zbog nasilnog prekršaja, a igru nastavlja ponovnim spuštanjem lopte.

110. Dok je lopta u igri, vratar nasilno nasrne na igrača suparničke momčadi u prostoru uz poprečnu crtu vrata i mreže vrata. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, isključuje vratara i nastavlja igru kaznenim udarcem za suparničku momčad.

- 111. Nakon uspješne intervencije vratar izbací loptu u polje, a zatim rukom udari suparničkog napadača, koji se tijekom akcije odsklizao preko poprečne crte izvan terena za igru. Vratar nije napustio igralište. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru, isključuje vratara i nastavlja igru kaznenim udarcem za suparničku momčad.
- 112. Napadač prođe pokraj vrataru i udari loptu nogom prema praznim vratima. Obrambeni igrač baci kopačku ili sličan predmet koji udari loptu i spriječi njen ulazak u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac. Igrača, koji je počinio prekršaj, isključuje iz igre zbog sprečavanja postizanja pogotka.
- 113. Napadač prođe pokraj vrataru i udari loptu nogom prema praznim vratima. Vratar tada baci kopačku koja udari loptu i spriječi njen ulazak u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac za suparničku momčad. Sudac će vratara isključiti zbog sprečavanja postizanja pogotka.
- 114. Dok je igra bila u tijeku, vratar, da bi spriječio ulazak lopte u vlastita vrata, stojeći na rubu vratareva prostora, baci kapu na loptu i time spriječi ulazak lopte u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac za suparničku momčad. Sudac će vratara isključiti zbog sprečavanja postizanja pogotka.
- 115. Igrač, koji nije vratar, stoji unutar svog kaznenog prostora i udari loptu kostobranom kojeg je držao u ruci, kako bi spriječio ulazak lopte u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac. Igrača, koji je počinio prekršaj, isključuje zbog sprečavanja postizanja pogotka.
- 116. Vratar unutar svog kaznenog prostora udari loptu kostobranom kojeg je držao u ruci, kako bi spriječio ulazak lopte u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac za suparničku momčad. Sudac će vratara isključiti zbog sprečavanja postizanja pogotka.
- 117. Dok je lopta u igri, igrač koji stoji unutar svog kaznenog prostora baci silovito kopačku na igrača suparničke momčadi koji stoji izvan kaznenog prostora. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i isključuje igrača zbog nasilnog nesportskog čina.
Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem u korist suparničke momčadi koji se izvodi s mjesta na kojem je prekršaj počinjen, tj. na kojem je predmet udario ili je mogao udariti igrača suparničke momčadi.
- 118. Igrač silovito baci predmet, npr. kopačku na osobu koja sjedi unutar tehničkog prostora suparničke momčadi. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru, isključuje igrača zbog nasilnog nesportskog čina. Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem, za suparničku momčad, koji se izvodi na najbližoj točki granične crte.
- 119. Dok je lopta u igri, zamjenski igrač koji se zagrijavao iza uzdužne crte baci predmet, npr. kopačku, na igrača suparničke momčadi, u teren za igru. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru. Ovisno o težini prekršaja, sudac će zamjenskom igraču izreći disciplinsku mjeru (isključenje ako je igrač upotrijebio prekomjerno silu, opomena ako

je to učinio zanemarivo malom snagom). Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je kopačka pogodila ili mogla pogoditi suparnika.

120. Dok je igra u tijeku, zamjenski igrač iz tehničkog prostora baci kopačku i pogodi suparničkog igrača u terenu za igru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, ovisno o težini prekršaja izreći disciplinsku mjeru (isključenje ako je upotrijebio prekomjerno silu, opomena ako je to učinio zanemarivo malom snagom). Igra će biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač bio pogođen.

121. Dok je igra u tijeku, igrač koji se nalazio izvan terena za igru zbog ozljede, kopačkom pogađa suparničkog igrača koji je bio u posjedu lopte. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, ovisno o težini prekršaja, sudac će igraču izreći disciplinsku mjeru (isključenje ako je igrač upotrijebio prekomjerno silu, opomena ako je to učinio zanemarivo malom snagom). Igra će biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je kopačka pogodila suparničkog igrača.

122. Dok je igra u tijeku, igrač iz terena baca predmet i silovito pogađa sakupljača lopti izvan terena za igru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i isključiti igrača koji je bacio predmet. Igru nastaviti spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

123. Dok je igra u tijeku, igrač iz terena baca predmet i silovito pogađa sakupljača lopti koji je ušao u teren za igru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i isključiti igrača koji je bacio predmet. Igru nastaviti spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani. Udaljiti sakupljača lopti s terena za igru.

124. Dok je igra u tijeku, igrač je dobio dozvolu suca za izlazak izvan terena za igru radi ukazivanja pomoći. Igrač tijekom tretmana udari sakupljača lopti. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje igrača. Igru nastaviti spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

125. Dok je igra u tijeku, igrač iz terena baca predmet i silovito pogađa vlastitog trenera u tehničkom prostoru. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i isključuje igrača koji je bacio predmet. Igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem na najbližoj točki granične crte za suparničku momčad.

126. Igrač obrane trčeći po uzdužnoj crti i ispred suparničke klupe za zamjenske igrače šakom udari trenera suparničke momčadi koji je davao savjete svojim igračima s ruba prednjeg dijela tehničkog prostora. Sudac to zapazi, a igra je u tijeku. Odluka suca?

Igru zaustaviti, isključiti igrača obrane, a igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s granične crte najbliže mjestu prekršaja.

127. Dok je igra u tijeku, igrač iz terena baca predmet i silovito pogađa zamjenskog igrača svoje momčadi, koji je ušao u teren za igru bez dozvole suca. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i isključuje igrača koji je bacio predmet. Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je pogođen zamjenski igrač za suparničku momčad. Zamjenskog igrača opomenuti i udaljiti s terena za igru.

128. Dok je igra u tijeku, igrač je dobio dozvolu suca za izlazak izvan terena za igru radi ukazivanja pomoći. Igrač tijekom tretmana silovito udari vlastitog trenera unutar tehničkog prostora. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje igrača. Igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem na najbližoj točki granične crte za suparničku momčad.

129. Dok je igra u tijeku, igrač je dobio dozvolu suca za izlazak izvan terena za igru radi ukazivanja pomoći. Igrač tijekom tretmana silovito udari suparničkog zamjenskog igrača koji se zagrijavao iza poprečne crte. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje igrača. Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem na najbližoj točki granične crte ili kaznenim udarcem (ako se prekršaj dogodio iza poprečne crte koju omeđuju crte kaznenog prostora), za suparničku momčad.

130. Dok je igra u tijeku, zamjenski igrač, koji se zagrijavao iza poprečne crte, silovito udari suparničkog igrača kojem je pružana liječnička pomoć. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje zamjenskog igrača. Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem na najbližoj točki granične crte, ili kaznenim udarcem (ako se prekršaj dogodio iza poprečne crte koju omeđuju crte kaznenog prostora), za suparničku momčad.

131. Dok je igra u tijeku, igrač bez dozvole suca napusti teren za igru i silovito udari zamjenskog igrača svoje momčadi, koji se zagrijavao iza poprečne crte. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje igrača. Igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem na najbližoj točki granične crte za suparničku momčad.

132. Dok je igra u tijeku, igrač bez dozvole suca napusti teren za igru i silovito udari fotoreportera. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje igrača. Igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem s točke na graničnoj crti gdje je igrač napustio teren za igru bez dozvole suca, za suparničku momčad.

133. Dok je igra u tijeku, dva suparnička igrača nalaze se izvan terena za igru zbog liječničkog tretmana te se potuku. Odluka suca?

Ako je sudac zbog toga zaustavio igru, isključuje oba igrača. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača. Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

134. Dok je igra u tijeku, igrač kopačkom pogodi zamjenskog igrača suparničke momčadi koji se zagrijavao pored uzdužne crte terena za igru. Odluka suca?

Igru zaustaviti, igrača koji je počinio prekršaj kazniti disciplinskom mjerom ovisno o težini prekršaja (isključenje ako je koristio prekomjernu silu, opomena ako je to učinio

zanemarivo malom snagom). Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem, za suparničku momčad, koji se izvodi na najbližoj točki granične crte.

135. Dok je igra u tijeku, igrač kopačkom silovito pogodi igrača suparničke momčadi kojem je pružana pomoć izvan terena za igru, pored uzdužne crte. Odluka suca?

Igru zaustaviti, igrača isključiti. Igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, koji se izvodi na najbližoj točki granične crte.

136. Vratar u svom kaznenom prostoru drži loptu u rukama, tada je spusti na tlo i iznese izvan kaznenog prostora. Zatim se odluči vratiti u kazneni prostor i ponovo uhvati loptu rukama. Odluka suca?

Sudac dosuđuje neizravni slobodni udarac u koristi suparničke momčadi s mjesta gdje je vratar ponovno uhvatio loptu rukama*.

137. Vratar koji drži loptu baci je o tlo (da odskoči) prije nego što je nogom ubaci u teren za igru. Je li prekršaj bacati loptu o tlo?

Ne. Prema Pravilu to se ne smatra oslobođanjem od lopte.

138. Ako vratar baca loptu o tlo (da odskoči) može li suparnik igrati loptom kada ona dodirne tlo pod uvjetom da ne igra na opasan način?

Ne. To se smatra posjedom lopte vratara.

139. Nakon što je došao u posjed lopte, vratar je mirno drži na otvorenom dlanu. Suparnik mu dođe s leđa i glavom mu odnese loptu s dlana. Je li to dozvoljeno?

Ne. To se smatra posjedom lopte vratara.

140. Vratar drži loptu na ispruženom otvorenom dlanu kada mu suparnički igrač pokuša izbiti loptu. Odluka suca?

Suparnički igrač ne smije napadati vratara kada je on u posjedu lopte, odnosno kontrolira loptu rukom/rukama. U slučaju da suparnički igrač, u pokušaju da izbije loptu vrataru, nije počinio fizički kontakt s vratarom sudac će dosuditi neizravni slobodni udarac, odnosno u slučaju fizičkog kontakta izravni slobodni udarac, za momčad vratara. Sudac će počinitelja prekršaja kazniti opomenom u slučaju da je zaustavio obećavajući napad suparničke momčadi ili počinio preoštara prekršaj nad vratarom.

141. Lopta se odbije vrataru nakon što je njegov suigrač nogom blokirao suparnika koji je uputio udarac na vrata i vratar je uhvati rukama. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti nastavak igre, budući da suigrač nije namjerno uputio loptu prema vrataru.

142. Vratar u padu, u vratarevom prostoru, obrani udarac i drži ruku na lopti koja se nalazi na tlu. Na njega natrči napadač suparničke momčadi i vrhom kopačke gurne loptu u mrežu bez da je dodirnuo ruku vratara. Odluka suca?

Sudac će igru zaustaviti i neće priznati pogodak. Igru će nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja. Ovaj prekršaj kažnjava se izravnim slobodnim udarcem (čak i ako postoji kontakt samo s loptom) jer je to nedozvoljen start igrača pri kojem postoji veliki rizik od ozljede vratara koji bi mogao biti udaren u gornji dio tijela ili glavu.

143. Vratar ispusti loptu kako bi je nogom ubacio u igru, suparnik je presretne prije nego je dodirnula tlo. Odluka suca?

Ovakav postupak igrača sudac mora smatrati prekršajem, zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac s mjesta prekršaja, za momčad vratara.

Disciplinska mjera nije obvezna. Ispuštanje lopte iz ruku vratara, kako bi je nogom ubacio u igru, smatra se vratarevim posjedom lopte i suparnički igrač se u tom trenutku ne smije upustiti u borbu za loptu s vratarom.

144. Kada smatramo da je vratar u posjedu lopte?

Smatra se da je vratar u posjedu lopte:

- kada je lopta između njegovih ruku ili između ruke i bilo koje podloge (primjerice tla ili njegovog tijela) ili kada je dodiruje bilo kojim dijelom ruke ili šake, osim ako se lopta odbije od vratara ili je vratar loptu obranio.
- kada drži loptu u ispruženoj ruci, dlanom prema gore
- kada udara loptom u tlo ili je baca u zrak.

Suparnički igrač ne smije se upustiti u borbu za loptu s vratarom sve dok je vratar drži rukama u svom posjedu.

145. Kako bi spriječio izlazak lopte preko poprečne crte, i udarac iz kuta za suparničku momčad, vratar se baci i rukama odbije loptu s poprečne crte u teren za igru, u vlastitom vratarevom prostoru. Nakon što se podigao, uzme loptu u ruke kako bi je izbacio u igru. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti nastavak igre.

146. Obrambeni igrač namjerno vraća loptu nogom svom vrataru. U tom trenutku, vratar se posklizne i lopta ide prema praznim vratima. Kako bi spriječio pogodak, vratar se uspije odbaciti, rukom izbije loptu preko poprečne crte, te tako spriječi siguran pogodak. Odluka suca?

Sudac će dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je vratar igrao loptu rukom.*

147. Igrač koji nije vratar namjerno igra loptu rukom unutar svog kaznenog prostora. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i dosuđuje kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.

148. Momčad koja napada izvodi ubacivanje i lopta dođe do vratara obrambene momčadi. Vratar promaši loptu, a suigrač je udari šakom preko grede. Odluka suca?

Sudac dosuđuje kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.

149. Igrač nastoji spriječiti ulazak lopte u vrata namjernim igranjem lopte rukom. Međutim, lopta uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac priznaje pogodak i opominje igrača zbog nesportskog ponašanja.

150. Igrač namjerno igra loptu rukom pokušavajući spriječiti da ona dođe do igrača suparničke momčadi. Iako je loptu dodirnuo dlanom, nije spriječio igrača suparničke momčadi da dođe do nje. Odluka suca?

Sudac dozvoljava prednost i pušta da se igra nastavi.

151. Igrača napadne suparnički igrač na preoštar način u trenutka kada nije imao loptu u igrajućem prostoru. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, dosuđuje izravni slobodni udarac ili kazneni udarac te opominje suparničkog igrača zbog preoštrg prekršaja.

152. Obrambeni igrač zaustavi kretanje igrača suparničke momčadi držanjem. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, dosuđuje izravni slobodni udarac zbog držanja igrača suparničke momčadi ili kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog manjka poštovanja prema nogometnoj igri, zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.

153. Obrambeni igrač saplete igrača suparničke momčadi koji se nalazio u izglednoj situaciji za postizanje pogotka. Prije nego što je sudac zaustavio igru zbog prekršaja, njegov suigrač preuzme loptu i sam krene prema vratima u izglednoj prigodi. Odluka suca?

Sudac će pustiti prednost i dozvoliti nastavak igre. Prekršitelja će opomenuti nakon prvog zaustavljanja igre bez obzira na konačni ishod napada.

154. Obrambeni igrač saplete igrača suparničke momčadi koji se nalazio u obećavajućoj situaciji za postizanje pogotka. Prije nego što je sudac zaustavio igru zbog prekršaja, njegov suigrač preuzme loptu i obećavajuća akcija se nastavi. Odluka suca?

Sudac će pustiti prednost i dozvoliti nastavak igre. Prekršitelja neće disciplinski kazniti budući da obećavajuća prigoda nije zaustavljena.

155. Obrambeni igrač sruši preoštrim prekršajem igrača suparničke momčadi koji se nalazio u obećavajućoj situaciji za postizanje pogotka. Prije nego što je sudac zaustavio igru zbog prekršaja, njegov suigrač preuzme loptu i obećavajuća akcija se nastavi. Odluka suca?

Sudac će pustiti prednost i dozvoliti nastavak igre. Prekršitelja će opomenuti nakon prvog zaustavljanja igre zbog preoštrog prekršaja.

156. Je li dopušteno da sudac pokaže crveni karton zamjenskom igraču, zbog nasilnog ponašanja, uvredljivih ili pogrdnih izraza i/ili radnji, kako bi označio da mora napustiti tehnički prostor i njegovo okruženje, bez obzira na to je li ili nije sudjelovao u igri?

Da. Svi igrači, zamjenski igrači, zamijenjeni igrači, službene osobe upisani u Zapisnik o utakmici, su u nadležnosti suca bez obzira na to nalaze li se na terenu za igru ili ne. Pokazivanje crvenog kartona ima svrhu jasno naznačiti da se primjenjuje kazna isključenja.

157. Igrač nerazumno dugo namjerno leži na lopti. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru, opominje igrača zbog nesportskog ponašanja i nastavlja igru neizravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja za suparničku momčad (pod nerazumno dugo smatramo više od 6 sekundi).

158. Igrač u borbi za loptu dođe u kontakt sa suparničkim vratarom koji se nalazi u vlastitom vratarevom prostoru. Odluka suca?

Borba za loptu s vratarom je dozvoljena ako igrač to nije učinio na neoprezan način, preoštar način ili uz korištenje prekomjerne snage.

159. Je li dozvoljeno da dva ili više igrača napadnu istovremeno na igrača suparničke momčadi?

Da, pod uvjetom da to rade na dozvoljen način

160. Kada smatramo da se lopta nalazi unutar „igrajućeg prostora“ igrača?

„Igrajući prostor“ označuje prostor u kojem igrač može dodirnuti loptu: s ispruženom nogom/stopalom, u skoku glavom ili vratar u skoku ispruženim rukama.

Ta udaljenost će ovisiti o fizičkim predispozicijama igrača. Ako se lopta nalazi u „igrajućem prostoru“ igrača se može „napasti“ na korektan način.

161. Obrambeni igrač drži napadača izvan kaznenog prostora, ali u naguravanju i daljnjem držanju završe u kaznenom prostoru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi kazneni udarac. Također, obrambeni igrač može biti disciplinski sankcioniran, sukladno PNI.

162. Obrambeni igrač drži suparničkog igrača i povlači ga unutar kaznenog prostora. Napadač se pokušava osloboditi, no povlačenje se nastavi uslijed čega su igrači završili na tlu izvan kaznenog prostora. Odluka suca?

Sudac će dosuditi kazneni udarac zbog povlačenja suparničkog igrača unutar kaznenog prostora. Također, obrambeni igrač može biti disciplinski sankcioniran, sukladno PNI.

163. Igrač igra na opasan način i diže svoju nogu u trenutku kada suparnik glavom nastoji udariti loptu. U tom trenutku dođe do kontakta s glavom igrača suparničke momčadi. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i dosuđuje izravni slobodni udarac ili kazneni udarac za suparničku momčad, s mjesta prekršaja.

Ako sudac smatra da je igrač prekršaj počinio na preoštar način ili uz korištenje prekomjerne snage, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.

164. Napadač je u položaju zaleđa i aktivno se uključio u igru. Pomoćni sudac podiže svoju zastavicu kako bi označio kažnjivo zaleđe. Sudac ne vidi znak, a obrambeni igrač neopreznim prekršajem zaustavi igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka izvan kaznenog prostora. Sudac zaustavlja igru i tek tada ugleda znak pomoćnog suca. Odluka suca?

Ako sudac, nakon što je zaustavio igru:

a) prihvati odluku pomoćnog suca da se radilo o kažnjivom zaleđu, igru nastavlja neizravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje se napadač aktivno uključio u igru, u korist obrambene momčadi;

b) ne prihvati odluku pomoćnog suca da se radilo o kažnjivom zaleđu, igru nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja nad napadačem.

Sudac će obrambenog igrača isključiti zbog onemogućavanja izgledne prigode za postizanje pogotka.

165. Napadač je u položaju zaleđa i aktivno se uključio u igru. Pomoćni sudac podiže svoju zastavicu kako bi označio kažnjivo zaleđe. Sudac ne vidi znak, a obrambeni igrač nasilno udari igrača suparničke momčadi. Sudac zaustavlja igru i tek tada ugleda znak pomoćnog suca. Odluka suca?

Ako sudac, nakon što je zaustavio igru:

a) prihvati odluku pomoćnog suca da se radilo o kažnjivom zaleđu, igru nastavlja neizravnim slobodnim udarcem u korist obrambene momčadi sa mjesta gdje se napadač aktivno uključio u igru;

b) ne prihvati odluku pomoćnog suca da se radilo o kažnjivom zaleđu, igru nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, s mjesta prekršaja nad napadačem.

Sudac će u oba slučaja obrambenog igrača isključiti zbog nasilnog nesportskog čina.

- 166. Igrač zamoli suca da napusti teren za igru kako bi zamjenio kopačke. Dok je napuštao teren za igru, pored vrata suparničke momčadi, lopta se odbije prema njemu, a on je nogom udari u vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak. Igrača će opomenuti zbog nesportskog ponašanja, a igru nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, s mjesta na kojem je prekršaj počinjen.*
- 167. Pomoćni sudac označuje da je igrač kriv zbog nasilnog nesportskog čina. Sve se dogodilo iza leđa sucu utakmice. Momčad igrača koji je počinio prekršaj postigne pogodak, a sudac tek tada uoči znak pomoćnog suca. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak. Igrača, koji je počinio prekršaj, isključuje iz igre zbog nasilnog nesportskog čina, a igru nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta prekršaja, ili kaznenim udarcem ako je prekršaj počinjen u suparničkom kaznenom prostoru.
- 168. Nakon što je postignut pogodak sudac uoči znak svog pomoćnog suca. Pomoćni sudac kaže sucu da je prije nego je lopta ušla u vrata, vratar momčadi koja je postigla pogodak nasilno udario igrača suparničke momčadi unutar svog kaznenog prostora. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak. Vratara će isključiti iz igre zbog nasilnog prekršaja, a igru nastavlja kaznenim udarcem u korist suparničke momčadi.
- 169. Igrač izvodi slobodni udarac i tada ponovo namjerno dodirne loptu dlanom prije nego što je njome igrao neki drugi igrač. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru i dosuđuje izravni slobodni udarac zbog namjernog igranja rukom, ili kazneni udarac ako je prekršaj počinjen unutar vlastitog kaznenog prostora, (kažnjava teži prekršaj). Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će disciplinski sankcionirati igrača.
- 170. Kada suparnički igrači mogu ući u kazneni prostor prilikom izvođenja udarca s vrata ili slobodnog udarca iz kaznenog prostora igrača koji izvodi udarac?**
Nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta.
- 171. Gdje moraju stajati suparnički igrači kod izvođenja slobodnih udaraca (izravnih i neizravnih) iz vlastitog kaznenog prostora?**
Svi suparnički igrači moraju stajati u terenu za igru, ali izvan kaznenog prostora i udaljeni najmanje 9,15 metara od lopte.
- 172. Može li se slobodni udarac izvesti podizanjem lopte stopalom ili istovremeno s oba stopala?**
Može. Lopta je u igri kada je udarena nogom i kada se jasno pomakne. U slučaju da izvođač izvodi slobodni udarac podizanjem lopte s oba stopala, sudac treba ostati koncentriran na moguće dvostruko igranje loptom.
- 173. Mogu li igrači koristiti taktike zavaravanja igrača suparničke momčadi prilikom izvođenja slobodnog udarca dosuđenog u korist njihove momčadi?**
Da. To je dopušteno.
- 174. Dosuđuje se neizravni slobodni udarac u korist igrača napadačke momčadi, izvan suparničkog kaznenog prostora. Sudac ne podigne ruku kako bi označio da se radi o neizravnom slobodnom udarcu, a igrač izvede udarac izravno u vrata suparnika. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak zbog svoje pogreške, a igra se nastavlja ponavljanjem izvođenja neizravnog slobodnog udarca uz propisan znak podizanjem ruke.

175. Igrač brzo izvede slobodni udarac i lopta uđe u vrata. Sudac nije imao vremena označiti da se radilo o neizravnom slobodnom udarcu. Odluka suca?

Sudac neće priznati pogodak, već će zatražiti ponovno izvođenje neizravnog slobodnog udarca uz propisan znak podizanjem ruke.

176. Dok je lopta bila udaljena 2 metra od napadača, koji se nalazio u izglednoj prigodi za postizanje pogotka u suparničkom kaznenom prostoru, na njega nasrne vratar na preoštar način. Odluka suca?

Sudac će dosuditi kazneni udarac i isključiti vratara zbog sprečavanja napadača u izglednoj prigodi za postizanje pogotka.

177. Kako sudac mora postupiti ako igrač u kratkom vremenu počini dva odvojena prekršaja koji se kažnjavaju opomenom?

Kada igrač počini u kratkom vremenu dva odvojena prekršaja koji se kažnjavaju opomenom, sudac treba prekršitelju pokazati dva žuta kartona, a potom crveni i isključiti ga iz igre. Na primjer:

- Igrač uđe u teren za igru bez dozvole suca i počini preoštar prekršaj na suparniku
- Igrač uđe u teren za igru bez dozvole suca i zaustavi obećavajući napad neopreznim prekršajem, igranjem rukom ili udaranjem lopte ispred suparničkog igrača
- Igrač počini preoštar prekršaj i potom protestira na odluku suca narušavajući njegov autoritet.

178. Ozlijeđeni igrač, nakon liječničkog tretmana, vrati se u teren za igru bez dozvole suca i igra loptom ispred igrača suparničke momčadi koji je bio sam u naletu prema suparničkim vratima, dok je ispred sebe imao samo vratara. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru. Igraču koji je ušao u teren bez potrebnog odobrenja suca pokazati crveni karton zbog sprečavanja suparnika u izglednoj prigodi za postizanje pogotka te ga isključiti iz igre. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je igrač ometao suparnika igrajući loptom.

179. Igrač stupi na teren za igru, nakon ukazivanja liječničke pomoći, bez odobrenja suca i tada namjerno igra loptu rukom ispred suparničkog napadača. Napadač se nalazio izvan kaznenog prostora, a ispred sebe je imao samo suparničkog vratara. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i dosuđuje izravni slobodni udarac s mjesta gdje je igrač igrao loptu rukom (kažnjava ozbiljniji prekršaj), za momčad napadača. Sudac će igrača isključiti iz igre jer je onemogućio izglednu prigodu za postizanje pogotka.

180. Igrač je napustio teren uz dozvolu suca, a zatim tijekom igre podmetne nogu, unutar terena za igru, suparniku koji je imao loptu u posjedu i kretao se uz uzdužnu crtu terena za igru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i opomenuti prekršitelja. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta saplitanja, u korist suparničke momčadi.

181. Igrač koji je napustio teren za igru da bi mu se pružila liječnička pomoć, a zatim tijekom igre podmetne nogu suparniku unutar terena za igru i time zaustavi obećavajući napad suparničke momčadi, na 30 metara od vrata. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i dosuđuje izravni slobodni udarac s mjesta saplitanja, u korist suparničke momčadi. Sudac će igrača isključiti iz igre zbog dvije opomene. Prvo će igraču pokazati žuti karton zbog ulaska u igru bez dozvole, a potom će mu pokazati drugi žuti karton zbog zaustavljanja obećavajućeg napada suparničke momčadi prekršajem.

- 182. Igrač koji već ima opomenu, upućen je izvan terena za igru kako bi mu bila ukazana liječnička pomoć. Ozlijeđeni igrač, nakon liječničkog tretmana, vrati se u teren za igru bez dozvole suca i prekršajem zaustavi igrača suparničke momčadi koji se nalazio u obećavajućem napadu. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru. Igraču, koji je ušao u teren za igru bez potrebnog odobrenja suca i počinio prekršaj nad igračem suparničke momčadi u obećavajućem napadu, sudac će pokazati drugi žuti karton, potom i crveni, te ga isključiti iz igre. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je igrač počinio prekršaj nad suparnikom. Sudac će igrača u Zapisnik o utakmici dodatno prijaviti nadležnim tijelima zbog zaustavljanja obećavajućeg napada (slijednost kažnjavanja).

- 183. Igrač koji je već ranije opomenut zbog preoštrog starta, nalazi se izvan terena za igru kako bi popravio opremu. Iznenada utrči u teren za igru bez dozvole suca i grubo starta na suparničkog igrača. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru, opomenuti igrača i isključiti ga iz igre zbog dvije opomene. Igru će nastaviti izravnim slobodnim udarcem. Sudac će igrača prijaviti u Zapisnik o utakmici nadležnom tijelu zbog grubog prekršaja (slijednost kažnjavanja).

- 184. Igrač na središnjoj crti očigledno i namjerno igra loptu rukom i time je omeo suparničkog igrača u stjecanju posjeda lopte. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad. Igrač će biti opomenut ako je po mišljenju suca zaustavio obećavajući napad suparničke momčadi ili će ga isključiti ako je igranjem ruke zaustavio izglednu prigodu za postizanje pogotka.

- 185. Napadač koji kontrolira loptu napusti teren za igru preko poprečne crte udaljen 10 metara od suparničkih vrata, kao sastavni dio igre, kako bi zaobišao suparničkog igrača obrane i nastavio igrati loptom. Obrambeni igrač starta na njega izvan terena za igru na preoštara način. Odluka suca?**

Sudac će dosuditi kazneni udarac za momčad napadača i opomenuti obrambenog igrača.

- 186. Napadač gurne loptu pored obrambenog suparničkog igrača koji se nalazio ispred njega, te istrči s terena za igru kako bi ga zaobišao i nastavio igrati loptom. Suparnički obrambeni igrač ga uhvati rukama, iza uzdužne crte, kako bi ga spriječio u trčanju. Odluka suca?**

Sudac zaustavlja igru i opominje suparničkog obrambenog igrača zbog nesportskog prekršaja. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem na uzdužnoj crti, na mjestu najbližem prekršaju, u korist momčadi napadača

187. Obrambeni igrač i suparnik u borbi za loptu završe iza poprečne crte terena za igru, na polovici terena za igru koji pripada momčadi koja se brani, kao sastavni dio igre. U trenutku kada je cijela lopta, udarena nogom obrambenog igrača, prešla poprečnu crtu, obrambeni igrač, starta na igrača suparničke momčadi izvan terena za igru na preoštar način. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i opominje obrambenog igrača. Igra se nastavlja udarcem iz kuta za suparničku momčad.

188. Igrač koji je već ranije bio opomenut, ponovo počini preoštar prekršaj koji se kažnjava opomenom, ali sudac dozvoli da se igra nastavi kako bi omogućio prednost suparničkoj momčadi u izglednoj situaciji za postizanje pogotka. Nekoliko trenutaka kasnije, igrač koji je trebao biti isključen, zbog druge opomene, osvoji loptu i krene u kontra napad. Odluka suca?

Sudac će trenutačno zaustaviti igru i isključiti igrača zbog druge opomene. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem, za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač koji je trebao biti isključen igrao loptom.

189. Igrač koji je već ranije bio opomenut, ponovo počini preoštar prekršaj koji se kažnjava opomenom. Sudac dozvoli da se igra nastavi kako bi omogućio prednost suparničkoj momčadi u izglednoj situaciji za postizanje pogotka. Nekoliko trenutaka kasnije, igrač koji je trebao biti isključen zbog druge opomene, grubo starta na suparnika. Odluka suca?

Sudac će trenutačno zaustaviti igru, igrači pokazati dugu opomenu i isključiti ga iz igre. Sudac će zbog incidenta – počinjenog grubog prekršaja igrača prijaviti nadležnom tijelu. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je igrač počinio grubi prekršaj.

190. Nezadovoljan odlukom suca, dok je igra u tijeku unutar kaznenog prostora, igrač ga pljune. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, isključiti igrača i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je sudac „pogođen“ ili kazneni udarac za suparničku momčad ako se to dogodilo u vlastitom kaznenom prostoru.

191. Dok je igra bila zaustavljena, nezadovoljan odlukom suca, igrač ga pljune. Odluka suca?

Igrača isključiti, a igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena.

192. Dok je igra u tijeku vratar pljune/ugrize, unutar vlastitog kaznenog prostora, nekog tko je upisan u Zapisnik o utakmici ili člana sudačkog tima. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, isključiti vratara i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

193. Nezadovoljan odlukom suca, dok je igra u tijeku unutar kaznenog prostora,

- a. igrač verbalno napadne suca (psovanje);
- b. trener verbalno napadne suca (psovanje) stojeći na rubu tehničkog prostora;
- c. trener verbalno napadne suca (psovanje) utrčavši u teren za igru.

Odluka suca i mjesto nastavka?

- a) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru, isključiti igrača, igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se igrač nesportski ponašao.

- b) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru, isključiti trenera i udaljiti ga iz ograđenog dijela terena za igru i njegovog okruženja. Igru nastaviti spuštanjem lopte za momčad igrača koji je posljednji igrao loptom na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača.

Ako je u trenutku zaustavljanja igre lopta bila u kaznenom prostoru ili je posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru, sudac će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara momčadi koja se brani.

- c) Ako sudac smatra da trener, utrčavanjem u teren za igru, ometa igru, sudac će zaustaviti igru, isključiti trenera, pokazati mu crveni karton i udaljiti ga iz ograđenog dijela terena za igru i njegovog okruženja. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem, za suparničku momčad, s mjesta gdje se prekršaj dogodio (gdje je trener nesportskim ponašanjem ometao igru) ili kaznenim udarcem za suparnika ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora koji pripada njegovoj momčadi. U protivnom sudac može dozvoliti prednost suparničkoj momčadi a trenera će isključiti nakon prvog zaustavljanja igre.

194. Za vrijeme trajanja igre dva igrača iste momčadi međusobno se:

a. nepristojno i grubo vrijeđaju,

b. potuku.

Odluka suca?

- **Kada se to dogodi u terenu za igru :**

a) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru i isključiti oba igrača. Igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se prekršaj dogodio (gdje su se igrači nesportski ponašali).

b) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru i isključiti oba igrača. Igru će nastaviti izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se prekršaj dogodio (kazneni udarac ako se to dogodilo u vlastitom kaznenom prostoru igrača koji su se potukli).

- **Kada igrači napuste teren za igru i to se dogođa izvan terena za igru :**

a) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru i isključiti oba igrača. Igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre.

b) Ako nema prednosti za suparničku momčad, sudac će zaustaviti igru i isključiti oba igrača. Igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad koji se izvodi na najbližoj točki granične crte.

195. Dok je igra bila u tijeku, trener, da bi spriječio brzi kontra napad suparničke momčadi:

a. stojeći na rubu tehničkog prostora baci loptu na suparničkog igrača,

b. stojeći na rubu tehničkog prostora baci loptu/bočicu i pogodi loptu (ometa igru),

c. utrči u teren i udari loptu (ometa igru),

d. utrči u teren i uhvati rukama suparničkog igrača. Odluka suca?

a) Dozvoliti prednost ako je moguće. Ako je zbog toga igra zaustavljena, sudac će isključiti trenera, a igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je lopta pogodila ili mogla pogoditi igrača.

b) Dozvoliti prednost ako je moguće. Ako je zbog toga igra zaustavljena, sudac će isključiti trenera, a igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je pogođena lopta.

c) Zaustaviti igru, isključiti trenera i izravan slobodan udarac s mjesta gdje se prekršaj dogodio za suparničku momčad ili kazneni udarac za suparničku momčad ako je ometanje igre počinjeno u kaznenom prostoru koji pripada njegovoj momčadi.

d) Zaustaviti igru, isključiti trenera i izravan slobodan udarac s mjesta gdje se prekršaj dogodio, za suparničku momčad ili kazneni udarac za suparničku momčad ako je ometanje suparničkog igrača počinjeno u kaznenom prostoru koji pripada njegovoj momčadi.

196. Igrač obrane počinio prekršaj unutar vlastitog kaznenog prostora, u situaciji kada je pokušao igrati loptom ili je oduzeti suparniku koji se nalazio u obećavajućem napadu za postizanje pogotka. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad. Obrambenog igrača opomenuti samo ako intenzitet prekršaja zahtjeva disciplinsku mjeru.

197. Igrač obrane počinio neoprezan prekršaj nad suparnikom unutar kaznenog prostora, u izglednoj situaciji za postizanje pogotka, kada nije postojala namjera igranja loptom (npr. držanje, guranje, povlačenje). Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i isključuje obrambenog igrača zbog prekršaja nad suparnikom, u izglednoj situaciji za postizanje pogotka. Igru nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

198. Igrač obrane počinio neoprezan prekršaj nad suparnikom unutar vlastitog kaznenog prostora, u obećavajućem napadu za postizanje pogotka, kada nije postojala namjera igranja loptom (npr. držanje, guranje, povlačenje). Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i opominje obrambenog igrača zbog prekršaja nad suparnikom u obećavajućoj situaciji za postizanje pogotka. Igru nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

199. Igrač obrane počinio neoprezan prekršaj nad suparnikom unutar vlastitog kaznenog prostora, u izglednoj situaciji za postizanje pogotka, kada je postojala namjera obrambenog igrača da igra loptom. Odluka suca?

Sudac zaustavlja igru i opominje obrambenog igrača zbog prekršaja nad suparnikom, u izglednoj situaciji za postizanje pogotka, u situaciji kada je obrambeni igrač pokušao igrati loptom. Igru nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

200. Nakon dozvoljenog skoka na loptu, u borbi sa suparničkim vratarom, napadač i vratar završe u vratima iza poprečne crte, kao sastavni dio igre. Vratar tada udari napadača zanemarivo malom snagom. Odluka suca?

Ako je lopta u igri, sudac će zaustaviti igru, opomenuti vratara i dosuditi kazneni udarac za momčad napadača.

Ako je igra bila zaustavljena, sudac će opomenuti vratara, a igru nastaviti zbog čega je bila zaustavljena.

201. Nakon što je sudac dosudio slobodni udarac za jednu od momčadi, igrač odluči brzo izvesti slobodni udarac. Suparnički igrač, koji se nalazi bliže od 9,15 m od lopte, presretne odigranu loptu. Odluka suca?

Sudac dozvoljava da se igra nastavi.

- 202. Nakon što je sudac dosudio slobodni udarac za jednu od momčadi, igrač odluči brzo izvesti slobodni udarac. Suparnički igrač, koji se nalazi u blizini lopte namjerno ga spriječi u izvođenju udarca. Kakvu mjeru poduzima sudac?**

Sudac zaustavlja igru i opominje suparničkog igrača zbog sprječavanja izvođenja slobodnog udarca. Igru nastavlja ponovnim izvođenjem slobodnog udarca u korist iste momčadi koja je prvotno izvela udarac.

- 203. Nakon što je obrambeni igrač zaustavio prekršajem suparnika u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, sudac zaustavi igru, dotrči na mjesto prekršaja s očitom namjerom da prekršitelju izreče disciplinsku mjeru.**

U tom trenutku suigrači igrača nad kojim je počinjen prekršaj brzo izvedu slobodan udarac i ponovo ostvare izglednu prigodu. Odluka suca?

Sudac neće dozvoliti nastavak igre budući da je započeo postupak izricanja disciplinske mjere i isključuje obrambenog igrača. Igra se nastavlja ponovnim izvođenjem slobodnog udarca.

- 204. Igrač pokušava nasilno udariti suparničkog igrača kada se nije radilo o borbi za loptu, ali pri tome nije dotaknuo suparnika. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru. Igrača koji je kriv za nasilno ponašanje isključiti iz igre, i pokazati mu crveni karton, čak ako je pokušaj udarenja bio neuspješan. Kontakt nije potreban da bi igrač bio sankcioniran za nasilno ponašanje. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta prekršaja, za suparničku momčad.

- 205. Prije nego što je izveden udarac iz kuta, obrambeni igrač drži suparničkog napadača i onemogućava ga u kretanju unutar kaznenog prostora. Odluka suca?**

Sudac u takvim situacijama mora djelovati preventivno, zaustaviti izvođenje prije nego što je lopta u igri, upozoriti igrača koji drži suparnika te ga opomenuti ako on nastavi s držanjem/povlačenjem. Kazneni udarac ne može biti dosuđen budući da lopta nije u igri. Igra se nastavlja izvođenjem udarca iz kuta.

- 206. Vratar zaustavi suparničkog napadača u izglednoj situaciji za postizanje pogotka prekršajem igranja rukom izvan kaznenog prostora. Međutim, lopta se odbije do suigrača napadača koji loptu uputi u vrata i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će primijeniti pravilo prednosti i priznati pogodak. Vratara će opomenuti, budući da je u konačnici izgledna situacija za postizanje pogotka nije zaustavljena.

- 207. Lopta slučajno dodirne ruku napadača u situaciji kada nije imao kontrolu nad loptom, na način koji ne smatramo prekršajem igranja rukom. Potom, njegov suigrač trenutačno dođe u posjed lopte i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 208. Lopta slučajno dodirne ruku napadača u situaciji kada nije imao kontrolu nad loptom, na način koji ne smatramo prekršajem igranja rukom. Napadač odmah potom udari loptu u vrata i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je lopta dodirnula ruku napadača.

- 209. Lopta koja slučajno dodirne ruku napadača, u situaciji kada nije imao kontrolu nad loptom, na način koji ne smatramo prekršajem igranja rukom, udari u vratnicu, te se odmah potom odbije izravno unatrag istom igraču. Napadač trenutačno udari loptu u vrata i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je lopta dodirnula ruku napadača.

- 210. Loptu koja slučajno dodirne ruku napadača u situaciji kada napadač nije imao kontrolu nad loptom, na način koji ne smatramo prekršajem igranja rukom, odbije se prema suparničkim vratima. Vratar obrani loptu na samoj gol crti, te je odbije izravno unatrag istom igraču koji trenutačno udari loptu u vrata i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je lopta dodirnula ruku napadača.

- 211. Lopta slučajno dodirne ruku napadača u situaciji kada nije imao kontrolu nad loptom, na način koji ne smatramo prekršajem igranja rukom, te se potom odbije prema vratima gdje je suparnički obrambeni igrač, na poprečnoj crti u vratima, zaustavi rukom, i spriječi pogodak. Odluka suca?**

Ukoliko kontakt lopte i ruke napadača sudac ne smatra prekršajem, zaustaviti će igru, dosuditi kazneni udarac i opomenuti obrambenog igrača zbog nesportskog ponašanja.

- 212. Nakon što je napadač udario loptu glavom ona dotakne njegovu ruku i potom uđe u suparnička vrata. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je lopta dodirnula ruku napadača.

- 213. Napadač pokušava nogom uputiti loptu u suparnički kazneni prostor. Obrambeni igrač u klizećem startu pokušava blokirati dodavanje. Lopta pogodi obrambenog igrača u ruku koja je očigledno ispružena od tijela i ne podupire njegovo tijelo. Odluka suca?**

To je prekršaj igranja rukom za koji će sudac dosuditi izravni slobodni udarac (kazneni udarac ako je prekršaj počinjen unutar kaznenog prostora momčadi koja se brani) za momčad napadača. Igrač je odgovoran za položaj ruke koja čini njegovo tijelo neprirodno većim, u situaciji kada se položaj ruke ne može objasniti pokretom tijela igrača ili je posljedica normalnog kretanja igrača.

- 214. Lopta pogodi obrambenog igrača u ruku, u trenutku kada je položaj njegove ruke posljedica pokreta tijela u toj situaciji, a položaj ruke nije učinio njegovo tijelo neprirodno većim. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti da se igra nastavi.

- 215. U kojim situacijama sudac treba smatrati da položaj ruke ne čini tijelo neprirodno većim?**

Sudac treba smatrati da položaj ruke ne čini tijelo neprirodno većim kada je:

- ruka blizu tijela
- ruka udaljena od tijela kao posljedica „prirodnog“ pokreta igrača
- kontakt lopte i ruke posljedica namjerne igre loptom igrača drugim dijelom tijela (pogađa sam sebe npr. nogom, glavom itd.)
- igrač u pokretu prema tlu, ili se nalazi na tlu, a ruka mu služi da bi podržao tijelo (prilikom pada ili ustajanja).

- 216. U kojim situacijama sudac treba smatrati da položaj ruke čini tijelo neprirodno većim?**

Sudac treba smatrati da položaj ruke čini tijelo neprirodno većim kada je:

- ruka očigledno ispružena od tijela (radi stvaranja veće prepreke prolasku lopte)

- ruka očigledno ispružena iznad ramena (radi stvaranja veće prepreke prolasku lopte)
- igrač u pokretu prema tlu, ili se nalazi na tlu, a ruka ne podupire tijelo ili je ispružena od tijela.

217. U kojim situacijama sudac treba smatrati položaj ruke opravdanim/prihvatljivim?

Sudac treba smatrati da položaj ruke opravdanim/prihvatljivim:

- kada se položaj ruke može razumjeti/objasniti pokretom tijela igrača
- kada je položaj ruke rezultat/ posljedica normalnog kretanja igrača
- kada se ruka kreće prema tijelu kako bi igrač izbjegao kontakt s loptom.

218. Tijekom izvođenja slobodnog udarca obrambeni igrač leži ili kleči na tlu iza „živog“ zida koji je postavljen na propisanoj udaljenosti, kako bi dodatno zaustavio prolaz lopte. Odluka suca?

Sudac će dozvoliti izvođenje slobodnog udarca.

219. Obrambeni igrač nogom udari loptu prema vlastitom vrataru. Vratar primi loptu u nogom izvan kaznenog prostora, driblingom se oslobodi igrača suparničke momčadi, vrati se s loptom u kazneni prostor i uhvati je u ruke. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac s mjesta gdje je vratar igrao loptu rukom. Sudac neće disciplinski kazniti vratara.

220. Sudac zaustavi igru kako bi opomenu igrača zbog preoštrog prekršaja nad suparničkim igračem. Igrač koji je počinio prekršaj nezadovoljan očigledno protestira na odluku suca. Odluka suca?

Sudac će mu pokazati drugu opomenu (ŽK), potom crveni karton i isključiti ga iz igre. Igru će nastaviti izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je počinjen preoštar prekršaj.

221. Obrambeni igrač počinio preoštar prekršaj nad suparničkim napadačem. Kao posljedica starta oba igrača ostanu ozljeđena te im je potrebna liječnička pomoć. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi izravni slobodni udarac za igrača momčadi koja napada. Obrambenog igrača će opomenuti i uputiti ga da napusti teren za igru. Sudac može dozvoliti igraču momčadi koja napada da nakon liječničkog tretmana ostane u terenu za igru, pod uvjetom da je tretman završen brzo.

222. Napadač starta neoprezno na vratara suparničke momčadi koji se nalazio u vlastitom kaznenom prostoru dok je držao loptu između ruku i onemogućio ga da se oslobodi lopte. Odluka suca?

Sudac će dosuditi izravni slobodni udarac za momčad vratara koji se izvodi:

- sa bilo kojeg mjesta u vratarevom prostoru ako je prekršaj nad vratarom počinjen u vratarevom prostoru
- sa mjesta prekršaja ako je prekršaj nad vratarom počinjen izvan vratarevog prostora.

To nije prekršaj koji se kažnjava opomenom (ŽK) osim u slučaju kada je prekršaj preoštar ili je zaustavljen obećavajući napad sprečavanjem vratara da se oslobodi lopte.

223. Napadač uputi udarac na suparnička vrata. Vratar uhvati loptu i potom je spusti na tlo unutar kaznenog prostora. Napadač potrči prema lopti koju vratar ponovo uhvati rukama. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, dosuditi neizravni slobodni udarac s mjesta prekršaja za suparničku momčad budući da je vratar ponovo uhvatio loptu rukama nakon što ju je ispustio iz ruku, a da je prije nije dotaknuo drugi igrač. Nema disciplinske mjere.

224. Vratar izvodi udarac s vrata i uputi loptu prema suigraču. Kada uoči suparničkog igrača koji trči prema lopti, ponovo odigra loptom i spriječi ga u izglednoj prigodi za postizanje pogotka. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i isključiti vratara zbog zaustavljanja izgledne prigode. Igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je vratar po drugi puta igrao loptom.

225. Igrač izvodi slobodni udarac i uputi loptu prema vlastitim vratima. Kada uoči suparničkog igrača koji trči prema lopti, ponovo odigra loptom i spriječi ga u izglednoj prigodi za postizanje pogotka. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i isključiti igrača zbog zaustavljanja izgledne prigode. Igru će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je igrač po drugi puta igrao loptom.

226. U borbi za loptu s napadačem obrambeni igrač dođe u posjed lopte u vlastitom kaznenom prostoru na dozvoljen način. Potom, u namjeri da sačuva loptu koja mu se nalazila u igrajućem prostoru, ispruži ruku i pri tome udari suparnika laktom po licu. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad. Sudac će prekršitelja disciplinski kazniti ovisno o intenzitetu prekršaja.

227. Igrač obrane visoko podiže nogu i igra na opasan način pri čemu je izbio loptu s glave suparnika preko poprečne crte. Sve se to dogodilo u trenutku kada je suparnički igrač imao izglednu prigodu da postigne pogodak glavom u prazna vrata. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za momčad napadača. Iako obrambeni igrač nije dodirnuo suparničkog igrača, njegova obrambena reakcija spriječila je napadača da igra loptu u strahu od ozljede. Sudac će isključiti obrambenog igrača zbog zaustavljanja izgledne prigode.

228. U klizećem startu na loptu, igrač prvo odigra loptom a potom dođe do kontakta sa suparnikom. Odluka suca?

Sudac kod ovakvih startova mora procijeniti „prirodu“ klizećeg starta. U slučaju da se radi o oštrom, preoštrom ili grubom startu, nevažno je, je li prekršitelj prethodno igrao loptom ili ne. Ako prekršitelj prvo igra loptom ne mora značiti da se radi o ispravnom/dozvoljenom startu.

229. Obrambeni igrač zamahne nogom u pokušaju da izbije loptu iz kaznenog prostora. Napadač koji je bio za trenutak brži, prvi dođe do lopte i izbije loptu donom kopačke ispred obrambenog igrača. Obrambeni igrač u zakašnjelom startu preoštro udari po donu kopačke napadača. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, dosuditi kazneni udarac i opomenuti obrambenog igrača. U ovakvim incidentnim situacijama sudac mora biti koncentriran na to koji je igrač prvi igrao loptom, te je li start donom bio prema lopti, što je dozvoljeno, ili prema suparniku, kada se takav start smatra opasnom igrom po suparnika.

PRAVILO 14 – KAZNENI UDARAC

1. Gdje moraju stajati igrači kod izvođenja kaznenog udarca?

Svi igrači, osim točno utvrđenog izvođača i suparničkog vratara, moraju biti unutar terena za igru, ali izvan kaznenog prostora i udaljeni najmanje 9,15 m od točke za izvođenje kaznenog udarca i iza zamišljene linije 11 metara paralelne sa poprečnom crtom.

2. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu. Lopta prvo pogodi gredu zatim vratara pa stup vrata i onda se odbije u vrata. Odluka suca?

Pogodak priznati i označiti kraj poluvremena, utakmice ili produžetka utakmice.

3. Izvodi se kazneni udarac. Nakon pravilno izvedenog kaznenog udarca na loptu koja je upućena u vrata natrči zamjenski igrač obrambene momčadi, dotakne loptu, no ona ipak uđe u vrata. Odluka suca?

Sudac će priznati pogodak, opomenuti zamjenskog igrača i udaljiti ga s terena za igru.

4. Izvodi se kazneni udarac. Lopta pogodi gredu i odbije se u teren za igru. Tada na nju naleti zamjenski igrač obrambene momčadi, bez dozvole suca, i ometa igru na način da igra loptom ispred suparničkog napadača. Odluka suca?

Igru zaustaviti, opomenuti zamjenskog igrača i udaljiti ga s terena za igru, a igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem za momčad izvođača kaznenog udarca s mjesta gdje je zamjenski igrač igrao loptom ili kaznenim udarcem ako se to dogodilo u kaznenom prostoru.

5. Izvodi se kazneni udarac. Sudac nakon znaka za izvođenje primijeti da se vratar pomiče stopalima po poprečnoj crti, no pogodak bude postignut. Odluka suca?

Pogodak priznati.

6. Izvodi se kazneni udarac. Sudac nakon znaka za izvođenje primijeti da se vratar pomiče stopalima po poprečnoj crti, te obrani udarac i izbaci loptu preko vrata. Odluka suca?

Udarac iz kuta.

7. Izvodi se kazneni udarac. Sudac primijeti da je nakon njegova znaka, a prije pravilno izvedenog udarca, obrambeni igrač prerano utrčao u kazneni prostor, a potom vratar obrani loše izvedeni kazneni udarac. Odluka suca?

Igru zaustaviti i ponoviti kazneni udarac.

8. Izvodi se kazneni udarac. Suigrač izvođača prerano utrči u kazneni prostor, a pogodak je postignut. Odluka suca?

Ponavljanje kaznenog udarca.

9. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu. Udarena lopta odbije se od grede u teren za igru gdje na nju dotrči i dodirne je vanjski čimbenik. Odluka suca?

Sudac će označiti kraj poluvremena, utakmice ili produžetka utakmice.

10. Izvodi se kazneni udarac. Prije pravilno izvedenog udarca, vratar pomakne jedno stopalo prema naprijed s poprečne crte, dok je drugo stopalo u zraku, u liniji s gol crtom / ili iza gol crte u vratima. Suigrač izvođača prerano utrči u kazneni prostor. Vratar obrani udarac i prebaci loptu preko vrata. Odluka suca?

Igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem u korist momčadi koja se brani s točke za izvođenje kaznenog udarca.

- 11. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu. Lopta se odbije od grede u teren za igru, a na nju naleti zamjenski igrač i dodirne je. Odluka suca?**
Sudac će označiti kraj poluvremena, utakmice ili produžetka utakmice te opomenuti zamjenskog igrača.
- 12. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu. Suigrač izvođača prerano utrči u kazneni prostor. Vratar obrani udarac i odbije loptu u teren za igru. Odluka suca?**
Sudac će označiti kraj poluvremena, utakmice ili produžetka utakmice.
- 13. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu, a prije nego što je lopta bila u igri, suigrač igrača izvođača prerano utrči u kazneni prostor, a lopta uđe u vrata. Odluka suca?**
Igru zaustaviti i ponoviti kazneni udarac.
- 14. Izvodi se kazneni udarac u produženom vremenu, a prije nego što je lopta bila u igri, suigrač izvođača i obrambeni igrač prerano utrče u kazneni prostor, a vratar obrani udarac. Odluka suca?**
Igru zaustaviti i ponoviti kazneni udarac.
- 15. Sudac dosuđuje da se kazneni udarac ponovo izvede zbog toga što se vratar sa oba stopala pomaknuo prema naprijed sa svoje poprečne crte i obranio udarac. Može li suigrač izvođača izvesti ponovljeni kazneni udarac?**
Sudac će dozvoliti da drugi izvođač, koji mora biti identificiran, izvede ponovljeni kazneni udarac. Vratara će upozoriti ako se radi o prvom prekršaju, a za svaki sljedeći prekršaj vratar će biti opomenut.
- 16. Kod izvođenja kaznenog udarca, prije nego što je lopta udarena nogom bila u igri, vratar se s poprečne crte pomakne prema naprijed sa oba stopala. Lopta promaši vrata i izađe preko poprečne crte. Odluka suca?**
Sudac će igru nastaviti udarcem s vrata ukoliko prekršaj vratara nije jasno utjecao na izvođača kaznenog udarca. U suprotnom, sudac će dosuditi ponavljanje kaznenog udarca. Vratara će upozoriti ako se radi o prvom prekršaju, a za svaki sljedeći prekršaj vratar će biti opomenut.
- 17. Igrač izvede kazneni udarac prije nego što mu sudac da znak. Odluka suca?**
Sudac određuje ponavljanje kaznenog udarca bez obzira je li pogodak postignut ili ne. Od suca se očekuje da bude proaktivan kako bi osigurao izvođenje kaznenog udarca u skladu s PNI-e. Ako sudac smatra da se izvođač ponašao neodgovorno, opomenuti će ga zbog nesportskog ponašanja.
- 18. Igrač se prilikom izvođenja kaznenog udarca posklizne na travu, i nakon što je lopta bila u igri, udari loptu ponovo prije nego ju je dodirnuo drugi igrač. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi neizravni slobodni udarac za momčad obrane s mjesta gdje je izvođač igrao loptu drugi puta.
- 19. Kada se izvodi kazneni udarac i nakon što sudac da propisani znak, suigrač igrača određenog za izvođenje udarca odjednom krene prema naprijed i izvede udarac. Odluka suca?**
Sudac će bez obzira na ishod udarca zaustaviti igru, opomenuti suigrača zbog nesportskog ponašanja, a igra će nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za obrambenu momčad s točke za izvođenje kaznenog udarca.
- 20. Kada se izvodi kazneni udarac, lopta okrzne stup vrata i/ili gredu, te pukne. Odluka suca?**

Ako lopta uđe izravno u vrata nakon što je pogodila stup vrata ili gredu, pogodak se priznaje.

Ako se lopta odbije u teren za igru, sudac će igru zaustaviti, zatražiti zamjenu neispravne lopte ispravnom, te će igru nastaviti spuštanjem lopte za vratara.

Ako se ova druga mogućnost dogodi za vrijeme dodatnog vremena, igra se završava.

- 21. Nakon što je dozvolio dodatno vrijeme kako bi se izveo ili ponovno izveo kazneni udarac po završetku prvog poluvremena ili na kraju regularnog tijeka igre ili tijekom izvođenja jedanaesteraca, lopta pukne prije nego dodirne stupove vrata, gredu ili vratara, a ne prijeđe poprečnu crtu. Odluka suca?**

Kazneni se udarac mora ponoviti s novom ispravnom loptom.

- 22. Sudac da znak za izvođenje kaznenog udarca. Suigrač izvođača tada nasilno udari igrača suparničke momčadi izvan kaznenog prostora. Sudac uoči prekršaj prije nego što je udarac izveden. Odluka suca?**

Ukoliko kazneni udarac nije izveden, sudac privremeno zaustavlja izvođenje i isključuje počinitelja zbog nasilnog nesportskog čina. Potom će sudac označiti da se kazneni udarac može izvesti.

Ukoliko sudac nije imao vremena reagirati, te igrač izvede kazneni udarac, postigne pogodak, sudac neće priznati pogodak već se izvođenje udarca ponavlja. Ako pogodak ne bude postignut ili vratar obrani udarac, sudac zaustavlja igru i dosuđuje neizravni slobodni udarac u korist obrane s točke za izvođenje kaznenog udarca. Sudac će u oba slučaja isključiti počinitelja zbog nasilnog nesportskog čina.

- 23. Igrač koji izvodi kazneni udarac unatrag petom proslijedi loptu suigraču koji loptu nogom uputi u vrata. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i nastaviti ju neizravnim slobodnim udarcem za obrambenu momčad s oznake za izvođenje kaznenog udarca. To se smatra prekršajem postupka Pravila 14.

- 24. Igrač koji izvodi kazneni udarac petom uputi loptu u vrata. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 25. Vratar pri izvođenju kaznenog udarca stane stopalima iza poprečne crte u vratima. Odluka suca?**

Sudac neće dati znak za izvođenje kaznenog udarca već će djelovati proaktivno i upozoriti vratara da mora stajati sa stopalima na poprečnoj crti, kao što je propisano u Pravilu 14.

- 26. Vratar prije izvođenja kaznenog udarca rukama udari i protrese stupove vrata, gredu ili mrežu. Odluka suca?**

Sudac ne smije dati znak za izvođenje kaznenog udarca ukoliko vratar dodiruje, udari ili protrese stupove vrata, gredu ili mrežu, sve dok nisu osigurani svi preduvjeti za izvođenje kaznenog udarca propisani u Pravilu 14.

- 27. Igrač koji je izveo kazneni udarac dodirne loptu rukom prije nego je dodirne drugi igrač, nakon što se odbila od grede. Odluka suca?**

Sudac će dosuditi izravni slobodni udarac za momčad obrane, s mjesta gdje je izvođač počinio prekršaj igranja rukom.

- 28. Igrač koji izvodi kazneni udarac odigra loptu prema naprijed kako bi njegov suigrač dotrčao do nje i postigao pogodak. Je li to dopušteno?**

Da, pod uvjetom da je poštivan propisani postupak izvođenja kaznenog udarca.

29. Obrambeni igrač koji stoji unutar svog kaznenog prostora nasilno nasrne na igrača suparničke momčadi dok je lopta u igri u suparničkom kaznenom prostoru. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru, dosuditi kazneni udarac za igrača suparničke momčadi, a obrambenog igrača isključiti iz igre zbog nasilnog nesportskog čina.

30. Na terenu za igru koji je namočen vodom, igrač radi izvođenja kaznenog udarca, postavlja loptu pokraj oznake za izvođenje kaznenog udarca. Je li to dopušteno?

Ne.

31. Utakmica je produžena kako bi se omogućilo izvođenje kaznenog udarca. Može li se vratar zamijeniti prije izvođenja udarca?

Da. Može ga zamijeniti bilo koji drugi igrač na terenu s pravom nastupa ili zamjenski igrač, pod uvjetom da nisu iskorištene dopuštene zamjene i prilike za zamjene igrača.

32. Igrač koji izvodi kazneni udarac koristi varku pri udarcu nakon što je dovršio zalet. Odluka suca?

Sudac će, bez obzira na ishod izvedenog udarca, zaustaviti igru, opomenuti izvođača i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s točke za izvođenje kaznenog udarca, zbog prekršaja iz Pravila 14.

33. U kojim situacijama, kod izvođenja kaznenog udarca, bez obzira na ishod udarca, sudac mora zaustaviti igru i nastaviti neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad?

- kada je kazneni udarac izveden unatrag
- kada suigrač jasno utvrđenog izvođača izvede kazneni udarac; tada sudac opominje suigrača koji je izveo kazneni udarac
- kada izvođač koristi varku pri udarcu nakon što je dovršio zalet (korištenje varke pri zaletu je dopušteno); sudac opominje izvođača

34. Igrač izvodi kazneni udarac. Prije nego što je lopta bila u igri, igrač momčadi koja se brani i igrač momčadi koja napada prekrše PNI, na način da utrče u kazneni prostor. Izvođač je pri udarcu, nakon što je dovršio zalet, koristio varku. Odluka suca?

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac s oznake za izvođenje kaznenog udarca, za momčad obrane. Sudac će opomenuti izvođača i kazniti ozbiljniji prekršaj.

35. Sudac označi početak izvođenja kaznenog udarca, i prije nego je lopta u igri, vratar prekrši PNI. Odluka suca?

- sudac će dozvoliti izvođenje kaznenog udarca
- ako lopta uđe u vrata, priznaje pogodak
- ako lopta ne uđe u vrata, a radilo se o očiglednom utjecaju na izvođača, ponavlja kazneni udarac i upozorava vratara ako se radi o prvom prekršaju, a za svaki sljedeći prekršaj vratar će biti opomenut. Ako prekršaj vratara nije očigledno utjecao na izvođača, sudac će dosuditi udarac s vrata.

36. Izvodi se kazneni udarac. Suigrač igrača koji izvodi kazneni udarac prerano utrči u kazneni prostor, a lopta se od grede odbije do tog igrača koji postigne pogodak. Odluka suca?

Igru zaustaviti, pogodak ne priznati i dosuditi neizravni slobodni udarac u korist momčadi koja se brani s mjesta prekršaja, odnosno gdje je suigrač izvođača zakoračio u kazneni prostor.

- 37. Igrač koji izvodi kazneni udarac koristi varku pri udarcu nakon što je dovršio zalet. U isto vrijeme vratar prekrši PNI na način da se prerano pomakne s oba stopala prema naprijed s poprečne crte. Odluka suca?**

Ukoliko vratar i igrač koji izvodi kazneni udarac počinje prekršaj sudac će opomenuti izvođača i igru nastaviti neizravnim slobodnim udarcem u korist momčadi koja se brani, s točke za izvođenje kaznenog udarca. Upravo varka igrača smatra se razlogom zbog kojeg je vratar ranije krenuo prema naprijed s poprečne crte.

- 38. Igrač koji izvodi kazneni udarac koristi varku pri udarcu nakon što je dovršio zalet. U isto vrijeme suigrač vratar prekrši PNI na način da se zakorači u kazneni prostor prije nego je lopta bila u igri. Izvođač je postigao pogodak. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem u korist momčadi koja se brani, s točke za izvođenje kaznenog udarca. Upravo varka igrača smatra se razlogom zbog kojeg je suigrač vratar ranije zakoračio u kazneni prostor. Izvođač će bit opomenut.

- 39. Nakon što je sudac označio da igrač može izvesti kazneni udarac, izvođač učini nekoliko koraka lagano hodajući prema lopti. Nakon što je završio „zalet“ izvođač se namjerno zaustavi kako bi stekao prednost u odnosu na vratara i tada uputi loptu u vrata i postigne pogodak. Izvođač je već ranije, u tijeku igre, bio opomenut zbog nesportskog ponašanja. Odluka suca?**

Sudac neće priznati pogodak zbog toga što se izvođač koristio varkom. Igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem u korist momčadi koja se brani, s točke za izvođenje kaznenog udarca. Sudac će izvođača opomenuti zbog nesportskog ponaša i potom mu pokazati crveni karton i isključiti ga iz igre.

- 40. Tijekom izvođenja kaznenog udarca, a prije nego je lopta bila u igri, nekoliko igrača obje momčadi čija su stopala bila izvan crte kaznenog prostora, bili su nagnuti prema naprijed i to tako da su njihove glave i prsa nalazile „unutar“ kaznenog prostor (u zraku). Izvođač postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak budući da igrači nisu zakoračili u kazneni prostor, a samim time nisu ni počinili prekršaj. Položaj igrača kod izvođenja kaznenog udarca utvrđuje se položajem stopala ili dijela tijela koji dodiruje tlo.

- 41. Igrač koji izvodi kazneni udarac koristi varku pri udarcu nakon što je dovršio zalet, ali pri tome nije dodirnuo loptu? Odluka suca.**

Sudac će zaustaviti izvođenje kaznenog udarca. Izvođača će opomenuti i ponoviti izvođenje kaznenog udarca budući da lopta kod izvođenja kaznenog udarca nije bila u igri.

PRAVILO 15 – UBACIVANJE LOPTE U IGRU

1. Koji uvjeti moraju biti zadovoljeni da bi ubacivanje bilo izvedeno u skladu s Pravilom 15.

U trenutku izbačaja lopte izvođač mora:

- stajati okrenut licem prema terenu za igru
- imati dijelove oba stopala na uzdužnoj crti ili na tlu izvan uzdužne crte
- bacati loptu objema rukama iz položaja iza i iznad svoje glave, na mjestu gdje je lopta napustila teren za igru.
- svi suparnički igrači moraju stajati na najmanje 2 m udaljenosti od mjesta na kojem se izvodi ubacivanje.

2. Igrač vrši ubacivanje tako da je sa dijelovima oba stopala na uzdužnoj crti, dok se prednji dio stopala nalazi preko uzdužne crte, u terenu za igru. U trenutku izbačaja lopte izvođač se podigne na prste tako da su se dijelovi oba stopala odvojili od uzdužne crte. Odluka suca?

Sudac će dosuditi ubacivanje za suparničku momčad.

3. Iz ubacivanja igrač ubaci loptu u vlastita vrata. Odluka suca?

Udarac iz kuta za suparničku momčad.

4. Iz ubacivanja igrač ubaci loptu u suparnička vrata. Odluka suca?

Udarac s vrata za suparničku momčad.

5. Igrač vrši ubacivanje tako da je licem okrenut prema gledalištu i ubaci loptu u igru. Odluka suca?

Sudac će dosuditi ubacivanje za suparničku momčad.

6. Igrač ubacuje loptu držeći je s obje ruke, ali ipak jednom rukom usmjerava loptu. Odluka suca?

Sudac će dosuditi ubacivanje za suparničku momčad.

7. Igrač pravilno ubaci loptu u igru, a zatim potrči i njome igra tako da je upućuje u suparnička vrata, a da prethodno nitko nije dotakao loptu i ona uđe u vrata. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta gdje je igrač drugi put igrao loptom.

8. Igrač vrši ubacivanje tri metra dalje po uzdužnoj crti od mjesta gdje je lopta napustila teren za igru. Odluka suca?

Igru zaustaviti i dosuditi ubacivanje za suparničku momčad.

9. Igrač vrši pravilno ubacivanje, ali je pri tome udaljen dva metra od uzdužne crte. Odluka suca?

Ako je lopta napustila teren za igru na tom mjestu sudac će dozvoliti da igrač izvrši ubacivanje.

10. Igrač vrši pravilno ubacivanje, ali se pri tome udaljio od mjesta na uzdužnoj crti gdje je lopta napustila teren za igru, i loptu u teren za igru ubacio sa atletske staze. Odluka suca?

Sudac će dosuditi ponavljanje ubacivanja za istu momčad, sa ispravnog mjesta na uzdužnoj crti.

- 11. Igrač vrši pravilno ubacivanje, ali tako da iskoristi povišeno mjesto koje je izvan terena za igru, ali ne dalje od jednog metra od uzdužne crte. Odluka suca?**
Ponoviti ubacivanje uz upozorenje igraču koji ubacuje da se ubacivanje može izvesti samo s razine igrališta.
- 12. Nakon što je izvedeno ubacivanje lopta dotakne tlo prije nego što je bila u terenu za igru. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi ponavljanje ubacivanja za istu momčad, sa istog mjesta.
- 13. Ubacivanje vrši obrambeni igrač. On snažno ubaci loptu u vlastiti kazneni prostor u želji da je uhvati njegov vratar. Međutim, lopta pogodi suca i prijeđe preko poprečne crte pokraj vrata izvan terena za igru. Odluka suca?**
Dosuditi udarac iz kuta za suparničku momčad.
- 14. Gdje moraju stajati suparnički igrači kod ubacivanja?**
Svi suparnički igrači moraju stajati najmanje 2 (dva) metra udaljeni od mjesta na graničnoj crti gdje će biti izvedeno ubacivanje, u terenu za igru.
- 15. Igrač odugovlači s izvođenjem ubacivanja. Odluka suca?**
Igrača opomenuti zbog odugovlačenja s nastavkom igre. Igra se nastavlja ubacivanjem u korist momčadi istog igrača.
- 16. Može li igrač stajati ispred suparničkog igrača koji vrši ubacivanje?**
Da, pod uvjetom da se nalazi udaljen najmanje 2 metra od mjesta ubacivanja u terenu za igru.
- 17. Lopta je izvan igre, izvan uzdužne crte, ali prije nego što igrač izvrši ubacivanje namjerno udari igrača suparničke momčadi. Odluka suca?**
Sudac isključuje igrača s terena za igru zbog drskog, nesportskog ponašanja i nastavlja igru ubacivanjem za istu momčad.
- 18. Igrač izvodi ubacivanje. Lopta ne uđe na teren za igru, već ostane izvan uzdužne crte. Odluka suca?**
Ubacivanje se ponavlja u korist iste momčadi.
- 19. Nakon što igrač pravilno izvede ubacivanje, lopta udari u suca koji stoji unutar terena za igru, te ponovo izađe preko uzdužne crte izvan terena za igru. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi ubacivanje za suparničku momčad.
- 20. Nakon što igrač pravilno izvede ubacivanje, lopta udari u suca, koji stoji unutar terena za igru, te dođe do suigrača izvođača ubacivanja koji time nije ostvario nikakvu prednost. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti nastavak igre.
- 21. Nakon što obrambeni igrač pravilno izvede ubacivanje u vlastiti kazneni prostor, u želji da je prihvati njegov vratar, lopta udari u suca koji stoji unutar kaznenog prostora, te izađe preko poprečne crte izvan terena za igru. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi udarac iz kuta za suparničku momčad.
- 22. Igrač, ispravno izvođeći ubacivanje, namjerno baci loptu u glavu igrača suparničke momčadi. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru ako smatra da je igrač kriv zbog nesportskog ponašanja ili nasilnog nesportskog čina. Ovisno o prekršaju, opominje ili isključuje igrača.
Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem u korist suparničke momčadi s mjesta na kojem je prekršaj počinjen, tj. s mjesta na kojem je lopta udarila igrača suparničke momčadi.

- 23. Postoji li maksimalna udaljenost od uzdužne crte s koje se može izvesti ubacivanje?**
Ne. Ubacivanje se treba izvesti s mjesta na kojem je cijela lopta, preko uzdužne crte, izašla s terena za igru.
- 24. Igrač izvodi ubacivanje s dijelom svog stopala na uzdužnoj crti ili iza nje ili dijelom svog stopala unutar crte i svojim petama na uzdužnoj crti. Je li to dopušteno?**
Da, pod uvjetom da je dio oba stopala na uzdužnoj crti ili iza nje i na tlu, u trenutku kada ispušta loptu iz ruku.
- 25. Nakon što je obavljeno neispravno ubacivanje, lopta ide izravno u smjeru igrača suparničke momčadi, koji igra loptom. Može li sudac dozvoliti se igra nastaviti?**
Ne. Ubacivanje se ponavlja, a izvodi ga igrač suparničke momčadi.
- 26. Može li igrač izvesti ubacivanje klečeći ili sjedeći?**
Ne. Ubacivanje se može izvesti u skladu s propisanim postupkom u Pravilu 15.
- 27. Igrač izvede ubacivanje. Baci loptu izravno svom vrataru koji dodirne loptu kako ne bi ušla u vrata. Međutim, lopta uđe u vrata. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak.
- 28. U trenutku kada igrač momčadi koja napada pokuša žurno izvesti ubacivanje prema suigraču, obrambeni igrač ga pokušava omesti na način da mu priđe na manje od 2 metra od mjesta ubacivanja. Odluka suca?**
Sudac će opomenuti obrambenog igrača zbog nesportskog ponašanja. Ukoliko je ubacivanje izvedeno, dosuđuje se neizravni slobodni udarac, za napadačku momčad, s mjesta gdje je obrambeni igrač počinio prekršaj.
- 29. Igrač namjerno izvede ubacivanje tako da lopta ne uđe u teren za igru. Odluka suca?**
Od suca se traži da bude pažljiv u ovakvim situacijama i da procijeni čini li to igrač iz taktičkih razloga. Ako igrač namjerno pokušava potrošiti vrijeme na ovakav način, sudac će ga opomenuti zbog nesportskog ponašanja i po potrebi nadoknaditi potrošeno vrijeme. Igra se nastavlja ubacivanjem u korist iste momčadi.
- 30. Sudac je označio da se izvede ubacivanje za momčad obrane u liniji s poprečnom crtom vlastitog kaznenog prostora. U isto vrijeme, dvojica igrača obrambene momčadi izvedu ubacivanje. Jedan ubaci loptu sa ispravnog mjesta, dok je drugi to učinio deset metara udaljen od mjesta gdje je lopta napustila teren za igru prema središnjoj crti. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi ubacivanje za suparničku momčad s ispravnog mjesta.
- 31. Sudac je označio da se izvede ubacivanje za momčad obrane u liniji s poprečnom crtom vlastitog kaznenog prostora. Igrač obrambene momčadi izvede ubacivanje s ispravnog mjesta i ubaci loptu u igru. Potom njegov suigrač, koji nije primjetio da je lopta ubačena, ubaci drugu loptu deset metara udaljen od mjesta gdje je lopta napustila teren za igru. Odluka suca?**
Ako druga lopta ne utječe na igru, sudac će dozvoliti da se igra nastavi, a loptu će ukloniti prvom mogućom prilikom.

U slučaju da je sudac zaustavio igru, potrebno je drugu loptu ukloniti, a potom igru nastaviti izravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta gdje je lopta ometala igru *.

- 32. Tijekom ubacivanja, izvođaču lopta isklizne iz ruku i padne u teren za igru, neposredno uz uzdužnu crtu. Isti igrač podiže loptu i ponovo izvede ubacivanje. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i kazniti teži prekršaj, igranje rukom. Igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je igrač po drugi puta igrao loptu rukom, za suparničku momčad. Nema disciplinske kazne za prekršitelja.

- 33. Igrač dobije dopuštenje suca da napusti teren za igru radi liječničkog tretmana. Kasnije, kada je lopta ponovo napustila teren za igru i momčad ozlijeđenog igrača treba izvesti ubacivanje, igrač koji se privremeno nalazio izvan terena za igru signalizira sucu da je spreman nastaviti igru i želi izvesti ubacivanje. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti igraču ulazak u igru budući da je igra nakon njegovog izlaska bilo ponovo nastavljena. Da bi igraču bilo dozvoljeno izvesti ubacivanje on mora ući u teren za igru, a za što je dovoljno da igrač prethodno nagazi stopalom uzdužnu crtu terena za igru.

PRAVILO 16 – UDARAC S VRATA

- 1. Izvodi se udarac s vrata. Vratar izvede udarac tako da lopta napusti teren za igru preko poprečne crte, ali unutar vlastitog kaznenog prostora. Odluka suca?**
Udarac iz kuta za suparničku momčad.
- 2. Izvodi se udarac s vrata, ali lopta ne napusti granice kaznenog prostora nego nošena vjetrom uđe u vlastita vrata. Odluka suca?**
Udarac iz kuta za suparničku momčad.
- 3. Gdje moraju stajati suparnički igrači kod izvođenja udarca s vrata?**
Izvan kaznenog prostor u terenu za igru.
- 4. Izveden je udarac s vrata tako da je lopta izravno upućena u suparnička vrata. Odluka suca?**
Priznati pogodak.
- 5. Obrambeni igrač brzo izvede udarac s vrata. Prije nego što je lopta izašla preko crte kaznenog prostora u teren za igru, igrač obrane pljune na suparničkog navalnog igrača koji je zaostao u kaznenom prostoru. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i isključiti igrača obrane i dosuditi kazneni udarac.
- 6. Udarac s vrata izvodi igrač obrane. Lopta, nakon što je prešla crtu kaznenog prostora u teren za igru, odbije se od suca i ponovo se vraća u kazneni prostor. Igrač koji je izvodio udarac s vrata uhvati loptu rukama, ali lopta mu ispadne i uđe u vrata. Odluka suca?**
Sudac će dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.

7. **Udarac s vrata izvodi vratar. Udarena lopta dodirne u ruku suigrača koji je stajao unutar kaznenog prostora i bio okrenut leđima vrataru, promijeni smjer, i iziđe izvan kaznenog prostora u teren za igru. Tu je dohvati suparnički igrač koji je stajao cijelo to vrijeme izvan kaznenog prostora, u terenu za igru, te postiže pogodak. Odluka suca?**
Pogodak priznati.
8. **Vratar izvodi udarac s vrata. Udarena lopta prijeđe crtu kaznenog prostora u teren za igru, udari suca, ostane u terenu za igru, i vrati se ponovo u kazneni prostor. Vratar uhvati loptu kako bi spriječio da lopta uđe u vrata. Odluka suca?**
Sudac zaustavlja igru. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad vratara na mjestu gdje je lopta dodirnula suca.
9. **Vratar izvodi udarac s vrata. Udarena lopta prijeđe crtu kaznenog prostora u teren za igru, udari suca, ostane u terenu za igru, i vrati se ponovo u kazneni prostor. Vratar, uoči navalnog igrača kako trči prema lopti, ponovno nogom udari loptu i pogodi natrčalog navalnog igrača od kojeg se lopta odbije u vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak. Igra se nastavlja spuštanjem lopte za momčad vratara na mjestu gdje je lopta dodirnula suca.
10. **Udarac s vrata izvodi obrambeni igrač. Prije nego što je cijela lopta prešla granicu kaznenog prostora u teren za igru, vratar obrambene momčadi udari rukom po licu suigrača koji je izvodio udarac s vrata. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, isključiti vratara te dosuditi kazneni udarac za suparničku momčad.
11. **Igrač koji nije vratar izvodi udarac s vrata i lopta izađe iz kaznenog prostora u igru, ali je jaki vjetar vrati natrag, a da je nije dodirnuo neki drugi igrač. Igrač obrambene momčadi, koji nije vratar, igra loptom svojim rukama unutar kaznenog prostora. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i dosuđuje kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog sprječavanja obećavajuće akcije ili zbog onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će biti disciplinski kažnjen u skladu sa PNI.
12. **Vratar izvede udarac s vrata ali je jaki vjetar vrati natrag prema vrataru prije nego što je napustila granice kaznenog prostora, a da je nije dodirnuo neki drugi igrač. Dodirivanjem lopte rukama vratar nastoji zaustaviti loptu kako ne bi ušla u vrata, ali ne uspijeva i lopta ipak uđe u vrata. Odluka suca?**
Sudac treba dosuditi neizravni slobodni udarac u korist suparničke momčadi zbog toga što je vratar drugi puta igrao loptom*.
13. **Može li se protiv momčadi koja izvodi udarac s vrata dosuditi kazneni udarac?**
Da, pod uvjetom da je lopta u igri i da obrambeni igrač počinio prekršaj u vlastitom kaznenom prostoru.
14. **Izvodi se udarac s vrata. Lopta prođe 10 metara, tada na nju natrči suparnički igrač koji se nalazio izvan kaznenog prostora, i uputi nogom loptu u vrata. Odluka suca?**
Sudac će priznati pogodak.
15. **Igrač koji je pravilno izveo udarac s vrata namjerno igra rukom kada je lopta napustila kazneni prostor, ali prije nego što ju je dodirnuo neki drugi igrač. Odluka suca?**
Sudac dosuđuje izravni slobodni udarac u korist suparničke momčadi.

Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog sprječavanja obećavajuće akcije ili zbog onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će biti disciplinski kažnjen u skladu sa PNI.

- 16. Nakon što je izveden udarac s vrata, ali prije nego što je lopta izašla izvan kaznenog prostora, suparnik uđe u kazneni prostor i na njemu prekršaj napravi obrambeni igrač. Odluka suca?**

Sudac zaustavlja igru. Obrambeni igrač, koji je počinio prekršaj, može biti disciplinski kažnjen u skladu s PNI, a igra se nastavlja kaznenim udarcem za suparničku momčad.

- 17. Igrač izvodi udarac s vrata, lopta udari suca unutar kaznenog prostora i odbije se do suigrača izvođača izvan kaznenog prostora. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti nastavak igre.

- 18. Igrač izvede udarac s vrata i potom počinio prekršaj igranja rukom prije nego što je lopta dodirnula drugog igrača, unutar vlastitog kaznenog prostora. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuđuje kazneni udarac. Ako sudac smatra da je igrač također kriv zbog sprječavanja obećavajuće akcije ili zbog onemogućavanja igrača suparničke momčadi u izglednoj prigodi za postizanje pogotka, dodatno će biti disciplinski kažnjen u skladu sa PNI.

- 19. Kada je udarac s vrata ispravno izveden?**

- Lopta mora mirovati i mora je udariti igrač momčadi koja se brani, s bilo kojeg mjesta unutar vratarevog prostora
- Suparnički igrači moraju se nalaziti izvan kaznenog prostora sve dok lopta ne uđe u igru
- Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.

- 20. Igrač momčadi koja napada, zatekao se unutar kaznenog prostora i nije imao vremena izaći prije nego je vratar žurno izveo udarac s vrata. Napadač potrči za tom loptom i presretne je u trenutku kada je već napustila granice kaznenog prostora te preciznim udarcem prebaci vratara i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 21. Igrač momčadi koja napada utrči unutar kaznenog prostora prije nego što je lopta koju je vratar žurno nogom udario iz udaraca s vrata prema suigraču napustila granice kaznenog prostora. Napadač potrči za tom loptom i presretne je ispred obrambenog suparničkog igrača i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će priznati pogodak.

- 22. Pri udarcu s vrata, suigrač izvođača namjerno igra loptom prije nego ona napusti kazneni prostor. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti da se igra nastavi.

- 23. Vratar odluči žurno izvesti udarac s vrata u trenutku kada je suparnički igrač namjerno zaostao u kaznenom prostoru kako bi zavezao kopačku. Nakon što je vratar udario loptu i lopta bila u igri, napadač potrči za tom loptom, presretne je prije nego što je napustila granice kaznenog prostora i postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će dosuditi ponavljanje udarca s vrata.

- 24. Udarac s vrata izvodi vratar na način da „nabaci“ loptu suigraču koji mu vrati loptu glavom/prsima kako bi je vratar uhvatio rukama. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad. Vratara će opomenuti zbog izigravanja PNI.

U slučaju kada je igrač inicijator namjernog izigravanja PNI, bez obzira je li vratar uhvatio loptu u ruke ili ne, sudac će ga opomenuti i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad.

- 25. Dok je izvodio udarac s vrata, vratar se posklizne na mokroj travi. Nakon što je lopta bila u igri, on po drugi puta udari loptu (a da njome nije igrao drugi igrač) i spriječi suparnika u izglednoj situaciji za postizanje pogotka. Potom, lopta dođe do drugog suparničkog igrača koji preciznim udarcem postigne pogodak. Odluka suca?**

Sudac će dozvoliti prednost, priznati pogodak, a vratara će opomenuti.

PRAVILO 17 – UDARAC IZ KUTA

- 1. Izveden je udarac iz kuta tako da izvođač izravno uputi loptu u suparnička vrata. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

- 2. Igrač izvodi udarac iz kuta na pravilan način. Prije nego je loptu dodirnuo drugi igrač, izvođač udarca ponovno igra loptu nogom. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač drugi puta igrao loptom.

- 3. Igrač izvodi udarac iz kuta na pravilan način. Prije nego je loptu dodirnuo drugi igrač, izvođač udarca ponovno igra loptu rukom. Odluka suca?**

Sudac će zaustaviti igru i dosuditi izravni slobodni udarac za suparničku momčad, s mjesta gdje je igrač igrao loptu rukom.

- 4. Igrač izvodi udarac iz kuta na pravilan način. Suparnički igrač postavio se na udaljenosti 9,15 metara od kutne zastavice. Odluka suca?**

Sudac će zatražiti od suparničkog igrača da se pomakne na udaljenost 9,15 metara od kutnog luka, odnosno u visini oznake koja označava tu udaljenost i iscrtava se izvan terena za igru.

- 5. Lopta je postavljena unutar kutnog luka. Igrač koji izvodi udarac iz kuta udari loptu, koja se jasno pokrene, a tada njegov suigrač jakim udarcem uputi izravno loptu u suparnička vrata. Odluka suca?**

Pogodak priznati.

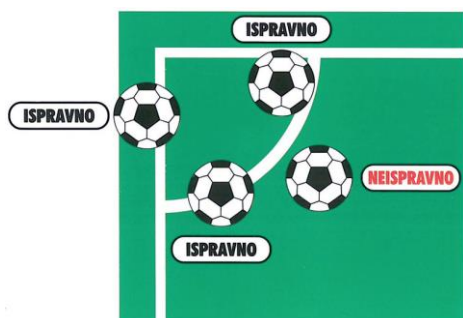
- 6. Lopta je postavljena izvan kutnog luka i izvođač postigne pogodak suparniku. Odluka suca?**

Pogodak ne treba priznati i treba ponoviti udarac iz kuta.

- 7. Izvođač kojem smeta koplje zastavice jednostavno ga baci i tada želi izvesti udarac iz kuta. Odluka suca?**

Sudac igraču neće dozvoliti izvođenje udarca iz kuta sve dok koplje ne bude postavljeno na mjesto. Izvođač će biti opomenut zbog nasportskog ponašanja.

8. **Kada se izvodi udarac iz kuta, koji je ispravan način postavljanja lopte u kutni luk?**
Lopta mora biti postavljena unutar kutnog luka bližeg mjestu gdje je cijela lopta prešla poprečnu crtu. Dijagram ilustrira ispravne i neispravne položaje.

9. **Mora li lopta napustiti kutni luk da bi bila u igri?**
Ne. Lopta je u igri kada je udarena i kada se jasno pomakne.
10. **Kada smatramo da je udarac iz kuta ispravno izveden?**
- lopta mora biti postavljena unutar kutnog luka
  - lopta mora mirovati, a udara je igrač momčadi koja napada
  - lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.
11. **Igrač momčadi koja napada izvede udarac iz kuta na način da samo dodirne loptu koja se jedva vidljivo pokrene i udalji se od lopte. Igrač obrambene momčadi, koji je bio ispravno udaljen 9,15 od lopte, pritrči i igra loptom. Odluka suca?**
Sudac će zaustaviti igru i dosuditi ponavljanje udarca iz kuta, jer se lopta nije nalazila u igri. Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.
12. **Igrač momčadi koja napada izvede udarac iz kuta na način da samo dodirne loptu koja se jasno pokrene i potom se udalji se od lopte. Njegov suigrač pritrči ka lopti i tek je iz drugog dodira uputi u kazneni prostor. Odluka suca?**
Sudac će dozvoliti da se igra nastavi.
13. **Ukoliko igrač, koji pravilno izvodi udarac iz kuta, namjerno udari loptom suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile. Odluka suca?**
Sudac dopušta nastavak igre.
14. **Izvodi se udarac iz kuta. Napadač unutar vratareva prostora kontaktom ometa vratara obrambene momčadi, koji pokušava igrati loptom, i omogućiti svom suigraču da postigne pogodak. Odluka suca?**
Igru zaustaviti, pogodak ne priznati i dosuditi izravni slobodni udarac za momčad vratara, iz vratareva prostora.
15. **Lopta je postavljena unutar kutnog luka i izvođač postigne pogodak u vlastita vrata. Odluka suca?**
Sudac neće priznati pogodak već će dosuditi udarac iz kuta za suparničku momčad.

INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD (IFAB)

1. Tko sačinjava IFAB?

Nogometni savezi: Engleske, Škotske, Sjeverne Irske i Walesa te FIFA.

2. Kada se odlučuje o izmjenama i dopunama PNI-ja?

Na Glavnoj godišnjoj sjednici koja se sastaje u mjesecu veljači ili ožujku svake godine (prema dogovoru).

3. Kada se održava radna godišnja sjednica IFAB-a?

U rujnu ili listopadu (prema dogovoru).

4. Koliko Saveza mora biti nazočno da bi odluke Glavne sjednice bile pravovaljane?

Najmanje tri (3) nogometna saveza i FIFA.

5. Koliko glasova ima FIFA, a koliko ostali savezi?

FIFA ima 4 glasa, a nogometni savezi po jedan glas.

6. Koliko glasova je potrebno da bi se mogla mijenjati PNI?

3/4 od prisutnih članova.

7. Kada stupaju na snagu nove izmjene i dopune PNI?

Za međunarodne utakmice 1. srpnja, nakon glavne sjednice IFAB-a, a kod nacionalnih saveza kod kojih je natjecanje u tijeku, od početka nove natjecateljske godine.

LITERATURA

---

1. IFAB, (2022). Laws of the game 2022/23.
2. IFAB, (2021). Laws of the game 2021/22.
3. Kovacic, D. (2021). Pitanja i odgovori u svezi s PNI
4. IFAB, (2020). Laws of the game 2020/21.
5. Kovacic, D. (2019). Pitanja i odgovori u svezi s PNI
6. IFAB, (2019). Laws of the game 2019/20.
7. Kovacic, D. (2018). Pitanja i odgovori u svezi s PNI
8. IFAB, (2018). Laws of the game 2018/19.
9. Kovacic, D. (2017). Pitanja i odgovori u svezi s PNI
10. IFAB, (2017). Laws of the game 2017/18.
11. Kovacic, D. (2016). Pitanja i odgovori u svezi s PNI
12. IFAB, (2016). Revision of the laws 2016/17.
13. IFAB, (2016). Laws of the game 2016/17.
14. Blazek, I. (2014). Pitanja i odgovori u svezi s PNI